

Döviz meselesinde yeni tasavvurlar

Kara borsa ile mücadele için ecneblerin haricden getirecekleri döviz fazla fiatla alınacak

Harice gidecek yurddaşlara da aynı nisbette fazla fiatla serbest döviz satılabilecek

Ankaradan şehrimize gelen haberlere göre, hükümet döviz ve altın kaçakçılığına mâni olmak maksadile bazı yeni tedbirler almak için tetkikler yaptırmaktadır. Almanyada tatbik edilmekte olan usuldeki esasın kabulü ihtimali vardır. Yani haricden memle-

(Devamı 2 nci sayfada)

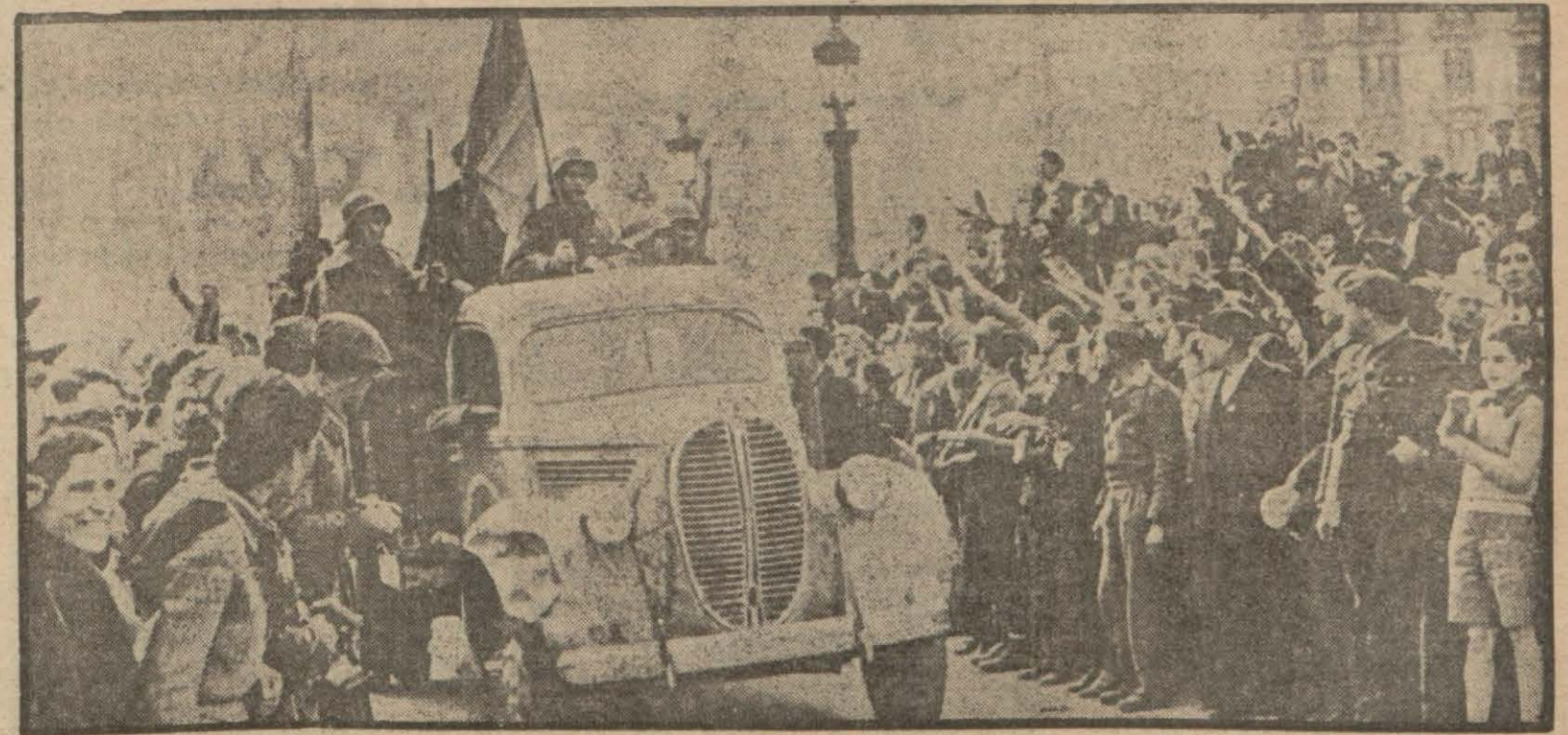
Reisicümhurun kabul resmi

Cümhurreisimiz soyun İnönünün evvelki gün Çankaya köşkünde ordu erkânı şerefine bir kabul resmi tertib ettiklerini dün bildirmiştik. Yukarıdaki resimde sayın İnönü misafirleriyle bir arada görülmektedir.

İtalyanlarla Frankistler arasında ihtilâl çıktı

Frankocular, İtalyan kıtalarının Barselon sokaklarında geçid resmi yapmalarına razı olmadılar. Frankonun tanınması bir müddet gecikecek

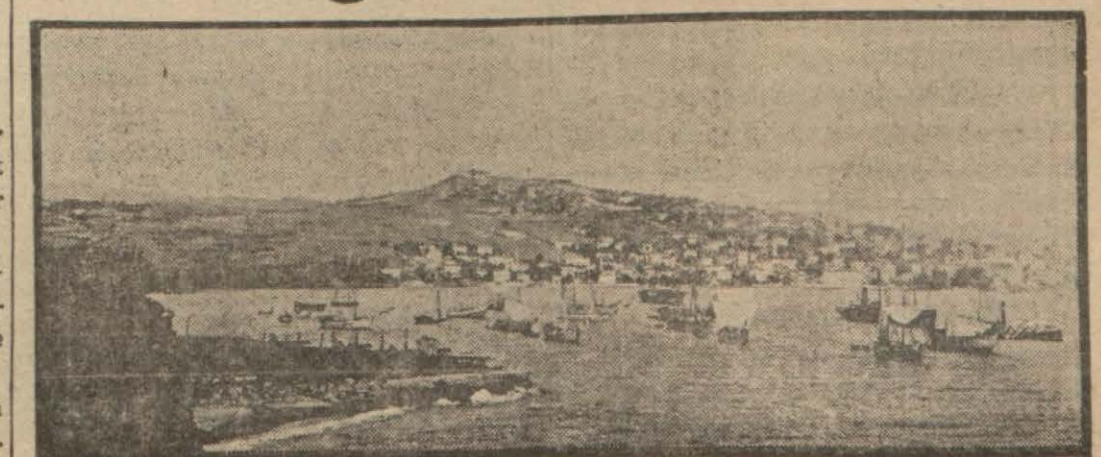

Barselona ilk giren Franko ketaati halk tarafından karşılanıyor

Paris 16 (Hususi) — Dün tayyare ile Madridden buraya gelmiş olan cümhurîyetçi İspanya hariciye nazırı Delvayo, halen Paristeki İspanya sefaretханesinde ikamet etmekte olan cümhurreisî Azana (Devamı 2 nci sayfada)

MESELELER

(Kömür - Demir limanı)nı Çatalağzında yapmak doğru olur mu?

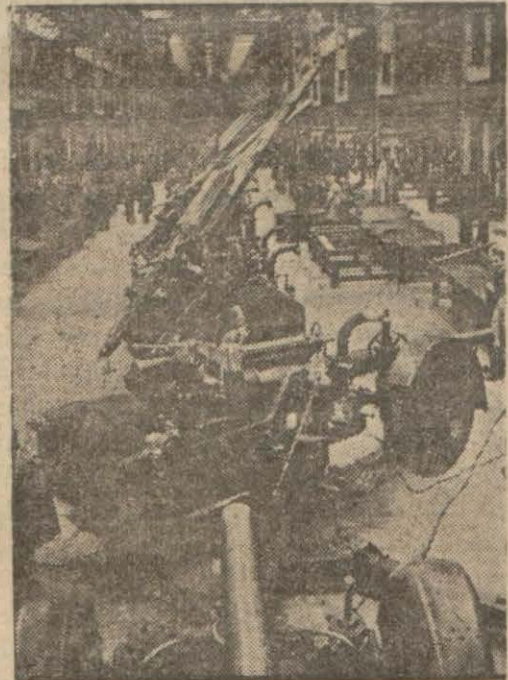

Ereğli limanından bir görünüş (Yazısı 1 nci sayfada)

İngiltere, Amerika ve Fransada teslihata milyarlar tahsis edildi

İngilizler teslihata kuvvet verilmesi için yeni vergilere hazır olduklarını bildiriyorlar

Tayyare inşaatı 12 ay zarfında iki misline çıktı, efrad kaydına devam ediliyor

İngiliz silâh fabrikalarında Tayyarelere karşı imal edilen toplar

Londra 16 (Hususi) — İngilterenin silâhlanma programına dair dün neşredilen Beyaz Kitap, bütün matbuat tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

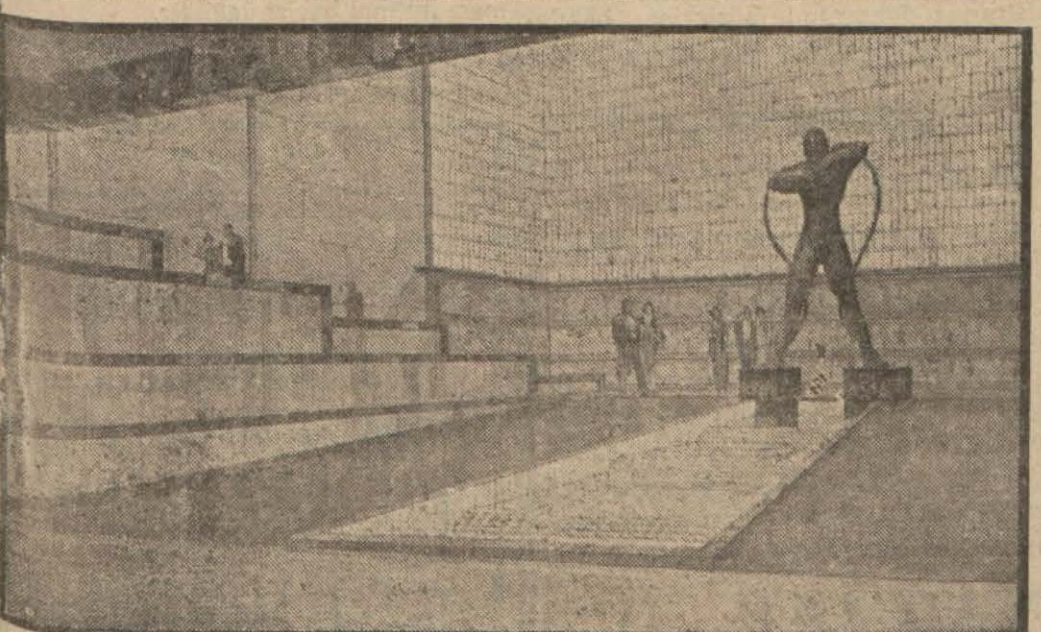
Programın tahakkuku için bazı yeni vergilerin konacağı mevzuu bahsedilmekle beraber, İngiliz milletinin bu vergilere memnuniyetle katılacağı tebarüz ettirilmektedir.

Times gazetesi başmakalesinde şimdiye kadar elde edilen veya elde edilmek üzere bulunan neticeleri gösteren mühim bir bilanço yapıyor:

(Devamı 11 inci sayfada)

Nevyork sergisine iştirakimiz meselesi acıklı bir hikâye oldu

Hazırlıkların hiçbirini tamamlanmadan para bitmiş, açılması yaklaşan sergiye bugüne kadar yalnız fotoğraflar ve birkaç parça çini gönderilmiş, sergi heyetinin siparişlerini ikmal eden müesseseler paralarını alamıyorlarmış, bir heyet te eşya mübayaasında yolsuzluk iddiaları üzerine tahkikata başlamış.

Sergideki pavilyonumuzdan bir görünüş (Yazısı 11 inci sayfada)

Mecidiyeköyü yolunda üç soyguncu bir adamı bağliyerek soydular

Birkaç gün evvel Mecidiye köyü civarında üç soyguncu bir adamın elini kolunu bağliyerek parasını soymuş, bunlardan ikisi zabıta tarafından yakalana-

(Devamı 11 inci sayfada)

Ekrem Köniğ tayyare ile Felemenkten Parise kaçmış

Tayyare kaçakçılığında hakkında takibat yapılan ve Felemenkte olduğu rivayet edilen Ekrem Köniğ dair yeni haberler tereşşüh etmektedir.

Şayanı itimad bir membadan öğrendiğimize nazaran, Ekrem Köniğ Felemenği terketmiş, Amsterdamdan tayyare ile Parise kaçmıştır.

Ekrem Köniğ'in izi üzerinde bulunan mahallî zabıta kuvvetleri tarafından, tayyare kaçakçısının yakında tutulacağı anlaşılmaktadır.

Hergün

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı

Döviz meselesinde
yeni tasavvular

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kete iş takibi veya gezmek için gelecek ecnebilerin getirecekleri dövizle rin kara borsaya kaçmasına mâni olmak maksadile onlar Merkez Bankası tarafından, muayyen şartlar altında; ve resmi fiatın fevkinde bir fiatla satın alınacaktır.

Bu muameleden hâsıl olacak açığı karşılamak için de memleketten harice gidecek yurtdışlara aynı nisbette farklı fiatla serbest döviz satılabilir. Tetkiklerden hâsıl olacak netice ve verilecek kararın mahiyeti yakında anlaşılacaktır.

İtalyanlarla Frankistler
arasında ihtilâf çıktı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ile görüşmüştür. Azanayı, Frankoya karşı harbe devam ve Madrیده dönmeğe ikna etmek istiyen Delvayonun, bu teşebbüsünde muvaffak olamadığı anlaşılacaktır.

Cumhuriyetçi İspanyanın Paris ve Londra sefirleriyle de uzun boylu görüşmüş olan Delvayo, henüz Paristen ayrılmamıştır. Kendisinin, son bir defa Azana ile tekrar görüşmesi muhtemeldir.

Diğer taraftan başvekil Negrin de, bu sabah Madrیده İspanyol halk cephesi mensublarıyla diğer antifaşist teşekküllerin ve sendikaların mümessillerini davet ederek, vaziyetin ciddiyetini kendilerine izah etmiş ve her surette hükümete yardımında bulunmalarını istemiştir.

Frankistlerle İtalyanlar arasında
ihtilâf çıktı

Paris 16 (A.A.) — Bazı gazeteler, Franko ile merkezi mütakademi cumhuriyetçiler arasında temasın teessüs etmiş olduğunu beyan etmektedirler. Zannolunduğuna göre bir mütareke akdi ve yahud şerefli bir teslim olma için müzakerelere girişilmiştir.

Paris gazeteleri, Delvayo ile reisicumhur Azana arasında noktai nazar ihtilâfları mevcut olduğunu, çünkü Azananın insan nüfusu ziyamın önüne geçilmek maksadile derhal uzlaşılmasını istemekte olduğunu beyan etmektedirler.

Bn. Tabouis, Oeuvre gazetesinde Litorio adındaki İtalyan fırkası kumandanı General Gambera ile Frankistler arasında ihtilâf zuhur etmiş olduğunu ve bunun Frankistlerin İtalyan askerlerinin Barselon sokaklarında geced resmi yapımaları için General Gambera tarafından yapılan talebi reddetmiş olduklarını yazmaktadır.

Franko'yu tanımak meselesi

Londra 16 (A.A.) — Röyter ajansının parlamento muhabiri, İngiltere ve Fransanın Franko hükümetin: hemen tanımağı derpiş edemeyeceklerini yazmaktadır. Bilinen bir şey varsa o da, Paris ve Londranın kat'iyen müşterek olarak hareket edecekleridir. Bugün mevcut tereddüdün başlıca sebebi, İspanyada bütün evsafını cami bir cumhuriyetçi hükümetin mevcut olup olmadığı keyfiyettir.

Profesörlerin bir müracaatı

Londra 16 (A.A.) — 42 Oksford profesörü, İspanyol arazisinden bir kısmı İspanyol hükümeti elinde kaldıkça ve İtalyan ve Alman askerleri İspanyada mevcut bulundukça, Franko hükümetinin tanınmaması hakkında Lord Halifaxa bir telgraf çekmiştir.

Fransız mümessili

Paris 16 (A.A.) — Yarın akşam Paristen Burgosa hareket edecek olan Leon Berarda, hariçye nezaretinden iki büyük elçilik kâtibi ve daha bazı memurlar refakat edecektir.

Madrid'in bombardımanı

Madrid 16 (A.A.) — Nasyonalist bataryaları her 15 dakikada şehrin merkezini dövmektedirler. Bombardıman gece yarısına kadar devam etmiştir.

Resmî Makale:

Kendileri için muayyen bir görünüş tarzı seçmiş insanlar vardır, giyinmede, oturup kalkmada, konuşmada, hattâ en basit jestleri yapmada hep bir kaideye tebaayyet ederler. Bütün bu hareketleri bazan ayna karşısında uzun uzadıya etüd etmişlerdir, kendilerine en ziyade yakıştığı zannında bulunurlar, bu g'bi adamların bilmedikleri şey gülünç olduklarıdır.

Eski Romanın en talâkatli hatiblerinden biri olan (Ci-

ceron) a bir gün muvaffakiyetinin sebebinin sormuşlar, kendisini dinliyen yüz binlerce seyirciyi teshir etme kabiliyetini nereden bulduğunu öğrenmek istemişlerdi, hatib:

— Sun'ilikten kaçırım, olduğum gibi görünürüm, tabii hareket ederim, cevabını verdi. Bu programın kıymeti bugün aynen devam etmektedir, sevilmek, inanılmak, takdir edilmeği istiyorsanız, tabii olunuz..

SÖZ ARASINDA

6 sene sonra yemek
Yiyebilen çocuk

7 yaşlarında bir İngiliz çocuğu, bulunduğu hastanenin, gedikli olduğu yatağında doğrularak, hayatında ilk defa olarak yemek yemeğe başlamıştır. Bir boğaz iltihabi yüzünden hiçbir şey yutamayan zavallı çocuk 11 aylık iken hastaneye yatırılmıştı. Sütünü içerken, boğazı yavaş yavaş kapanan, nefes alamıyacak bir hale gelen çocuğu bu işkenceden kurtarmak için, midesinden bir delik açılmış ve oradan beslemeğe başlamışlardı. Doktorlar, hasta bakıcılar çocuğun yaşayacağını ümit bile etmiyorlardı. Fakat feninin aczi karşısında tabiatın mucizesi gelmiş, çocuk günden güne iyileşmeğe, kilo almaya yüz tutmuştur. Bunu gören doktorlar, hastanın boğazından yapılacak bir ameliyata dayanacağına kanaat getirmişler, ve çocuğun boğazını açmışlar. Fakat, bu ameliyat neticesinde, zedelenen diğer elyafı tamir için de, bir kaç hafta sırasile diğer ameliyatlar yapılmıştır. Çocuk aylarca ölümler peşleşmiştir. Her ameliyattan sonra günlerce baygın yatmış, ve her seferinde de kefeni yırtmıştır. Nihayet, boğazı tamamen geçmiş ve çocuğu normal bir şekilde beslemeğe, yani ona ağızdan yemek vermek istenilmiştir. Fakat, bu şekilde yemek yemeğe alışmamış olan çocuğun midesi bu besleme tarzına isyan etmiş, zavallı her yediğini çıkarmıştır. Bunun üzerine Amerikada keşfedilen yeni bir boğaz aletile bir boğaz ameliyatı daha geçiren çoc-

Hergün bir fıkra

Bir liranın ağırlığı

Cahil adamın cahil karısı hastalanmıştı, konu komşu, bir doktora götürmesini söylediler, adam karısını doktora götürdü. Doktor kadını muayene ettikten sonra bir reçete yazdı.

— Bureçeteği eczanede yaptırınız. Size bir toz verecekler. Bu tozdan sabah akşam karına bir miktar yutturursun, bu miktar bir lira ağırlığında olsun!

Dedi. Ertesi gün adam doktorun muayenehanesine gitti:

— Verdiğiniz ilâcı yutar yutmaz karım öldü.

Doktor şaşırda.

— Sakın ilâcı fazla vermiş olmuyasınız, ben bir lira ağırlığında, alıncak demiştim.

— Evet, dediğiniz gibi yaptım. Evde bütün lira yoktu. Bir terazinin gözüne beş mecdiye ile sekiz kuruş koydum; öteki göze de şişedeki tozdan boşalttım. Terazî denk gelince, tozu aldım, karıma kaşık kaşık yutturdum.

Mısır Kraliçesi Feride
Bir sergiyi açtı

Mısır Kraliçesi Feride, Kahirede kurulan Fransız heykeltıraşlık sergisini açmıştır. Kraliçenin, kositim tayyörünü Mısır yaşmağı ile gayet ahenkli bir surette imtizaç ettirdiği görülmüştür.

Kraliçe Mısır halkı tarafından çok sevilmektedir. Bilhassa Mısır kadınları onun giyinişi ile şiddetle alâkadar olmaktadır. Birçok tuvaletleri aşıya yukarı aynen taklid edilmektedir.

çocuk artık tamamen iyileşmiştir. Şimdi tatlısından tutunuz da tuzlusuna varıncaya kadar her yemeği yiyebilmektedir.

Roman yazan meşhur
Bir gardiyan

Meşhur İngiliz ediblerinden, paradoksal düşünceleri ile tanınmış Oscar Wilde'e, Reading hapisanesinde gardiyanlık etmiş ve sonraları 11 yaşlarında ki bir çocuk mahpusa pisküvit verdiğinden dolayı içinden çıkarılmış olan 6 numaralı gardiyan Marten şimdi hasta bulunmaktadır. Kendisine felç gelmiştir. Gardiyan Marten 1897 de gardiyanlıktan çıkarılınca, Cenubi Afrikada harbetmiş; sonra gazeteciliğe girmiştir.

Sağirlara gün doğdu!

İçinde yaşamakta olduğumuz gürültülü hayatın cümlele asabiyemizi çok müteessir ettiği malumdur. Tıp âleminin son tetkikatına nazaran büyük şehirlerde günden güne çoğalan ve kulaklarımızın zarlarını patlatan gürültülerin hazim cihazı üzerinde de pek büyük tesirleri vardır.

Fransız doktorlarından Henri Bouquet bu hususta diyor ki:

— Hazım cihazının gürültü ile alâkadar olmadığı sanılan muhakkak aldıyorlar. Gürültülü bir yerde hazım hiç bir veçhile iyi yapılamaz. Gürültü fazlalaştıkça hazım güçleşir. Bugün tebeyün etmiş bir hakikattir ki mide ağrılarının çoğu, hazımsızlığın hemen kâfesi asude bir hayat yaşanmamasından ileri gelmektedir.

Fransız doktorunun sözlerine bakılacak olursa «Sağirlara gün doğdu!..» demeli!

Sözün kısası

Prencip meselesi

E. Talu

Nedendir? Lehçemize giren her yeni kelime, biraz sonra hakiki mefhumundan uzaklaşır ve bazan büsbütün başka manada, bazan da münasebetsiz yerlerde kullanılmaya başlar.

Meselâ, prencip kelimesini ele alalım. Bu o kadar çok ve mütenevvi kılıklara girmiştir ki hepsini ayrı ayrı hatırlayıp ta kaydetmenin hemen hemen imkânı yoktur. Sarhoşa sorarsunuz:

— Yah! Soğanla rakı içilir mi?

— Benim prencibim böyle! cevabını verir.

Kayınpeder damadına çıkışır:

— Utanmadın mı? Allahtan korkmadın mı? Gene karını dövmüştün?

Ve damadından şu cevabı alır.

— Bana karşı geldi mi, ben döverim, prencip meselesi!

İki tanıdık konuşurlar:

— Sahi, tütünü bıraktın mı?

— Bıraktım ya! Ben, prencip sahibi adamım!

Geçenlerde, koluna çarpıp, elindeki tramvay biletini düşürdüğü için, tanımadığı diğer bir yolcudan yedi buçuk kuruş dava eden zat ta, mahkemede:

— Ben para değil, prencip dava ediyorum! dememi mi?

Bu misalleri, hafızamızı azıcık yokla, makla daha iyi çoğaltabiliriz amma, lüzumu yok. Bütün maksadım şu, aslında oldukça ciddi, yüksek ve hattâ biraz da kutsal bir mana ifade eden prencip lâfzının ne derece iptizale uğratıldığını, ayağa düşürüldüğünü göstermektir.

Dün bu mevzu üzerinde bir arkadaşla konuşuyorduk ta, o, lâfite makamında, gayet doğru bir şey söyledi, dedi ki:

— Bize kabahat bulma. Prencip kelimesini iptizale uğratan, onun manasını tağyir eden ve bayağılaştıran biz değiliz. O bize, Umumi Harben sonra geldi. Geldiği zaman da, aslı manasından bir hayli uzaklaşmış, kuvvetini kaybetmiş, çoluk çocuk ağızda eğlence olmuştu.

Boş bulunarak:

— Nasıl? diye sordum.

— Nasıl olacak? cevabını verdi. Prençipin canına okuyan (Wilson) oldu. Vilson prensipleri!

E. Talu

Almanya Sovyetlere
harb levazımı
satacakmış

Moskova 16 (Havas) — Bahriye komiseri amiral İsakof Latı Sovyet deniz mühendisinin başında olarak yakında Amerikaya gidecektir. Bu heyetin bir tetkik seyahati için mi, yoksa, levazım satın almak için mi gideceği belli değildir. Ancak, hatırlarda olduğu üzere geçen sene Sovyet hükümetine müteaddid defalar Amerikan gemileri ve hattâ bir iki de zırhlı satın almak niyeti atfedilmiştir.

Diğer taraftan Almanya hariçye nezareti şark işleri ticaret dairesi şefi Schürren'e in evvelce tehir edilmiş olan Moskova seyahatini Marin onuna doğru vuku bulacağı bildirilmektedir. Almanyanın Sovyetlere harb levazımı bile satması ihtimal harici değildir.

TAKVİM

ŞUBAT

Kamî sene 1364	17	Arabi sene 1367
Şubat 4	Resmî sene 1939	Kasım 102

CUMA

GÜNEŞ	Zilhicce	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
6 54	27	5 14
1 10		11 30

	Ogla	İkindi	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Z.	12 28	16 21	17 45	19 15
E.	6 44	9 39	12 -	1 38

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

«Etrüsk üzerinde yapılan son tetkikler şunu gösterdi ki vapurun siparişinde bilerek, yahud bilmiyerek bir takım hatalar olmuş. Bu hataların mes'ulleri olup olmadığını aramak bir mesele. Fakat bundan daha mühim olan mesele yeni yapılacak vapur siparişlerinde buna benzer hatalara düşmemeği temin etmektir.

Acaba kıymetleri yekünü on iki milyon Türk lirasını bulan yeni vapurları şu veya bu memleketin inşaat firmalarına sipariş edecek yerde Karabük demir ve çelik fabrikasında olduğu gibi İngiliz kredisinden ve tekniğinden istifa-

de ederek mem'leketimizde büyük bir vapur inşaat tezgâhı kuramaz mıyız?

Muhtaç olduğumuz vapurları burada kendimiz yapamaz mıyız? Daha doğrusu bir taşa iki kuş vuramaz mıyız?

Yukarıda okuduğunuz satırları bir gazetede gördük ve meslekdaşımızın sorduğu suale derhal müsbet cevap verdik.

Muhakkak ki doğru olur, yapılabilir, yapılmalıdır, fakat bu takdirde evvelâ fabrika, tezgâh vesaire kurulacağına göre ilk parti vapurlara binebilmeliğimiz için hiç değilse on sene beklemek mecburiyetinde kalmıyacağımıza:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TEL GRAF HABERLERİ

İhtilâfların halline dair anlaşmanın akibeti

İngiltere ve Fransa Milletler Cemiyetinin 1928 de kabul ettiği anlaşmayı hali harbde tanımayacaklarını bildirdiler

Londra 16 (Hususi) — Hariciye nezareti, bugün Milletler Cemiyeti umum kâtibliğine bir tezkere göndererek, İngilterenin hali harbde bulunduğu sırada «Act general» anlaşmasının ahkâmına bağlı kalamayacağını bildirmiştir.

«Act general» ismini taşıyan bu anlaşma, 1928 senesi Eylülünde Milletler Cemiyeti Asamblesi tarafından kabul edilmiştir. Anlaşma, «Act» ı imzalayan devletler arasında çıkacak olan bütün ihtilâfların, aletâde diplomatik müzakerelerle halledilmediği takdirde, muhakkak ola-

rak muslihane bir surette ve arbitraj yolu ile hallini amirdir.

Halen meriyette bulunan bu anlaşma on dokuz devlet tarafından tasdik edilmiştir.

Hariciye nezareti, İngilterenin mühasıran hali harbde bulunduğu sırada mevzu bahis anlaşmaya bağlı olma çağını ehemmiyetle tasrih etmektedir. Fransa, Yeni Zelânda ve Hindistan hükümetleri de Milletler Cemiyeti umum kâtibliğine mümasil birer tezkere göndermişlerdir.

Kızılay Şili ve İspanyol felâketzedelerine para gönderdi

Ankara 16 (A.A.) — Haber aldığımız göre, Kızılay Cemiyeti tarafından Cümhuriyet Halk Partisi Ankara içtimal muavenet komitesine beş yüz lira, Şili yer sarsıntısı felâketzedelerine iki bin lira, İspanya dahilî harbi dolayısıyla Fransaya iltica eden felâketzedelere iki bin beş yüz lira yardım yapılmıştır.

Berlin Çekoslovakya'yı tazyik ediyormuş

Almanya, Yahudi meselesi halledilinceye kadar hududları garanti etmeyecektir

Prag 16 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Alman resmi mümessilleri ve yarı resmî Alman ajanları Çeko-Slovakyanın dahilî hayatında bilhassa Yahudi meselesi münasebetle mütemadiyen tazyiklerde bulunmakta ve bu tazyiklerin şiddeti gitgide artmaktadır.

Öğrenildiğine göre, Hitler, Yahudi meselesi tasfiye edilinceye kadar Çeko-Slovak hududlarını garanti edemeyeceğini bildirmiş olduğu söylenmektedir.

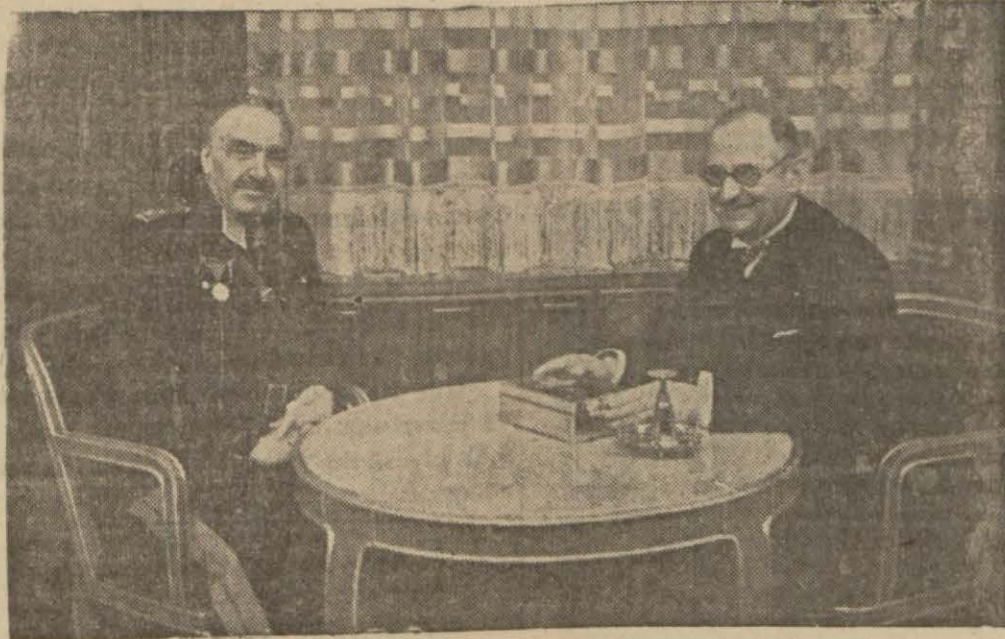
Cür hurreisliği Baştabibliği

Ankara 16 (Hususi) — Cümhurreisliği baştabibliğine doktor Zeki Hakkı Pamir tayin olunmuştur. Doktor Pamir uzun zamandan beri Merkez hastanesi dahiliye mütehassıslığını yapmakta idi.

Maliye Vekili rahatsız

Ankara 16 (Hususi) — Maliye Vekili Fuad Ağralı birkaç günden beri rahatsızdır. Evinde tedavi olunmaktadır.

Reisicumhurun kabul resminden intibalar

Kabul resminde Meclis Reisi Abdülhalik Renda ve Mareşal Feuzi Çakmak

Başvekil Refik Saydam askeri erkânla

Uyuşturucu maddeler müptelâları hakkında Vekâletin bir tebliği

Ankara 16 (A.A.) — Sıhhat ve İctimal Muavenet Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Uyuşturucu maddeler müptelâlarının memleketimizde gittikçe çoğalmakta olmasından naşi bunlardan yakalananların alâkadâr makamlarca Hayırsızadalardan birinde tecrid edileceklerine dair bazı gazetelerde haberler neşredildiği görülmektedir.

Memleketimizde uyuşturucu maddeler iptilâsı ötedenberi hükümetçe alınmış olan kanunî tedbirler haricinde herhangi bir fevkalâde karar alınmasına lüzum gösterecek derecede yayılmış değildir. Bu itibarla bu maddeler üzerinde sıhhi ve ahdi bakımlardan mürakabe icrasına memur olan Vekâletimizce bu hususta yeniden bir takım tedbirler alınması düşünülmemektedir.

Yeni Büyük Millet Meclisi binası

Ankara 16 (Hususi) — Yeni Büyük Millet Meclisi binası inşaatı için açılacak münakananın bir müddet tehiri kararlaşmıştır. Şimdilik inşaat sahasına dahil olan ve istimlak edilen bazı binalar yıktırılacak, toprak işleri tamamlattırılacaktır. Önümüzdeki aylarda yeni binanın inşa edileceği sahanın esas giriş mevkiine tesadüf eden sefaret bahçesi de kesilecektir.

Rus sefaretine aid olan bu bahçenin meydana kalbi hususunda dost Rus hükümeti ile mutabık kalınmıştır. Sefarethaneye buna mukabil arka taraftan yer verilecektir.

«Sarıköşk» mevkiinde vücuda getirilecek meydan için lâzım gelen hazırlıklar tamamlanmıştır. Meydandan Meclis sahasına giden elli metrelik geniş yolu karşı sırta bağlayan büyük köprünün de inşaatı bitmiştir. Bu yol meyilli olduğundan üzerine parke döşenecektir.

Denizbankın yeni kadrosu

Ankara 16 (Hususi) — Denizbank umum müdür vekili Yusuf Ziya Erzin bu sabah şehrimize gelmiştir. Yarın bankanın yeni kadrosu etrafında İktisad Vekili Hüsnü Çakır'a temaslarına başlayacaktır.

İktisad Vekâleti bu sene ilk olarak Avrupaya 30 talebe gönderiyor

Mütehassıs olarak yetiştirilecek olan gençler dericilik yünlü ve pamuklu mensucat tahsili yapacaklardır

Ankara 16 (A.A.) — Bilgili, teknik elemanların millî sanayimizin inkişafındaki ehemmiyetli tesirlerini nazarı itibara alan İktisad Vekâleti, 3293 sayılı mütehassıs yetiştirme kanunu hükümlerine istinâen bu sene, ilk olarak Avrupaya 30 talebe gönderecektir. Bu talebeler Avrupada dericilik, yünlü ve pamuklu mensucat tahsili yapacaklardır.

Tahsile gönderilecek talebe 15-3.939 tarihinde, Ankara, İstanbul, İzmir ve Bursa gibi büyük şehirlerimizdeki bölge san'at okullarında açılacak müsabaka imtihanlarında seçilecektir. As-

kerliğini yapmış olmak ve bölge san'at okulu mezunu bulunmak imtihana kabul şartlarının başlıcalarıdır. İktisad Vekâleti bu yoldaki müracaatları tetkike başlamıştır.

Ateş tuğlası sanayii
Ankara 16 (A.A.) — İktisad Vekâletinden:

Tesviki sanayi kanununa müzeyyel 2261 sayılı kanunun üçüncü maddesi mucibince tanzim edilmiş olan fazlalı istihsal nizamnamesi esasları dahilinde yapılan tetkikat neticesinde ateş tuğlası sanayimizde fazlalı istihsal olmadığı anlaşılmıştır.

Hariciye Vekilimiz bu sabah Şehrimize geldi

Yarın ekspresle Bükreşe hareket edecek olan Hariciye Vekilimiz Filibede Bulgar Başvekilile görüşecek

Ankara, 16 (A.A.) — Bükreşte Balkan antantı daimî konseyi toplantısında hazır bulunmak üzere Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu refikası ile birlikte bu akşamki eksprese takılan hususî bir vagonla şehrimizden ayrılmıştır.

Hariciye Vekiline Hariciye müdürlerinden Sedat Zeki Örs, kalemi mahsus müdürü Abdullah Zeki Polar ve hususî kalmenden İrfan Sabit Akça refakat etmektedir.

Hariciye Vekilini, istasyonda, Riyaseti Cümhur umumî kâtibî, bazı vekiller ve meb'uslar, İngiltere ve Sovyet büyük elçileri, Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavyanın Ankara diplomatik mümessilleri ve Fransız maslahatgüzarı ile Hariciye erkânı uğurlamıştır.

Yugoslav Hariciye Nazirle telgraflar teati edildi

Ankara 16 — Yugoslavya Hariciye Nezaretine tayini üzerine Markoviç ile Hariciye Vekilimiz Şükrü Saraçoğlu arasında samimî telgraflar teati edilmiştir.

Hariciye Vekili bu sabah şehrimize geldi

Balkan antantının Bükreşte yapılacak toplantısına iştirak etmek üzere dün akşam Ankaradan hareket eden

Hariciye Vekilimiz bu sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Vekil garda vali Lütfi Kırdar, İstanbul komutanı general Halis bıyıktaç, müddeiumumî Hikmet Onat, İstanbul emniyet direktörü Sadri Aka, vilâyet parti erkânı ve dostları tarafından karşılanmıştır.

Vekil yarın akşamki seplon ekspresile şehrimizden hareket edecektir.

Bulgaristan Başvekilî M. Köseivanof Filibede Hariciye Vekilimize mülâki olacak ve Bulgar arazisi dâhilinde kendilerine refakat edecektir.

Ruşuk yolile seyahatine devam edecek olan Şükrü Saraçoğlu pazar günü akşamı Bükreşe muvasalat edecektir.

İlk toplantı pazartesi günü yapılacak ve Çarşamba gününe kadar devam edecektir. Çarşamba günü Hariciye Vekilimiz Bükreşten hareket edecektir.

Türk matbuat heyeti de Bükreşe gidiyor

Balkan antantı matbuat kongresine iştirak edecek olan murahhas heyetimiz de Bükreşe hareket edecektir.

Heyet mebus ve muharrir Hüseyin Cahid Yalçın, Yunus Nadi, Falih Rıfkı Atay ile Anadolu ajansı umum müdürü Muvaffak, matbuat umum müdürü Naci Kıcıman ve muharrir Reşad Nuri-den mürekkebtir.

Korsikada italya aleyhine yeni tezahürat yapıldı

Paris 16 (A.A.) — D. N. B. Ajaksio - Korsikada İtalya aleyhinde yeni tezahürat vuku bulmuştur. Polis tahkikata başlamış ve yeni hâdiselerin men'i için inzibat kuvvetlerini takviye etmiştir.

Başveki ve İktisad Vekilinin Etibank ve Sümerbankta tetkikleri

Ankara 16 (Hususi) — Dün Etibankı ziyaret eden ve muayyen hususlar hakkında tetkikler yapan Başvekil Refik Saydam ve İktisad Vekili Hüsnü Çakır, bugün de öğleden sonra Sümerbankı ziyaret etmişlerdir.

Siyaset, ALEMİNDE

İspanyada vaziyet tasfiye edilirken

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Franko kuvvetleri Katalonyayı istilâ ettikten sonra Fransaya iltica eden hükümetçi İspanyanın başında bulunan Negrin hükümeti mücadelede devam etmek maksadile Madride yerleşti. Bu hükümetin kaç kişiden mürekkep olduğu meçhuldür. Fakat başında eski başvekil Negrin'in bulunduğu, hariciye nazırı Delvayo'nun da beraberinde olduğu anlaşılıyor. Bu hükümet heyeti Valansiyada bir toplantı yaparak mücadeleye karar verdikten sonra Madrid'in merkez ittihaz edilmesini muvafık görmüştür.

Mağafih bu kararın mahiyetini anlamak güçtür. Çünkü Franko kuvvetleri ne karşı konabilecek olan hükümetçi milislerin ne miktarı, ne de maneviyatları, böyle bir mücadeleyi başarmaya müsaid değildir. Yani Negrin hükümetinin iddia ettiği gibi nihai zaferin milisler tarafından istihsal edilmesine imkân yoktur. Bu itibarla Negrin hükümetini, harb yapmaktan ziyade taraftarları için müsaid olabilecek bir sulha erişmeye çalışacak bir vaziyette görmek daha muvafıktır. İspanya cümhurreisi Azananın istifa ettiğine göre, İspanyol meclisini toplayıp yeni bir cümhurreisi seçmeye de imkân yoktur. Şu hale göre Negrin hükümeti, bugünkü şartlar içinde meşru bir hükümet değil, bir fiilî hükümettir. Elinde kuvvet olmayan ve mukavemeti nihayet mücadeleyi ancak birkaç hafta devam ettirebilecek olan bu heyetin maksadı da, olsa olsa, ümitsiz bir boğuşmaya girişmekten ziyade bir anlaşmaya varmak olmak gerektir. İşin mantığı bunu emreder. Fakat Frankocuların, İspanyada tesis edilecek olan müstakbel rejim üzerinde yapılacak bir pazarlık ile hasımlarının mücadeleden vazgeçmelerini kabul etmeleri ve böyle şartlı bir anlaşmaya girmeleri mümkün görünmüyor. Şayet bu teklif çok daha evvel ve arada binlerce insanın kanı akmadan ve en derin kin ve ihtiraslara yol açılmadan yapılsa idi, elbette ki tahakkuk ettirilebilecek bir tarafta bulunabilirdi. Hasım vaziyete hâkim olduğu ve davayı kazanmaktan emin bulunduğu bir zamanda böyle bir teklife rıza göstermesi bittabi beklenemez. Bundan dolaydır ki Negrin hükümetinin Frankocularla yapacakları müzakere teşebbüsleri akim kalmıya mahkûm görünüyor. Fakat bu arada nazarı dikkate alınmak lâzım gelen nokta Frankonun İspanyada vaziyete tam bir surette hâkim olup olmadığıdır. Çünkü: Minorca adasının, Franko kuvvetleri tarafından işgali müzakereleri icra edilirken, Frankoyu temsil eden kumandanın emri hilâfına, İtalyan tayyareleri, gerek bu adayı, gerek müzakerenin cereyan ettiği İngiliz Devonşayr zirhlisunu bombardıman etmişlerdir. Bu da gösteriyor ki İspanyada sulh ve sükûnun avdeti sırasında vaziyetin anlaşılması, bilhassa İspanya işlerine büyük ehemmiyet veren İngiltere ve Fransa için elzemdir. Yabancı tesiri olmadan Frankonun tam ve mutlak hakimiyeti tesis edilebilirse, İspanya işleri matlûb yola girebilecektir. Aksi takdirde Avrupanın nazik noktasından ihtilâtl tehlikesi hiç bir zaman eksik olmayacaktır. — Selim Ragıp Emeç

Lehistanda 40 Alman Tevkif edildi

Londra 16 (Hususi) — Varşovadan İngiliz gazetelerine bildirildiğine göre Polonyadaki Alman ekalliyetlerinin tanınmış simalarından kırk kişi hiyaneti ve taniye suçile Posende tevkif edilmiştir. Bunlar arasında Nazi Alman cemiyetinin liderlerinden maada, Alman kadınları cemiyeti reisi ile bir kütüphane işleten ve mecmua çıkaran bir kadın da vardır.

Erkek mevkufklar, askeri teşkilât kurmak, gizlice talimlerde bulunmak, Versay muahedesile Almanların terkettileri, Leh Koridoru, Yukarı Silézya ve Posen mntakasının Almanyaya iltihak için propaganda yapmakla suçludurlar.

Kaldırimsız ve bakımsız yollar tamir ediliyor

Dün Vali Kasımpaşaya giderek alâkadarlarla birlikte bu semtin ihtiyaçlarını tesbit etti

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, kazaların yola olan ihtiyacını nazarı itibara alarak kaldırimsız ve bakımsız yolların mahallî belediye bütçeleriyle imkân nisbetinde tamir edilmesini kararlaştırmıştı. Mahallî belediyeler merkezden gördükleri himayeyi kendi varidatları ile birleştirerek halkın yolsuzluk yüzünden yaptıkları şikâyetleri önlemeye çalışmaktadır. Dün yeniden bir kısım yolların müteahhide ihaleleri yapılmıştır.

Kadıköyünde İlyasağa, Zühdüpaşa, Subaşı sokakları, Eyüde Çömlekçiler sokağı, Beyoğlunda Kumbaracı yokuşu, Üsküdar'da Kaymakamlık yolları, Kadıköyünde Caferaga, Re-caizade sokakları, Eminönünde Harsırcılar, Kadıköyünde Yoğurtçu, Park

sokakları, Eminönünde Tahmis caddesi, Küçükayasofyada Kaleci sokağı kaldırım taşı ile tamir olunacaktır.

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar dün Kasımpaşaya gitmiş, nahiye müdürü ve mahallât alâkadar memurlarını çağırarak Kasımpaşanın ihtiyaçlarını tesbit etmiş, bozuk yollarını görmüştür. Lütfi Kırdar bu şekilde yapmakta olduğu teftişlere devam edecektir. Belediye Reisi Lütfi Kırdarın yollarını tamamen yenilemek istemekte, ve bunun için imkânlar aramaktadır. Hazirana kadar bir kısım yolların inşaatı tamamlanacak ve yeni bütçe ile kazalar tamamen bozuk sokaklardan kurtulacaktır. Kazalar halkı belediye yol hususundaki yakın alâkasından memnun olarak bizzat inşaatı yardım etmektedir.

Beyoğlu Gaz Şirketinin bir usulsüzlüğü

Beyoğlu gaz şirketinin bir yolsuzluğundan ve usulsüzlüğünden haberdar edilmiş bulunuyoruz. Bu usulsüzlük, borçlu abonelerden bazı ahvalde iki defa abone parası alınması gibi sayıları hayret bir muameledir. Bir misalle vaziyeti daha iyi aydınlatmak mümkündür:

(11825) tesisat numaralı abonemizin İkinci kânun için 390 kuruluşluk bir gaz sarfiyatı borcu tahakkuk etmiştir. Abone, her nasılsa tahakkuk müracaatında bu parayı ödemiş veya ödemiş. Birkaç gün sonra şirketin Beyoğlunda İstiklal caddesindeki satış bürosuna müracaat ederek bu parayı tediye etmiş ve mukabilinde muvakkat bir makbuz almıştır.

Bu arada şirketin tahsilatı gene aboneye müracaat etmiş, İkinci kânun ayının 390 kuruluşluk abone borcunu tekrar istemiş ve mugalata getirerek bir defa daha almıştır. Kendisine ibraz edilen muvakkat makbuzu ise, gene mugalata ile tahakkuk istememiştir. Aynı gün şirket tahsilatının bu muamelesi şirket merkezine bildirilmiş ve abonenin hakkı teslim ettirilmiştir amma bu defa da şirket şu cevabı vermiştir:

«Şirket kasasına giren para bir daha çıkmaz. Sizden, bir borç için iki defa para alındığı anlaşılıyor. Bu parayı, gelecek istihlak devresi için mahsub ettirirsiniz.»

Bu, bir aboneye yapılan muameledir. Kıyas suretile bunu, istediğiniz kadar şümülendirebilirsiniz. Şimdi soruyoruz: Bu muamele doğru mudur? Yanışığı anlaşıldığı takdirde derhal düzeltilme yoluna gidilmek lâzım gelirken «para kasaya girdi, bir daha çıkmaz» demek ne demektir?

Keyfiyeti alâkadarların dikkat nazarina koyuyoruz ve elimizde bulunan her iki makbuzu da emirlerine amade tutuyoruz.

Halkevleri açılma yıldönümü nasıl kutlanacak?

Halkevlerinin yıldönümü münasebetiyle Pazar günü büyük merasim yapılabileceğini yazmıştık. O gün Şile Halkevi de açılacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi Şile kazası idare heyeti, Halkevinin açılması münasebetiyle bir tören programı hazırlamıştır. Yeni Halkevi Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarın bizzat açması muhtemeldir.

Fatih Halkevi de, açılma yıldönümünü kutlanmak üzere saat yirmiden itibaren tiyatro salonunda bir danslı eğlence tertibi etmiştir.

Fatih Halkevi idare heyeti aynı gün saat on buçukta matbuat erkânı için bir toplantı hazırlamıştır.

Fatih Halkevi temsil kolu Cumartesi ve Pazar akşamları (Beni yalnız bırakma) piyesi ile yalan komedisini temsil edeceklerdir.

Eczaneler Pazar günleri kapanacak

Eczacılar Pazar günleri eczanelerini kapıyarak nöbet usulünün ikame edilmesi için Sıhhiye Vekâletine müracaat etmişlerdi. Vekâlet, eczacıların müracaatını muvafık bulmuş ve icab eden emirleri İstanbul sıhhiye müdürlüğüne bildirmiştir. Eczacıların idare heyeti yakında toplanacak, Pazar günleri ne şekilde çalışılacağını tesbit edecek, sıhhiye müdürlüğüne verecektir. Yeni kararın tatbikına bir Marttan itibaren geçilecektir.

Belediye teftiş heyeti takviye edilecek İstanbul belediyesi teftiş heyetinin takviyesine karar verilmiştir. Yakında Valinin riyaseti altında toplanılacak, müfettiş adedi tesbit edilecektir.

ŞEHİR TİYATROSU
Töpebaşı Dram
Akşam S. 20.30
BİR MISAFIR GELDI
İstiklal caddesi Komedi
Akşam S. 20,30
Yanlışlıklar Komedi

İzmit ikinci kâğıd fabrikası yakında ikmal edilecek

Fabrikanın işletmeye açılmasını müteakib memleketimizin kâğıd ihtiyacı tamamen dahilden karşılanacak

Birinci beş yıllık endüstri planının sellülöz branşından ilk fabrikası olan kâğıd ve karton fabrikasının İzmitte 1936 yılındanberi çalışmakta olduğu malumdur.

Senede 10,500 ton kâğıd ve karton imal edecek bir kabiliyete malik olarak kurulmuş olan fabrikanın makinelelerine ilâveler yapılması suretile imal kabiliyeti 12,000 tona çıkarılmıştır.

Fabrikada hâlen 350 işçi çalışmaktadır.

Birinci kâğıd fabrikasının açılış töreni yapılırken temelleri atılan ikinci kâğıd ve karton fabrikasının inşaatı da süratle ilerlemektedir. İnşaat ve montaj işleri önümüzdeki yaz mevsimi içinde bittikten sonra iki kâğıd fabrikası bini müteakib amele kullanarak senede 24 bin ton kâğıd ve karton istihsal edecek ve sigara kâğıdı da dahil olmak üzere her cins kâğıd ve kartonların memleket içinde yapılması mümkün olacaktır.

Devlet sermayesile kurulmuş ve kurulacak fabrikaların devlet tarafından murakabesi için kabul olunan kanunun hükümlerine uygun olarak İzmitte bir «Sümerbank sellülöz sanayi müessesesi» teessüs etmiştir.

Sermayesi 6,5 milyon lira olan bu mahdud mes'uliyetli şirket, şimdilik yalnız birinci kâğıd fabrikasını işletmektedir. İkinci kâğıd fabrikası sellülöz ve kaolün fabrikaları faaliyete geçince bunlar da aynı müessese tarafından işletilecektir.

Türk - İsvetç ticaret anlaşması metni bildirildi

Geçen ay içinde Ankarada imzalanan Türk - İsvetç ticaret ve tediye anlaşmasının metni dün Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden şehrimizdeki gümrük teşkilâtına bildirilmiştir. Yeni anlaşmanın müddeti 20-1-940 tarihine kadardır.

Diş piyasalarda yumurtalarının fiyatı düşüyor

Şehrimizdeki alâkadarlara gelen haberlere göre, son zamanlarda Almanya'da yumurtalarının fiyatları düşmeğe başlamıştır. Evvelce Almanya'da 65 mark fiyat verilep Türk yumurtalarına son defa 55 mark fiyat verilmiştir. Yunan ve İtalyan piyasalarına yumurta ihracatı da durmuştur.

Evvelki gün ihracatı kontrol dairelerinde yumurtacıların iştirakile yapı-

lan toplantı sonunda tesbit edilen dilekler dün bir rapor halinde hazırlanmış ve İç Ticaret Umum Müdürü Mümtaz Rek tarafından Ankaraya gönderilmiştir.

İktisad Vekâleti bu husustaki kararını birkaç gün kadar verecektir.

Takas tetkik komisyonu toplandı

Takas tetkik komisyonu dün öğleden sonra Türkofis Müdürü Cemal Zeyhanın riyasetinde toplanmış ve bir haftalık takas muamelelerini tetkik etmiştir.

Deniz işleri:

Türk Gemi Kurtarma Şirketi Umumî Heyeti toplandı

Türk Gemi Kurtarma Şirketi umumî heyet toplantısı dün öğleden sonra eski Denizyolları binasında yapılmıştır.

Toplantıda bir yıllık faaliyet, bilanço ve hesaba tetkik olunmuş ve şirketin geçen sene içinde 50 bin lira katın temin ettiği anlaşmıştır.

Bundan sonra şirkete aid bazı işler görüşülmüş ve bu arada bir nakliye gemisi satın alınması kararlaştırılmıştır. Yakında Avrupaya sipariş edilecek olan bu gemi, kazaya uğrayan yüklü vapurların yükünü alarak kazazede gemiyi boşaltacak ve bu suretle tahliye tarafında kolaylıkla yüzdürüleceğini temin edecektir. Şirket umumî heyeti faaliyet ve hesap raporlarını kabul ettikten sonra toplantıya nihayet verilmiştir.

Büyük bir seyyah gemisi geliyor
Önümüzdeki Pazar günü limanımıza, za, şimdiki kadar gelen vapurların en büyüğü olarak 48,400 tonluk Savoya adlı bir İtalyan vapuru gelecektir. Bu vapurla ekserisi İngiliz olmak üzere şehrimize 900 seyyah gelecek ve iki gün şehrimizde kalacaklardır.

Fırtına hafifledi
Karadeniz, Ege ve Marmara denizlerinde fırtına devam etmektedir. Karadenizdeki fırtına şiddetini kaybettiğinden Büyükdere önünde bekleyen küçük meraklıp dün yollarına devam etmişlerdir. Fırtına yüzünden vapur seferlerinde intizamsızlık olmamıştır.

Bir Hal memuruna işten el çekirildi
Hal İdaresi cibayet memurlarından Ragıp Erkana, dip koçanlarını tahriret etmek suretile vazifesini suiistimal ettiğinden işten el çekirilmişti.

Müteferrik:

İnhisarlar Umum Müdürü Ankaraya gitti

İnhisarlar Umum Müdürü Mithat Yenel, dün akşam Ankaraya hareket etmiştir. Umum Müdür Ankarada İnhisarlar İdaresine aid işler hakkında Vekâletle temas edecek ve bir haftaya kadar şehrimize edenecektir.

Denizbank memurlarının mütebaki maaşları verildi

Denizbankta, kadro vaziyeti dolayısıyla memurların İkinci kânun ayına aid maaşlarının 150 liraya kadar olanların tam ve 150 liradan fazla olanların da nisfının verildiğini evvelce yazmıştık.

Bankanın kadro vaziyeti tesbit edilmiş ve kadro umum müdür vekili Yusuf Ziya Erzin tarafından hazırlanan Ankaraya götürülmüş olduğundan, 150 liradan yukarı maaş alan memurların nisf maaşları da dün tediye olunmuştur. Denizbankın yeni kadrosu önümüzdeki hafta içinde İktisad Vekâletince tasdik olunacaktır.

Kültür işleri:

Mekteplerde gösterilecek filmlerin provaları yapıldı

İkmekteb talebelerine gösterilecek filmlerin provaları dün Maarif Müdürlüğünün mümessili huzurunda İstanbul Birinci mekteb salonunda yapılmıştır. Frengi, sıtma ve sair hastalıklara aid bulunan bu filmler, yakında mekteplerde gösterilmeğe başlanacaktır.

Profesör Köprülü Fuad için bir jübile hazırlanıyor

Köprülü Fuadın profesörlüğü'nün 25 inci yıldönümü münasebetiyle Üniversite gençliği bir jübile hazırlamaktadır. 4 Martta yapılacak bu jübilede profesör Ali Nihad, Caferoğlu Ahmed, Ziyaeddin Fahri ve talebeler üstadın hayatı ve eserleri hakkında söz söyleyeceklerdir.

Üniversitede iki kürsü ihdas edildi

Dün, Üniversitede yeni ihdas edilen hidrologie ve climatologie kürsüsünün ilk dersini profesör Dr. Nihad Reşad vermiştir.

Dün yükçüler ve balıkçılar cemiyetleri umumî heyetleri toplandılar

Balıkçıların toplantısından bir intiba

Dün öğleden evvel ve öğleden sonra iki esnaf cemiyeti umumî heyet toplantısı yapılmıştır.

Yükçüler cemiyeti umumî heyeti öğleden evvel cemiyet merkezinde toplanmış, idare heyetinin bir yıllık faaliyet raporunu okunmuş ve seçilen üç kişi tarafından hesap raporu da tetkik olunarak kabul edilmiş, idare heyeti ibra olunmuştur. Bundan sonra esnafın bazı dilekleri üzerinde görüşülmüştür. Azalardan ekseriyet, her hamalın senede bir ay veya on beş gün memleketlerine gidebilmelerini temin için mezuniyet verilmesini istemeleri üzerine bu hususta alâkadar makamlar nezdinde teşebbüsler yapılmasına karar verilmiştir. Müteakiben yeni ce-

miyetler kanununa göre nizamnamede yapılması icab eden tadilat görüşülmüş ve esnaf hastanesi inşaatı masraflarına iştirak için azadan bir defaya mahsus olmak üzere bir lira fazla aidat alınması hususunda idare heyeti seçimi yapılmış ve eski idare heyetinin bazıları tebdil edilerek toplantıya nihayet verilmiştir.

Balıkçılar cemiyeti umumî heyet toplantısı da öğleden sonra Eminönü Halkevinde toplanmış idare heyeti raporu ve bilanço kabul edilerek hastane binası için yardım yapılmasına karar verilmiş ve yeni idare heyeti seçimi yapılmıştır. Bugün öğleden evvel kahveciler ve öğleden sonra garsonlar cemiyeti umumî heyet toplantıları da yapılacaktır.

Bugün saat 2.30 matinesinden itibaren

TAKSİM Sinemasında

Aşk... İhtiras... bir kadının bütün günahları... Öldüren Buse... gibi cazip, hareketli ve kuvvetli bir mevzu olan

MEŞ'UM KADIN

Filmi başlıyor. Baş Rolde: bu sene yegâne filmini göreceğimiz

MARIE BELL

Meşhur Romancı JEAN RICHPIN'in bu ölmez eseri; Sinema şaheserinde bir edebiyat şaheseridir.

İlaveten: EKLER JURNAL, Suare için yerlerinizi evvelden aldırınız.

NEW-YORK'un en mükemmel ve en güzel CAZİ

RAY VENTURA ve Arkadaşları CAZİ

Pek yakında İstanbula gelecek... de dinletecektir.

AŞKIN GÖZ YAŞLARI

22 Şubat Çarşambadan itibaren

Pangaltı TAN sinemasında

Gemlik ve havalisinde bağcılık ilerliyor

Zeytin bakımından birinci derecede bir mntaka olan Gemlikte şimdi üzümçülük te ikinci derecede mühim bir iş mevzuu oldu

Gemliğin uzaktan bir görünüşü

Gemlik (Hususi) — Gemlik ve çevresinde yıllardan; belki de asırlardan beri zeytincilik birinci derecedeki iş mevzuu, geçim vasıtası ve biricik istihsal maddesi iken bugün gene zeytincilik istihsalat hususunda birincilik mevkiini muhafaza etmektedir. Bununla beraber burada aşağı yukarı 10 yıldır meyvacılık sahasında oldukça ileri adımlar atılmıştır. Bilhassa bağcılığa verilen önem bunların başında gelir.

İlk bağcılık teşebbüsleri

İstilaı takib eden kurtuluş günlerinde belki de uzun sınırlı devrenin tevlid ettiği azami derecedeki ihtiyaçları karşılamak ihtiyacından doğmuş bulunuyor. İkonca bağlar eski usullerle dikilmiş ve fakat bu bağlara birkaç yıl içinde hastalık âriz olmuş, bağlar kısa bir zaman içinde gayrikabili istifade bir hale gelmiştir. Bunu gören köylüler bu defa da gayet serî bir hareketle fenni usullerle çalışmaya, bağları sökerek yeniden Amerikan çubukları dikmeğe başlamışlardır. Halihazırda Gemlik ve havalisindeki bağcılık en son fenni usullerden istifade yoluna girmiş bulunmaktadır.

Çeşitli üzümler

Bağlarda üzümler iki çeşid çubuk üzerinde yetişir. Bu çubuklardan biri yer çubuk, diğeri de kol çubuk ismini alır.

Bu her iki nevi çubuklarda yetiştirilen üzümler:

Satılık, kışık, pekmezlik olarak üçe bölünür.

Satılık üzümler, çitlerle Gemlik, Yalova, Bursa ve İstanbul pazarlarına sevk edilir. Kışık üzümler, evlerde sureti mahsusada yapılmış olan kilerlerde sakfa tutturulmuş sırıklara asılır. Bu üzümler uzun müddet tazelik taraveti bozulmaksızın muhafaza edilebilir. Pekmezlik üzümlere gelince, bunlar üzümün daha tatlı olan kalslerinin bağda daha uzun müddet kalmasale temin olunur. Üzüm geç zamana kadar bağda bırakılıp adamakıllı ağdalastıktan sonra devsilirip köyün pekmezlik tâbir olunan pekmez ocaklarına sevk edilir. Orada pekmez yapılır. Akpekmez (bulama) kara pekmez diye iki

Kocaeli bataklıkları ve sıtma mücadelesi

Birçok bataklıkları kurutuluyor köylüye bol kinin dağıtılıyor

İzmit (Hususi) — Kocaeli havzasında, mütevali ve programlı bir şekilde devam eden sıtma mücadelesi, Cumhuriyet Türkiyesinin ve vatandaşının sağlığına verdiği kıymet ve ehemmiyeti en bariz vasıflarla gösteren güzel bir vesikadır.

1938 martından 1938 Birinciteşri nine kadar 6 ay zarfında 106,603 insan muayene edilmiş. 8571 dalaklı bulunmuş, 22666 eski sıtmal tedavi edilmiştir. Bu müddet zarfında 6463 kan muayenesi yapılmıştır.

Son altı ay zarfında sıtmalılara 357 kilo kinin, 7655 tatlı kinin, 1160 kinin ampülü, zayıf hastalara 942 kuvvet ilacı verilmiştir.

Sivrisineklerin üremesine mâni olmak için 94 kilo pars yeşili, 14,500 kilo mazut sarfedilmiştir.

Devre zarfında, 7676 metre derin ve büyük kanal açılmış, 19,314 metre uzunluğunda kanal temizlenmiş, 3276 metre mikâbı çukurlar doldurulmuş - tur. 2,065,460 metre murabbaı bataklık kurutulmuştur.

5480 metre dere açılmış ve temizlenmiş, 20,035 metre uzunluğunda harklar açılmıştır.

Hususi muhasebe bütçesinden, büyük fedakârlıklarla satın alınan 2 makine bataklıkları kurutmağa devam etmektedir.

50 bin dönüm araziye kaphyan Adapazarında Gökçeören bataklığının kurutma ameliyesi nihayet bulmak üzere. Bundan sonra 12 bin dekarlık Derbent bataklığı kurutulacaktır. Bu bataklığı kurutmak için lâzım gelen ihzarat bitmiştir.

Adapazarındaki çeltik komisyonu burada çeltik ziraatini men'e karar vermek suretile cidden takdire değer güzel bir hareket göstermiştir.

1928 senesinden 1938 senesine kadar Kocaeli mntakasında 163,727 metre kanal açılmıştır ki, mecmu uzunluğu 123 kilometreyi bulmuştur. Gene bu müddet zarfında 43,548 dekar bataklık kurutulmuştur.

Kurutulan bataklıklar, topraksız köylüye tevzi edilmekte ve dün korkunç birer mezar olan bu topraklarda bugün yemyeşil mahsul yükselmektedir.

P. T. T. Müdür'üğünün bir tavzihî

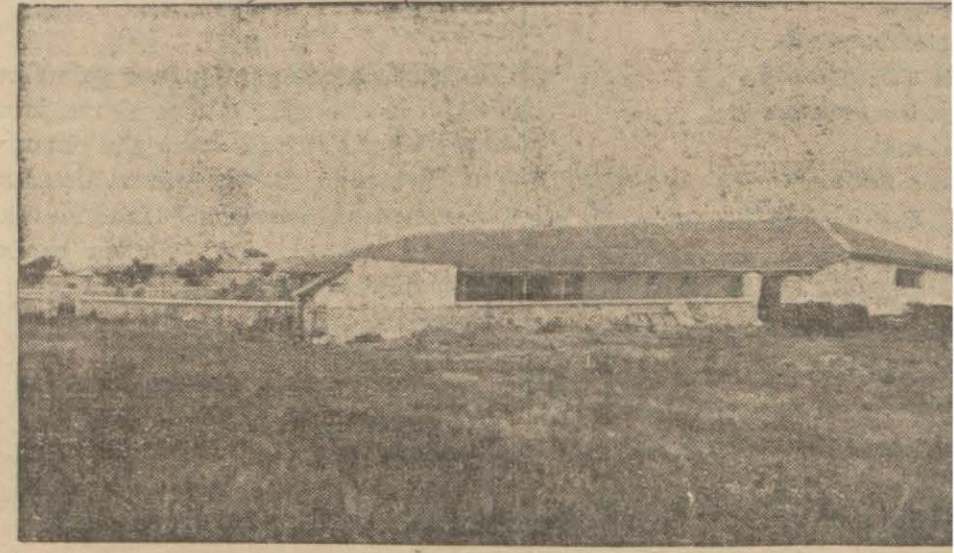
18 Teşrinisani tarihli gazetemizde bu sayfada «İneboluların Posta İdaresinden bir dilekleri vardır» başlıklı bir yazı çıkmıştı. P. T. T. Umum Müdürlüğü bu yazı üzerinde tetkikat yapmış ve şu neticeye varmıştır:

Nakliyat, mukavelenamedeki esaslar dahilinde yapılmaktadır.

Burada vapurlarla iskele arasındaki posta nakliyatı, vapurlar gelince postaları alıp merkeze getirmek ve bunları teslimden sonra merkezden alacağı postaları vapurlara götürmek esasına müstenid olarak mukaveleye bağlanmış bir müteahhide yaptırılır. Fırtınalı havalarda bazan getirmek ve götürmek fiilinin bir seferde yapılması def'î kabil olmiyan mücbir bir sebep sevkledir.

Yurddan Resimli Haberler

Trakya'da hayvancılık çok inkişaf etti

Edirne'de yapılan fenni ağullardan biri

Edirne, (Hususi) — Bu sene Trakya hayvancılığında geçen yıllardan üstün ve verimli bir doğuş hareketi vardır. Geçen sene tabiat arızaları olmadığından yüzde 13-15 arasında koyunlarda fazlalık bulunuyordu. Bu sene bu nisbetin artacağı umuluyor. Havalalar çok iyi gitmekte ve yavru sürüler yer yer görülmektedir. Ağullar fenni şekilde ve ucuz tarzda yaptırılarak eski ağulların yerine geçiyor.

Haber aldığuma göre Trakya'da keçi nisbeti ile birlikte koyun mevcudu 1,500,000 i aşıyor. Koyunlardaki şarbon aşısına da beş yıllık program altında devam edilmektedir. Her yıl 300,000 aşı yapılmakta ve programın dördüncü yılına basılmış bulunmaktadır.

1940 senesinde bu plânın tatbikatı bitecektir. Sürülerde yer yer görülen ve yüzde on nisbetinde sayılan dağlıç ve kamakuyruklar yavaş yavaş ortadan kaldarılıyor. Bunlar evvelce gelen karakaklanlardan kalmıştır. Şimdi İnanlı depolarında 1000 mevcudlu damızlık ıslah sürüsü vardır. Orada yetiştirilecek koçlar koyunculara dağıtılacaktır.

Bu sene koyuncular ayrı bir kalkınma ile ferahladılar. Ziraat Bankası Trakya

Midyatta imar faaliyeti artıyor

Midyat, (Hususi) — Kazamızda cumhuriyetimizin yapıcılık kudreti ve imar faaliyeti gün geçtikçe artmakta, Estel mahallesinde inşasına başlanan hükümet binası günden güne yükselmektedir. Çalışkan kaymakam Akif Rahmi Kocamanoğlunun azimli ve devamlı çalışmaları ile Belediye tarafından Midyat ile Estel arasında modern bir bina yaptırılmıştır. Tefrişatı ihzar edilmek üzere bulunan bu bina, hükümet teşkilâtı Estele nakledilince bu bina Midyatta açılacağı müjdelenen Halkevine tahsis edilecektir. Şimdiye kadar Midyat ve Estelde yapılan yeni yapıların en güzeli olan ve Halkevi için çok elverişli bulunan bu modern bina çatısı altında, Halkevinin küşad resmi bütün memur ve halk tarafın-

dan büyük bir neşe ve sevinç ile beklenmektedir. Resim Midyatın umu nüşüdür.

Izmitten kısa haberler

Devlet Şûrası İzmit belediye iptala karar vermiştir. İntihabda yazı işlerin cereyan etmesi bu karar yet vermiştir. Dahiliye Vekâletinin kararı Vilâyete bildirilmiş ve beledarına işten el çektirilmiştir. Reis ne daimi encümen azasından Resim getirilmiştir.

★ İzmitte havalalar iyil ve güzeldir. Tatlı bir ilkbahar vardır. Baharın çiçek açmıştır.

★ Meşhur demiryolu caddesi, Vilâyet idaresi tarafından beton olarak başlanmıştır. Çok bozuk olan ve iki tarafı baştanbaşa ağaçlandırılması halkı memnun etmiştir.

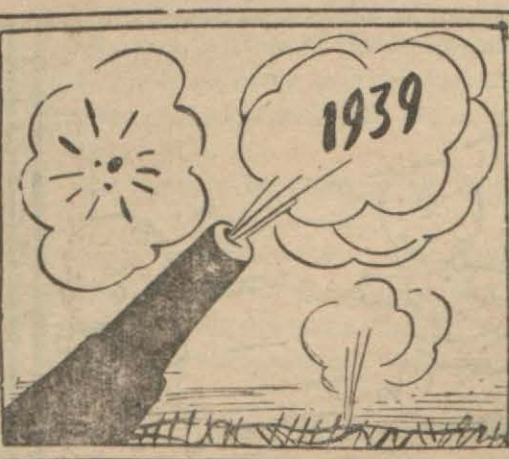
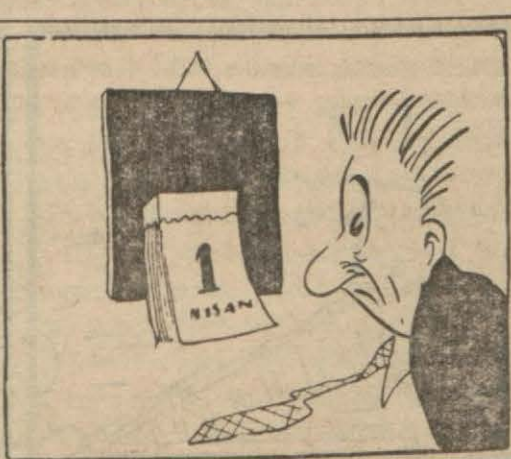
★ İzmitte, değerli gençlerimizde Acar, yeni bir sinema açmak için tadr. Yakında, İzmit güzel bir sinevaşacaktır.

★ Kocaelinde meb'us seçimi nihayet bitmiş ve defterler mahallâta asılmıştır.

★ Adapazarı Halkevi temsil kolle mize gelerek Hisse Sayia komedisi temsil etmiştir. Çok kalabalık bir hal runda yapılan temsilde Adapazarı çok muvaffak olmuşlar ve bilhassa rolünde öğretmen Zeki, uzun uzun temsil etmiştir.

★ Vilâyet umumi meclisi, Vali kelibin güzel bir nutku ile açılış Şefimize ve büyüklüğümüze tazim keşidesine alkışlarla karar veriler kecelere meclisidir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hâdiseler Karşısında

BÜYÜK ŞAİR

«Gözlerim,
«Gözlerim nerede?»
«Şeytan aldı götürdü.»
«Satmadan getirdi.»
«Gözlerim,
«Gözlerim nerede?»

Bu şiiri beğenmeyen bir muharrir ar-
kadaş, beğenmediği halde yazısının ara-
sında tekrarlamıştı. Bir bardak Kara-
kulağa karışan birkaç damla terkos su-
yunu tek Karakulağın hatırı için için
bir kimse gibi, ben de o yazının arasın-
daki bu saçmayı, tek o yazının hatırı için
okumuştum.

Ve okuduktan sonra da bunu şiir diye
yazan şairin şiir zevkine, ve hele bu şiir-
i beğenen münekkidin tenkid kudretine
ne diyeceğimi şaşırılmışım!..

Fakat şimdi fikrimi değiştirdim, ve
kendini kendime:

— Şair, ne kuvvetli şairmiş; münekkidi,
ıyıtı fenayı birbirinden ayırd etmesini
ne iyi bilen bir münekkidiymiş diyorum.
Bu şiir, ancak bir defa okuduğum halde
kuvvetli olduğundan olsa gerek - başka
neden olabilir ki? - noktasına, virgüline
kadar aklımda kalmıştı. İki defa tekrar-
lıyordum. Nerede çarpuk bir şey, nerede
bana tuhaf görünen bir manzara görsem,
şiir hemen aklıma geliyor.

«Gözlerim,
«Gözlerim nerede?»

Diye okumaya başlıyordum.

Bu şiirin bende yaptığı tesir yalnız bu
kadarla kalmamıştı. Okuya okuya, ken-
dimde bir şiir istikadi sezer gibi olmuş-
tum. Birkaç şiir de ben yazdım. Üstadım
şair bilmem beğenecek mi? Üstadımı tak-
dir eden münekkidler, bilmem benim
için ne diyecekler?

İlk şiirim:

«Burnum,
«Burnum çatçatan ağacı.»
«Patpatan ağacı.»
«Kırmızı lüle,
«Kilaptan ağacı,
«Burnum.»

İkinci şiirim:

«Benim sevgilim,
«Unkapanında,
«Arpacı oğlu,
«Feyzullahın kızı.»

Üçüncü şiirim,

«Sevgilimin göz bebekleri..»
«Eveleme,
«Develeme;
«Devekuşu kovalama,
«Çengi çember,
«Miski amber,
«Kokusunu duydum,
«Sevgilimin göz bebeklerinde.»

Merak ediyorum, acaba ben de büyük
bir şairim de büyük bir şair olduğumun
kendim mi farkında değilim?..

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Temizlik ve
güzellik

Banyo suyuna karıştıracağınız bir
kaç madde teninizi beyazlatabilir, yu-
muşatabilir, yorgunluğunuzu alır, çiz-
gilerinizin gerginliğini giderir ve sizi
terütaze saklayabilir. Yalnız temiz-
lenmek için yaptığınız banyonun, sizi
aynı zamanda güzelleştirmesini, genç-
leştirilmesini, tazeleştirmesini de elbette
istersiniz. Bunu, kadın, zaten ötedenberi
istemmiş ve bu yolda birçok vasıtalarla baş-
vurmuştur. Eski usullerden hakikaten
faydası görülmüş olanlar bugün az çok
değiştirilerek hâlâ tatbik ediliyor. Bir
yandan da bunlara yenileri katılıyor.

İşte meselâ cildi hem temizliyen, hem
tazelendiren bir banyo:

Yıkanacağınız suya 300 gram carbo-
nate de soude karıştırınız. Alelade su ye-
rine bununla yıkayınız. Bu banyo nazik
cildlere pek iyi gelir.

★

Cildinizin kadife gibi yumuşak olma-
sı için banyo suyuna şunları atınız.

1 kilo kepek, 2 kilo hatmi kökü,
Yahud:

Yıkayıp temizlenmiş 4 kilo ebeğümeci-
ni kaynar suya atarak alacağınız suyu,
yıkanacağınız suya karıştırınız. Bunların
ikisi de vaktile tuvaletlerine düşkün ve
güzellikleriyle meşhur bütün kadınların
kullandıkları ve bugün pek pahalı sayı-
lan süt banyolarının yerini tutar.

★

Cildi kuvvetlendiren ve saten gibi pü-
rüzüleştirilen bu banyoların işte en mo-
derni: İnce bezden küçük bir kesenin
içine iki dilim limon, iki çorba kaşığı ke-
pek konulur ve kesenin ağzı dikilir. Bir
litre suya atılır. Orada yarım saat bira-
kılır. Sonra bu su banyo suyuna karış-
tırılır. Kese ile de tıpkı eski zaman yı-
kanma keselerile oğundur gibi bütün vü-
cud oğulur.

Bu usul bugün birçok kadınlar tarafın-
dan benimsenmiştir. Hakikaten de teni
beyazlatmakta ve yumuşatmaktadır.

★

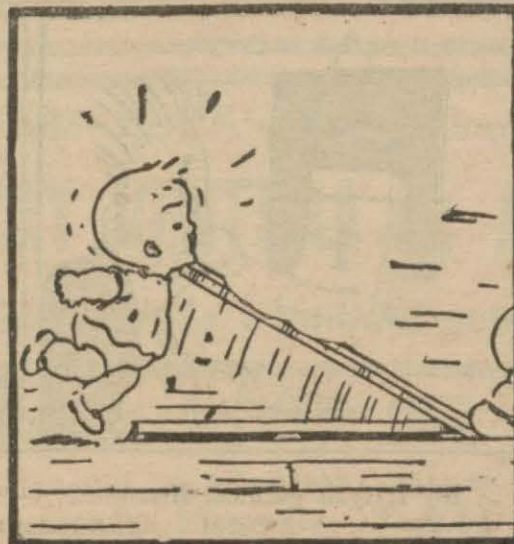
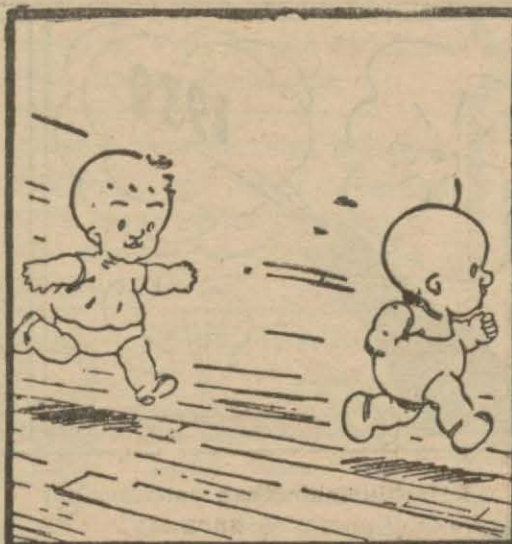
Modern usullerden biri daha:

Yıkama suyuna yarım kilo nişasta a-
tarsanız cildinizdeki kırmızı pürüzler ge-
çer. (Tabii pürüz varsa).

★

Cildiniz pek kuru ise banyo suyunuza
38 derece yapar ve içine 200 gram
glycérine pure karıştırınız. Bu da en
son usullerdendir.

Bacaksızın maskaralıkları:

Kaza ve hayret

Mahkemelerde
Telefon Şirketi memurlarının
tazminat davası reddedildi

Mahkeme, memurların mesailerine fasıla verilmeden
hükümet memuru olduklarını nazarı itibara alarak
tazminat talebini kabul etmedi

Bir müddettenberi asliye 1 inci ti-
caret mahkemesinde devam eden ve
Telefon İdaresi memurlarını şiddetle
alâkadar eden bir dava, dün neticeye
varmıştır.

Davanın mevzuu şudur:
Tasfiye halindeki Telefon Şirketi
memurlarından ikisi asliye birinci ti-
caret mahkemesine müracaat ederek,
şirketin ayrılırken kendilerine bir ik-
ramiye vermesi lâzım geldiği halde
bunun yapılmadığını beyan ile bir taz-
minat davası ikame etmişlerdir.

Esbabı sübutiye olarak da bazı de-
liller ileri sürmüşler, bu arada evvelce
bu şekilde ayrılanlara şirketin mün-
sib bir ikramiye verdiğini bildirmiş-
lerdir.

Bu dava aynı vaziyette bulunan bü-
tün Telefon Şirketi memurlarını alâ-
kadar ettiğinden, mahkemenin verece-
ği karar merakla beklenmekte idi.

Duruşması uzun celselerde rüyet e-
dilmiş olan bu davanın kararı, nihayet,
dün tefhim edilmiştir.

Mahkeme, tasfiye edilen şirketin hü-
kmete geçmesiyle hiçbir memurun a-
çıkta kalmadığını, mesailerine fasıla
girmeden hükümet memuru oldukları-
nı nazarı itibara almış ve davanın
reddine karar vermiştir.

Müstehcen film suçluları
bugün sorguya çekilecek

Sirkedeki eski Kemal sinemasında
gösterilen film üzerinde tetkikat ya-
pan ehlihibre muharrir Turhan Tan,
hazırladığı raporu müddeiumumiliğe
vermiştir. Filmin hakikaten müsteh-
cen mahiyette olduğu ehlihibre raporu
ile de anlaşıldığından, Müddeiumumi-
lik suçlular hakkında cezal takibata
lüzum görmüştür.

Suçlular, bugün adliye sevk edile-
rek hâkim huzuruna çıkarılacaklar ve
sorguya çekileceklerdir.

Üsküdar adliye sarayının
inşasına başlandı

Vekâletle bazı temaslar yapmak ü-
zere Ankara'ya giden müddeiumumi
Hikmet Onatın şehrimize döndüğünü
dünkü nüshamızda haber vermiştik.
Müddeiumumi kendisile görüşen bir
muharririmize, aşağıdaki beyanatta
bulunmuştur:

— Bazı idarî işler hakkında yüksek
bakanlıkla temas için Ankara'ya git-
tim.

Üsküdar Adliye binasına da temas e-
den Hikmet Onat:

— Binanın temeli atılmıştır. Pro-
je Nafia İdaresi tarafından hazırlan-
mıştır. 49 bin liraya mal olacak olan
Üsküdar adliye binası, 150 gün zar-
fında bitirilecektir.

Hapisane binasının yıkılma evrakı
Heyeti Vekileye sevk edildi

Hapisane binasının yıkılıp yıkılma-
ması ve İstanbul Adliye sarayı yeri-
nin tesbiti hakkındaki evrak, İcra Ve-

killeri Heyetine tevdi olunmuştur. Ka-
rar, Vekiller Heyeti tarafından veri-
lecektir.

Davet

İstanbul Cumhuriyet Müddeiumu-
milîğinden: İstanbulda bulunduğu an-
laşılan Kastamonu hâkim namzedi
Hakkı Gençoğlunun acele memurîye
timize müracaat etmesi ilân olunur.

Pollste:

Beş kişilik bir aile halkı kalaysız
tencerede pişen yemekle
zehirlendiler

Sultanahmedde, Akbıyık mahalle
sinde oturan Telgraf fabrikasında tes-
viyeci Kadri, karısı Hamdiye, 4 yaşın-
da kızı Ferhunde, oğulları 15 yaşında
Metin ile 9 yaşında Fethi, hep birlik-
te yemek yemişler ve müteakiben hep-
si sancılanarak zehirlenme alâmi gös-
termişlerdir. Yapılan muayene netice-
sinde kalaysız tencerede pişen çorba-
dan zehirlendikleri anlaşılmış, beşi de
Etilaf hastanesine kaldırılmışlardır.

Otomobil çarpmasından bir kadınla
bir çocuk yaralandılar

Şoför Hamdinin idaresinde bulunan
1558 numaralı otomobil, Davudpaşa
mahallesi, tramvay caddesinde, ka-
cağında kardeşi Hakkı olduğu halde
karşından karşıya geçen Bayan Hik-
mete çarpmıştır. Çocuk, yere düşerek
elinden ve Bayan Hikmet de yüzün-
den yaralanmışlardır. Şoför tutulmuş-
tur.

İki çocuk dama oynarken
birbirlerini yaraladılar

Aksarayda Cerrahpaşa caddesinde
bir kahvede çalışan Seyfi ile Süleyman
dama oynarlarken, oyunu bırakıp kav-
gaya tutuşmuşlardır. Birbirlerini da-
ma tahtasıyla yaralayan suçlular der-
dest olunmuşlardır.

Beş amele kavga ederken ikisi
ağır yaralandı

Bakırköyüne bağlı Osmaniye köyün-
deki bez fabrikasında çalışan ameleler
Receb, Hasan, Cevad, Selim ve Musa
arasında bir kavga çıkmış, Selim Re-
cebi, Hasan da Cevadı ağır surette yar-
alamışlardır. Yakalanan suçlular dün
birinci sulh ceza mahkemesince tevki-
d edilmişlerdir.

Hırsızlık yapan bir apartıma
kapatıcısı mahkemeye verildi

Taksiminde Talimhane meydanında
Yalova apartımanı kapatıcısı Ömerin
ket, yelek ve parasını çalan Melek
partımanı kapatıcısı Derviş, suç üstünde
yakalanmıştır. Çalınan eşya sahibinin
teslim edilmiş ve Derviş mahkemeye
verilmiştir.

Eir evde kaçak ipekl kumaş bu'undu
Gümrük muhafaza memurlarile za-
hıta kaçakçılık memurları Fatih
Kırkeçmede Bursalıtahir sokağında
Halidenin evinde araştırma yapmış-
lar, 7 parça kaçak ipekl kumaş bul-
muşlardır.

Bunları biliyor mu idiniz?

61 yaşında bir tenis şampiyonu

Bütün isimli bu
İngiliz, 28 sene bi-
lâfısla Meksika-
nın tenis şampiyon-
u olmuş, elli yaş-
larında iken 1926,
27, 28 senelerinde
Davis kupası maç-
larında Meksikayı
temsil etmiştir.
Bugün de 61 yaşın-
da olmasına rağmen,
Meksikada bir
başka spor şubesinde şampiyondur.

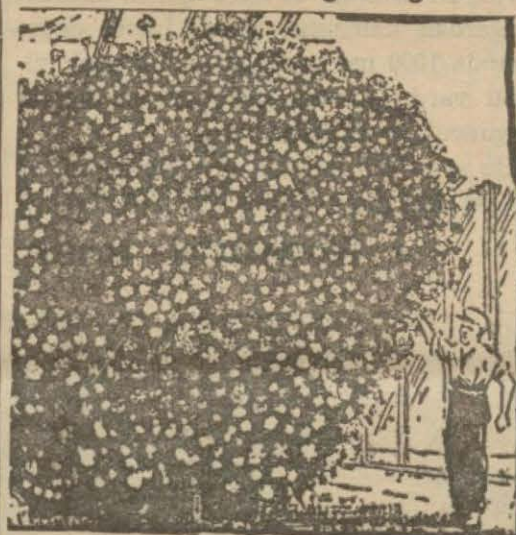

Garib bir taş

Atlas denizinde Bermuda grup adala-
rının en büyüğü olan Bermudada mesa-

2225 goncalı gül ağacı

Bu gül ağacı Amerikadadır. 4 metre
yüksekliğindedir. 18 seneliktir ve üze-
rinde 2225 gonca vardır. Daha hâlâ da
büyümektedir.

feyi gösteren şöyle garib bir taş vardır:

«Londraya»
«3076 mil.»

GÖNÜLİSLERİ

Evlenmek istiyen
Bir genç

Eskişehirden «S. K.» imzasile şö-
yle bir mektub aldım:
Sayın teyzeciğim:

— Arzumu söylemeden evvel
müsaadenizle size biraz kendi ah-
vali hususiyemden bahsetmeyi lü-
zumlu buldum: 24 yaşındayım, as-
kerliğimi de bitirdim. Hayatta çok
ihtiyar olan anne ve babamdan baş-
ka kimsen yok.

Kendim ortahalli bir aileyi geçin-
direcek kadar maaşlı bir memurum,
aynı zamanda ziraatle de alâkada-
rım. Ahlâk ve seciye itibarile etra-
fımda bulunan büyük ve küçükle-
rimden gördüğüm sevgi ve saygıya
nazaran dürüst bir genç olduğuma
kanırım. Bu zamana kadar hiç sev-
mek ve selvilmek işlerle meşgul ol-
madım desem caizdir. Bir kadın, bir
kız tarafından reddedilmek ve ters-
lenmekten çok çekinirim.

Şen dururum. Fakat en şen bir za-
manımda acınacak bir şeyle karşı-
laşsam derhal değişirim. Kin tut-
mam. Kırıkları ve kır hayatını çok
severim. Sinema, tiyatro ve dans
mahallerine müdavim değilim. Bil-
hassa dansa. Sigara ve içki kullan-
mam. Binicilik, atıcılık ve kır spor-
larını çok severim.

Evlenmek istiyorum. Muhtimede
isteğime uygun bir bayan göremi-
yorum. Belki konuşmadığım ve an-
laşamadığım için. Fakat bütün bun-
lara rağmen sakın beni beceriksiz-
likle itham etmeyiniz.»

Bana eş olacak bayanda şu vasıf-
ları ararım:

1 — Yaşı 17 ilâ 19 olmalı, vücudü
de mütenasib olmalı,
2 — Ağır başlı, dikiş ve ev işle-
rinde bilgili olmalı.

3 — İlk tahsili kâfi buluyorum.
Kendim çok güzel olmadığım için
fevkalâde güzellik aramam.

Teyzeciğim, hikâye kadar uzun
olan bu mektubumla şüphe yok ki
başınızı ağrıttım. Fakat ne olursa
olsun biraz boşaldığımı ve ferahla-
dığımı hissediyorum. Acaba beni
mes'ud edecek böyle bir hayat ar-
kadaşı bulabilecek miyim?

Cevabınızı gazete sütunlarında sa-
bırsızlıkla bekler, selâm ve hürmet
lerimi sunarım.

★

Teyze için yapılacak şey, sanıyo-
rum ki, resmî makamlarda olduğu
gibi istidayı alâkadarlarına havale
etmekten ibarettir. Şu farkla ki bu-
rada ve bu bahiste alâkadarların sa-
yısı bir iki değil, binlerce dir.

TEYZE

(Papa) seçimi dünyanın en garib seçimidir!

Hıristiyanlık âleminin reisini tayin edecek 300 kardinal, günlerce en sıkı şekilde hapsedilirler

Papanın ölümü Avrupa matbuatında sütunlar dolusu yazıların çıkmasını mücb oldu. Bütün gazeteler ölen Papanın hayatından bahsedip durmaktadırlar. Biz bugün Son Posta okuyucularına bunları değil, yeni Papanın ne suretle intihab olunacağını etrafına anlatacağız.

Papanın ölümünden itibaren Papalık makamı Vatikanın nevima dahiliye nazırlığını ifa eden kardinal tarafından vekâleten idare edilmektedir. Vekilin başlıca vazifesi vezaifin manen devri için icab eden merasimi hazırlamaktır.

Papa öldükten sonra parmağındaki mukaddes yüzük bu kardinal tarafından alınıp kırılmıştır.

Papanın ölümü resmen tesbit edildikten sonra kardinaller meclisi Vatikan'da toplantılar yapar. Hergün dünyanın her tarafından papazlar, kardinaller gelirler. Bu suretle bütün dünyadaki hıristiyanlık orada isbatı vücut eyler.

Papa seçiminin tarihi

Yeni papanın intihabı «Constitution Sede Vacante» ahkâmı mucibince icra edilir. Verilen kararlar reyler ile tesbit edilir.

Hıristiyanlığın ilk anlarında kardinaller papanın defninden üç gün sonra toplanırlardı. Toplanma mevkii Latran kilisesi idi. Küçük papazlar hattâ halk bile bu toplantıya iştirak ederlerdi. Rey hakları yoktu. Bununla beraber müthiş kargaşalıklar husule gelirdi... 1050 senesinde Papa ikinci Nikola bu usulü değiştirtmiştir. 1628 senesinde Papa dördüncü Clement'in ölümünde Concile meclisi Conclave meclisine çevrilmiştir.

Evvence hariçten vukubulacak tesirlerden, rejimlerin gizli emirlerinden, kuvvet darbelerinden korunmak mevzu-bahstî.

Kilisenin reissiz kalmaması için de intihabın bir an evvel yapılması icab ediyordu.

1628 senesinde 17 kardinal Vatikan sarayına kapatıldılar. Bunlar adetâ esirler vaziyetine girdiler. Bu tedbirlere rağmen konklavolar birleşemediler. Reylerinde bir türlü ekseriyet hâsi olamadı. Vaziyetleri daha fazla sertleştirildi. Bulunukları mahallin damı kaldırıldı. Yemekleri sıf su ile ekmek olarak bırakıldı. Buna rağmen Papa onuncu Gregoire'i tam iki sene, dokuz ay ve üç günde intihab eylediler.

Fransa ihtilâli sırasında Papalıktaki kaideler de altüst oldu. İntihab usulü de altüst olan kaideler meyânında idi. Papa altıncı Pie usulü zamanın icabatına uydu.

O zamandanberi konklav meclisi bu yeni tertib üzere toplanmaktadır.

Yeni Papa nasıl seçilecek?

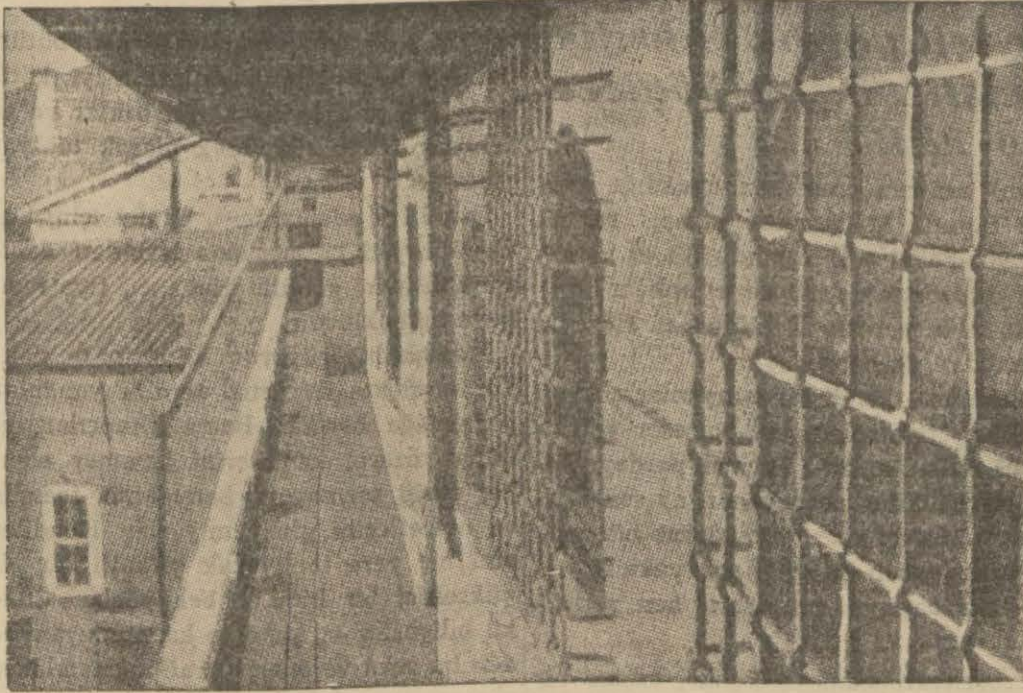
Bugünlerde Romada yapılacak olan merasimi şimdi anlatacağız:

Konklavin içtima için davet edilen kardinallerden her birine bir ikametgâh tayin edilmektedir. Kardinal intihabın devamı müddetince burada ikamet eder. İctima mahallinin bütün menfezleri sıkı sıkıya kapatılmıştır. Pencereleere tahata perdeler gerilir. Camlar beyaz boya ile boyanır.

Her bir konklavcı kardinale iki oda, bir salon, küçük bir yatak odası tahsis edilir. Salonu mobilya olarak bir yazıhane koltuğu, birkaç hasır iskemle vardır. Yatak demirdendir. Somyası, şiltesi orta derecededir. Bunlardan başka, bir dolab, bir lāvabo, bir de dua masası vardır.

Sixtine kilisesinin büyük salonuna «Mukaddes ruhun papazların üzerine tıbbi» tablosu talik edilir.

Kardinaller duvar boyunca yer almışlardır. Bunlar intihabları derecesine göre renkli koltuklara otururlar. Eski kardinaller yeşil koltuklara - eski kardinallerden maksad eski papalar tarafından intihab edilen kardinallerdir - yeni yeni

Kardinallerin napsedildikleri hücrelerden biri. (Pencerelerde bulunan parmaklıklar ve kafesler dışarı ile temaslara mâni olmaktadır)

Ölen Papa

Papanın intihabı için kardinaller tarafından kullanılacak olan rey pusulası

ölen papa tarafından seçilmiş kardinaller mor koltuklara otururlar.

Her birinin önünde şu levazım bulunmaktadır:

Bir mum, bir hokka, bir kaz tüyü kalem, bir rihtanlık...

Ortada bulunan büyük masanın üzerinde altından yapılmış çiçek biçiminde bir rey kutusu bulunmaktadır.

Hariçle temas memnu

Konklavcı kardinallerin hariç ile temasları kat'iyyen memnudur. Esasen buna da imkân yoktur. Hariç ile temas dönme dolablar ile temin edilmektedir. Bu dönme dolablar el ile idare edilir. Dolablar ancak sabahları saat 9 dan 10,30 a kadar, öğleden sonraları saat 15 ten saat 16,30 a kadar dönebilirler...

Dünyada mevcut bütün kardinaller burada isbatı vücut eylemek mecburiyetindedirler. Hattâ afaroz edilmiş olanlar bile bulunmak mecburiyetindedirler.

Her bir kardinalin bir kâtib ve bir hizmetkâra hakkı vardır. Bunlar sivil şahıslardan dahi intihab edilebilirler. Fakat kimse ile temas edemezler...

Bu suretle, papa intihab edilinceye kadar üç yüz kişi kilit altına girmiş bulunurlar...

Konklav meclisi papanın ölümünden iki hafta sonra toplanır. Kardinallerin

gelecekleri mahallin uzaklığına göre bu müddet birkaç gün uzatılabilir. Konklav işe başlamazdan evvel en ihtiyar kardinal dua eder.

Ondan sonra mutad veçhile bir nutuk söyler. Nutkun esas şudur:

«... Dünyada yalnız Allah vardır... Bu mühim işi görürken daima onu düşünmelisiniz... Başka hiçbir düşünceniz olmamalıdır...»

Papanın askerî kâinatının kumandanı konklavcıları muhafaza eylemekle mükelleftir. Hamîçten bir taarruz vukuu müsteb'ad olduğundan vazifesi dahillî nizammenin kat'i surette tatbikinden ibaret kalır...

Kardinaller hapisanesinde hayat

Konklavcıların hayat tarzları çok ağırdır. Sabahları saat 4 ile 5 arasında kalkarlar. İkametgâhlarında dualarını yaparlar. Bu duadan maada kilisede yapılan duada dahi bulunurlar.

Onları bekliyen muhafızların nöbetçisi bir nevi yoklama yapar.

— İn capellam, domini!

Yani «Efendiler! Kiliseye!» diye bağırır.

Akşamla yatağa girecekleri vakit gene nöbetçi şu sözleri söyler:

— İn cellam, domini!...

Yani: «Hücrelerinize!... Efendiler!...»

Yemekler gayet sadedir. Sabahları yalnız sütü kahve. Öğle ve akşam yemeklerinde iki kab yemek, çorba, kahve.

Yemeklerden sonra kardinaller dar iki koridorda gezinirler. Birbirlerine misafir olarak giderler. Bazan geç vakte kadar kalırlar... Nöbetçi istediği kadar:

— İn cellam, domini!...

Diye bağırır!...

Bu ziyaretler bir maksada matuftur, intihablar burada hazırlanır...

Esas itibarile her katolik papa olabilir. Yalnız bir kayıd vardır. O da o katolığın papaz olma kabiliyetinde bulunmasıdır. Fakat bu kaideye rağmen papa mevcut kardinaler meyânından intihab edilir.

Papa olabilecek kardinaler rey veremezler.

Bunlara «papabili» derler. Evvelden bellidirler. Hariçten, deviet reisi veya reislerinden gelebilecek herhangi bir tesir hükümsüz kalmağa mahkumdur. Fakat... Dünya bu... Bu tesir gizli bir surette de yapılabilir...

Bu hususta bir misal zikredebiliriz. Hem de tarihî bir misal...

Papa on üçüncü Léon'un intihabı sırasında Avusturya imparatoru tarafından dermeyeran olunan arzu üzerine kardinal Rampollo namzedlikten uzaklaştırılmıştı...

Papanın tayini üç suretle yapılabilir:

1 — Derunî tesir tahtında,
2 — Anlaşma ile.

(Devamı 10 uncu sayfada)

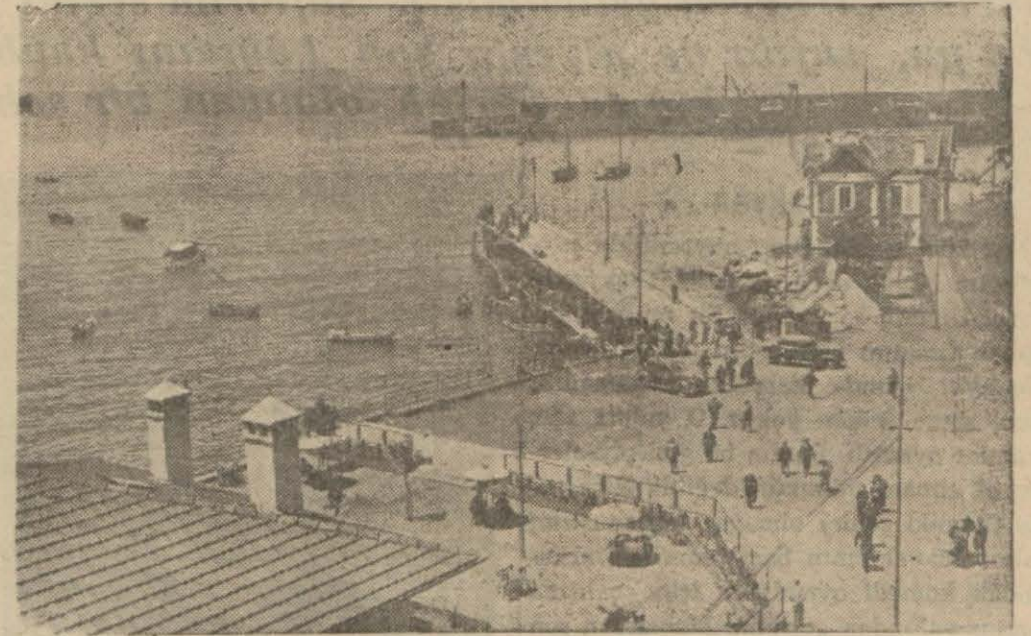
MESELELER

(Kömür - Demir limanı) nı Çatalağzında yapmak doğru olur mu?

Zonguldak, Ereğli, Amasra İtmanlarıyla Çatalağzı arasında bir mukayese

Yazan: A. Denizci

- 1 -

Zonguldak limanı

Kömür - Demir - Limanı

Kömür istihsalatımızı en ileri hadde yükseltmek ve çıkardığımız kömürleri tamamen sevk ve imrar etmek için bir kömür limanına ihtiyacımız vardır.

Küçük bir mendirekten ibaret olan Zonguldak limanı bu işe yeter değildir, mutlak olarak büyük bir kömür limanı lâzımdır.

Ötedenberi kömür limanı olarak Ereğli limanı düşünülüyordu. Karabük Demir - Çelik fabrikaları kurulduktan sonra, kömür limanile birlikte demir limanı yapılması fikri ortaya çıktı. Bunun için iki maksada birden elverişli olarak Çatalağzında liman yapılması davası ileri sürüldü. Çatalağzı ile Ereğli etrafında, aynı zamanda Zonguldak ve Amasra üzerinde bir çok iddialar ve mütalealar meydana geldi. Yazımda bu liman işinin ana hatlarını aydınlatmak istiyorum:

Bahse mevzu olan limanların verimleri

1 — ZONGULDAK LİMANI: Liman imtiyazı ilk olarak Kozlu adına alınmışken Zonguldağa çevrilmiştir. O sırada teşekkül eden Şirketi Osmaniye liman imtiyazını (Banko beyden) ve Çaydamarı, Kerpiçlik, Pavli, Gelik madenlerini ihtiva eden Karamanyan ocaklarını amillerinden satın alarak yerleşmeye başlamıştır.

Zonguldak limanına 311 de başlanarak 313 de bitirilmiş ise de, bu yıl ortalarında büyük bir fırtınada -henüz tamamlanmamış olan- liman yıkılmış ve yerine 314 de başlanarak 316 da sona ermek üzere şimdiki mendirek yapılmıştır. (İlk mendirek şimdiki göre 50 metre geride, şimdi şist dökülen mahalde idi.) Şimdiki mendirek 300 metre uzunluğundadır. Kaidesi 8 metre eninde ve su sathından 2,5 metre yüksektedir. Arkası 4 metre eninde ve kaideden 6 metre yüksekte bir duvar halindedir.

Bu mendirek 41 küsur yıl evvel yapılmış olduğu için o zamanki gemilerin en yüksek hacimleri gözönünde tutulmuştur. Mendirek derinliği ve su kesimi nihayet 22-23 kademdi. Çünkü o zaman en büyük geminin hacmi 4000 tondan ibaretti. Şimdi ise 8.10 bin tona kadar vapur geliyor. Bunların su kesimleri de fazla. Limanın en son derinliği 25 kademdi. Üzülmeyen deresinin kumları ve dökülen şistler, fırtınalı havalarda mendirek ağzını kapatıyor, derinlik 18 kademe kadar iniyor. Hattâ içeri girmiş olan vapurları (fırtınadan mendirek ağzının kum ve şistlerle kapanması yüzünden) olduğu yerde kalıp dışarıya çıkamadıkları vakidir.

Zonguldak limanı yıldız, karayel ve batı rüzgârlarına karşı açıktır. Fırtınalı havalarda kömür yüklemek imkân-

sızlaştığı gibi gemilerin liman içinde barınmaları da güçleşir. Zonguldak limanının ıslah edilmesi, genişletilmesi, tahmilât nisbetinin yükseltilmesi veya kömür limanının doğrudan doğruya buraya tesis ve idamesi, bir çok mütehasısların kanaatine göre, imkân altındadır. Ve herhalde Çatalağzına tasarlanan limandan daha küçük ve masraflı değildir.

2 — EREĞLİ LİMANI: Tabiat, bu raya limanı -özene bezene- bir resim gibi çizmiştir. Ereğli varken başka bir liman aranması bile gariptir.

Ereğli limanı Bababurnunun vaziyetinden teşekkül eylemiştir. Şimalden Cenuba doğru devam eden sahil, burada 1 kilometre kadar uzunlukta kayaya bir girinti yaparak Cenub istikametinde bir yarım daire resmetmiştir. Liman bu yarım daireden ibarettir. Şimali kapayan Bababurnunun sırtları, limanı poyraz ve yıldız rüzgârlarından korur, yalnız Ereğli batı ve lodosa karşı açıktır. Ereğlide istenildiği kadar geniş, ucuşu bucsuz modern bir liman kurmak için tabiat bütün imkânları ve unsurları bahşetmiştir. Ereğliye liman yapılrken, limanın Zonguldak (ve ileride Adapazarı - Bolu) hattına bağlanacağını da gözönüne getirmek lâzım. Ereğli limanile beraber Ereğli ile Zonguldak arasında şimendifer yapılması hakkında bir kanun kabul edilmiştir. Karabükte demir ve çelik fabrikaları kururken, Ereğliden Zonguldağa ve sonra Karabük'e kadar kömür hattının bu kısmının elektrikle işletilmesi uygun görülüyordu.

Bir aralık Nafta Vekâleti bir İngiliz müessesesile mutabık kalmak üzere idi. Bir müddet sonra Çatalağzı ortaya atıldı.

3 — AMASRA LİMANI - BARTIN DERESİ: Amasra denizlerin şiiRIDir. Tabiat oraya çok emek vermiştir. Amasraya en güzel eserini işlemiştir.

Şark ve garb rüzgârlarından mahfuz iki limanın ağuşunda, tabiat ve tarih hazinelerile dolu bir yarım adadır.

Bir tarafında Büyükliman, öbür tarafında Küçükliman.

Büyük limanda, bir mendirek vardır. Liman taranmadığı için kumlarla ve gemi leşleriyle dolmuştur. Mendirek biraz daha uzatıldığı, yeri hâlâ belli duran döküntülerde bir dalga - kıran yapıldığı takdirde, Amasra limanı; bütün fırtınalardan masun ve mükemmel bir liman haline girer.

(Bir noktayı kaydetmek isterim: Mendireğin döküntülerle kuvvetlendirilmesi veya yükseltilmesi lâzımdır. Fırtınalı havalarda denizler, rıhtımdan aşarak limanı dalgalandırıyor. Eskiden Zonguldak mendireği de bu vaziyette idi. Sonra iki metre kadar yükseltile-rek liman korunmuştur.)

(Devamı 10 uncu sayfada)

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Manakyani nasıl tanıdım?

(Büyük iman), onun son oynadığı oyun olmuştu. Tiyatroya koltuklarına girilerek getirilmişti. Suflörün sesini güç işitiyordu. Aksilik bu ya, suflör de piyesin son kâğıdını kaybetmişti. Piyes böylece hiç de parlak olmayan bir şekilde hitti

— 21 —

Manakyani

Pek küçük yaşta harbi umumi sonlarında bir müddet çalışmak fırsatını elde ettim. Vakıta kendisiyle aynı oyunda, karşılıklı oynamadık; buna zaten imkân yoktu. O yalnız ağır dramlar oynardı. Benim bu gibi piyeslerde rol almam mümkün değildi. Zira artık (komiki şehir) olmağa başlamıştım; yalnız Manakyani'nin bazı temsilleri arkasından komedi oynadığım için çalışma tarzımı yakından gördüm. Manakyani son senelerini yaşıyordu. Çökmüştü. Müşkülâtlarla yürüyordu. Hele son oynadığı (Büyük iman) piyesine adeta kollarına girilerek öyle getirildi.

Manakyani, devrinin ve birçok devirlerin en yüksek dram aktörü demekle hata etmiş olur muyum?.. Zannetmem. O, Güllü Agobdan sonra en ciddi ve en ömürlü tiyatrolardan birini kurmuş olan azimkâr, çalışkan bir san'atkârdı. Ciddî, terbiyevî, ibretli oyunlarla da memleket temasına olduğu kadar, zevkimizin artmasına, kültürümüze, hattâ mübalâğa zannetmeyiniz, ahlakı yardım etmişti. Çünkü, umumiyetle onun seçtiği oyunlarda, zalimlik, fenalık yapanların cezasız kalmadığı, adaletin daima tecelli ettiği, masumların, iyilerin nihayet saadete kavuştukları görülmüyordu. Manakyani'nin tiyatromuza yaptığı büyük hizmetleri anmak bir vazifedir. Temaşa zevkimizin yükselmesine de yardım etmiştir. Halk

Manakyani

ciddî eserleri onun tiyatrosunda dinlemeğe alışmıştır. Bir takım yenilikleri onun tiyatrosunda görmüştür. Bugünkü telâkkilerimiz, görüşlerimizle Manakyani'nin birçok sakat taraflarını bulabilir, kıymetinden belki bir miktar tenzilât yapabiliriz. Fakat o devir için Manakyani büyük aktördü, kudretli bir rejisördü. Kendisile Harbi Umuminin son senelerinde sayılı birkaç temsil verdik. Tercümancı Hüseyin Kâzımın yazdığı (Büyük

iman) sanırım onun son oynadığı eserdir. Burada Makascının babası rolünü oynadı. Fakat çok bitkindi. Bir et ve kemik o nisbette de bir san'at enkazı idi.

Bu münasebetle Tercümancı Hüseyin Kâzımdan da bahsedeyim:

Merhum - kendisini tanıyanlar çok iyi bilirler - tiyatrolara bol bol eser yetiştirirdi. Fakat nasıl?.. Birinci perdeyi yazar verir, ikinci perdeyi altı ay sonra çıkarırdı. Bazan eseri provaların biteceğine yakın yazıp bitirdiği çok vakidir.

— Siz başlayın provalara, ben yetiştiririm der!..

Ezberlenir, sahneye konur, arkası bir türlü gelmezdi. Onun da böyle garib tabiatları vardı.

(Büyük iman) bir cemiyeti hayriye menfaatine oynanıyordu. Manakyani da çıkacaktı. (Büyük iman) bermutad parça parça kâğıtlara yazılıydı. Galiba kimse bir deftere temyize çekmeği akıl etmemişti.

Süflör de gene rahmetli Fahri.. güzel süfle ettiğinden lüzum oldukça kendisini yakalar, süflör deliğine sokarlardı.

Eline (Büyük iman) ın parça parça müsveddelerini vermişlerdi. Bizim önümüz sıra bu piyes temsil edilecek, arkasından biz komedi oynıyacaklık.

Manakyani getirdiler. Kollarına girmişlerdi. Ayakta duracak hali yoktu. Oyun başladı. İhtiyar san'atkâr canını dişine takmış, büyük bir gayretle oynuyordu. Kulağı biraz ağır işitiyordu. Bir çok yerlerde:

(Devamı 10 uncu sayfada)

EDEBİYAT

Bizim derdimiz

Yazı san'atkârı bugün de dünkü kadar yetimdir, dünkü kadar yeis ve hüsrân içindedir; artık yetişir!

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Her fırsat düştükçe bu sütundan haykırırım, şikâyet ettim: yazı san'atkârı bugün de dünkü kadar yetimdir diye... Evet, edebiyata hayatını vakfeden san'atkâr, muhittin bu alâkasızlığı ortasında ya melâike gibi yemez içmez cinsinden, görülmemiş, işitilmemiş bir hilkat garibesi olmalıdır, yahud da...

Yahud da, bu meslekte hemen bütün tanıdıklarımız gibi hayatlarımızı iyi kötü başka bir çalışma ile kazanacaklar ve edebiyatı sadece bir zevk olarak tanıyacaklardır.

İşte Türk edebiyatçısı, bunun için, bütün dünyadaki meslektaşlarından daha gönüllü şair, gönüllü romancı, tiyatrocuya ya da münekkiddir.

Maamafih görüyorum ki, bizim bu nankör meslekte de artık derdini yananlar çoğalmaya başladı. Başta kitapçılarınki olmak üzere, kendilerini istismar eden her türlü sermayeye karşı artık teessür ve nefretlerini gizliyemiyorlar. Kendilerini bir yere tophiyacak şefkatli bir el, yükseltici bir himaye bekliyorlar. Çünkü biliyorlar ki, şimdiye kadar devam eden bu zekâ ve enerji israfını, memleket namına, memleketin san'at ve edebiyatı namına önleyecek başka çare yoktur.

Bürhan Toprak, bir ankete cevabında pek haklı olarak «Bugün edebiyat, bizde, salonlardan ve hayattan kovulmuş» diyor. Yaranın tam üstüne parmağını koyan kıymetli münevverin bu sözünde bir fantezi değil, hakikatin bütün acılığı ile tâ kendisini bulmahtır.

Peki amma bunun şifası nereden gelecektir? San'atkârlar arasında gittikçe taraftarları çoğalan bir edebiyat akademisi ve edebiyat mükâfatları suretile hükümetten mi? Hayır, yalnız o kâfi değil. Asıl lüzum olan, Bürhan Toprakın da işaret ettiği gibi, münevver geçinen bir çok refah sahiblerinin san'atı ve san'atkârı ve bu meyanda en fazla ihmal edilmiş olan edebiyatı ve edebiyatçıları tanımaları, sevmeleri ve onlara ellerini uzatmalarıdır. Kitapçılara sorun, hepsi haklı veya haksız bir cepheden size şikâyet ederler. Neticede hemen hepsi şu

fikirde birleşirler: Kitap az satılıyor!

Evet, kitap az satılıyor, e-bebi mecmualar yaşamıyor, yahud zorlukla masraflarını koruyorlar. Fakat çok satışı da olsa bundan edebiyatçının kazanacağı, şimdiki nisbete, belki bir haftalık fazla bir geçim parasıdır. Aslan payını gene o, camekânlarının arkasında müşterisizlikten şikâyet eden tâbiler kazanacaktır. Yalnız ne var ki, mühim bir nisbette edebî ve ilmi eserlerin satışını çoğaltmakla birçok kültür adamları yazı san'atkârlarımızın bugünü ve yarını hiç olmazsa bir dereceye kadar düzeltmiş oluruz. Kör talih onların da bir parça yüzlerine gülmeğe başlar ve neticede Türk ilim ve edebiyat hayatı şimdiki sessizliğinden, yoksulluğundan biraz olsun kurtulabilir.

Bu, bir rüya mı? Hayır, az zamanda bir hakikat olabilir, mes'ud bir hakikat... Yalnız özlenecek cihet, yukarıda söylediklerimiz gibi, zengin oldukları kadar okur yazar da olmaları lüzum gelen bir kısım vatandaşların, herhangi zevkleri için fedadan esirgededikleri paralarının yüzde ikisini, hattâ birini de edebî bir mecmuaya ve her ay bazı kitaplar satın almağa hasretmeleri, bu işi kendilerine bir vazife bilmeleridir. Fakat gene Bürhan Toprakla beraber şu teessürü ben de açıkça kaydedeceğim: onların çoğu, nazarlarını, kumar masasından ve kübik a-partmanlarının göz okşayıcı dekor ve ışıklarından daha yüksek bir zirveye kaldırmak istiyorlar. Ne yapmalı? Hangi sözle, hangi irşadla böylelerini uyandırmalı? Heyhat ki, bu, bir dereceye kadar içtimâf bir ızdırabdır. İçki, kumar ve lüks! İyi amma bu hayatta bundan başka aranacak bir zevk yok mu? Sadece servetin verdiği bir hodgâmlıkla yaşayanlar için hangi millî ideal takdire lâyıktır? ve bütün bu idealler içinde bilhassa millî dile ve edebiyata hizmet edenlere karşı bu umursamayış nedendir? Maamafih belki de haklıdır, belki böyleleri özel bir eseri tam manasile anlayacak, zevkine, inceliğine varacak bir zümre teşkil

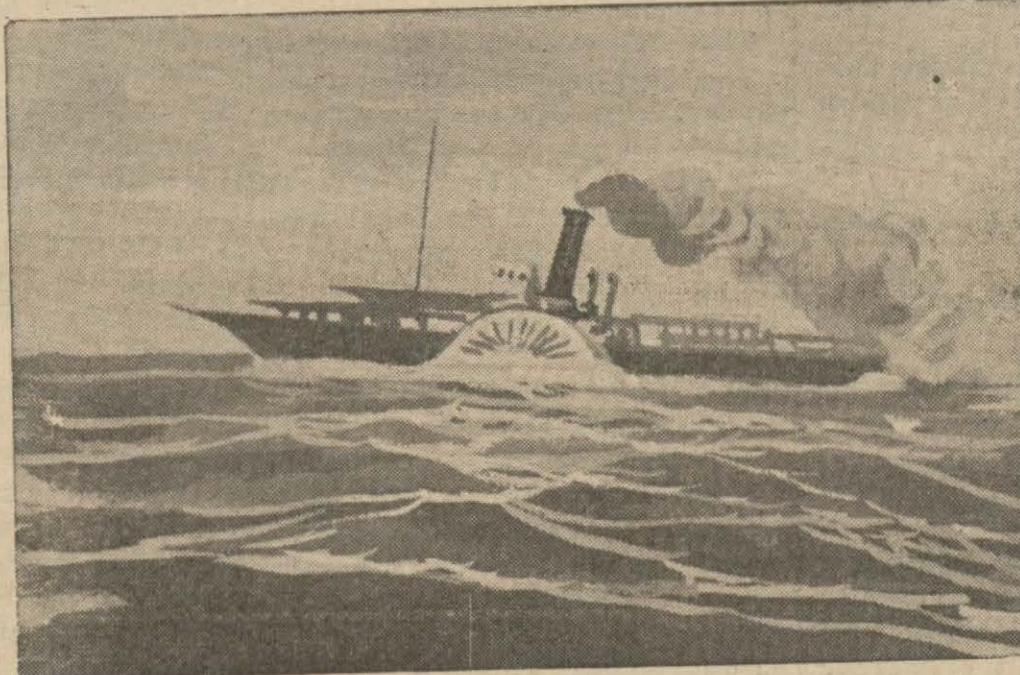
(Devamı 13 üncü sayfada)

Son Posta'nın Romanı : 50

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!"

50 YIL
EWELKI
İSTANBUL

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

İsareti mahsus vapuru Marmaraya doğru açıldı

sında şehid düşen babasının kan fışkıran ağzı gözlerinin önüne geldikçe, onun o ölümüne gıpta ediyordu. Bir gün, icab ederse, ona seve seve iltihak edecekti. Şehidliği, insanı cennetin mühayyel lezaizine ulaştırıran bir vasıta diye değil, şeref veren bir âkibet olduğu için özlüyordu.

Şehrin silüeti silinmiş, onun yerine canlı bir hayal kaşınmıştı. Yüzbaşı, karşısında kitâsını görüyordu. Çöl güneşinin yakıcı ışığıle kavrulmuş, yağız, aslan çehreleri, önünde dizilmişti. Her biri tuğ gibi, yavuz Anadolu uşakları, dimdik, silâh omuzda durmuşlar, yeni bölük kumandanının emirlerini dinliyorlardı. Ve yüzbaşı, söylüyor.. söylüyordu. Vatânın kudsiyetini, sancağın şerefini, askerliğin yüksek manasını izah ediyordu onlara.

Neferler de dinliyorlar.. Can kulağıle dinliyorlardı. Bu sözleri, ömürlerinin sonuna kadar unutmayacaklar, yarın öbür gün köyde karılarına, yavuklularına kavuştukları zaman onlara, sonra da onlardan doğacak çocuklarına öğreteceklerdi. Bir bölük.. yüz kişi.. çok değil. Lâ-

kin bu yüz kişiden, yarım bin kişi.. on bin kişiden de daha bir çokları vatan, sancak ve askerlik sevgisini dolayısıyla kendisinden öğrenmiş, tatmış olacaktı. Bunun hazzını şimdiden duyuyordu.

Bir aralık, zihninde bir mukayese yaptı: Bir tarafta mesleği, öteyanda Rânâ.. çok sevdiği, uğurunda mevkiinin, huzurunu, ünvanını ve belki de istikbalini feda ettiği bu kadın.. şayed birini öbüründen tercih etmek vaziyeti hasıl olsa, ne yapardı?

Böyle bir ihtimali düşünmüş olmanın bile utanç duydu. Ne demek? Elbette mesleğini üstün, kat kat üstün tutardı. Askerliği uğruna Rânânın ölüsünü çinlemek icab etse, bir lâhze te-

reddüd etmezdi. Sade Rânânın mı? Anasının da! Dünyada, vatandan daha mukaddes, vatani müdafaaya memur olmaktan daha yüksek bir şey olabilir mi idi?

Bölüğünü ne de mükemmel yetiştirecekti. Öteki arkadaşları gibta edcekler, kumandanı iftihar duyacakları. Harbiyede biraz Almanca öğrenmişti. Bir yolunu bulup Almanyadan askerî kitaplar getirtecek, bir yandan da bilgisini arttıracaktı.

Bütün bu hayaller, bu emeller zihninde kaynaşıyor, bir nevi tath sarhoşluk hâsıl ediyordu.

Nimetihüda, Marmaranın çarpıntılı sularının üzerinde, otura otura hamlaşmış bir müteakid gibi nefes nefese ve ağır bir ezgi ile yürüyordu. Oturdukları yerden, Talâtla Rânâ, geminin dümen sularını gözlerle takip etmekte idiler. Akşam yavaş yavaş ortalışı istilâyâ hazırlanıyordu. Gökyüzü parlaklığını kaybediyor, uzaktaki dağlar, adalar, gitgide koyulaşan bir morluğa bürünüyorlardı. Her iki gencin gönlüne, önce bir huzur, sonra da bir hüznü çöktü. Günün bu saati, esasen, beşerî heyecanların tesiri altında

bulunan kalblere melâl verir. Sükkun kadar ruhu melâle hazırlayan bir şey yoktur...

— Rânâ!
— Ne var, Talât!
— Söyle: Benimle bahtiyar mısın?
— Çok!
— Sürgüne giden bir adamın karısı olmak gücüne gitmiyor mu?
— Niçin böyle söylüyorsun, Talât! Seninle, ateşe bile atılacağıma, seni o kadar sevdiğimi bilmiyor musun? Hâlâ anlamadın mı?
— Ne bileyim? İnsanlar..

— Sus, Talât! Beni başkalarile ölçme. Ben alelade bir insan değilim. Seni beni insanlığın çok fevkiye çıkardım. Hem sonra, sen sürgün de değilsin. Bak, şurada kendi kendimize, rahat rahat gidiyoruz. Anan, ben, bütün sevdiğlerin yanında. Terfi ettin. Gittiğin yer, gene vatânın bir köşesi. Orada, kismet ne kadarsa o kadar kalacak, da ha da terfi edecek, inşallah binbaşıkaymakam nişanları takıp, tekrar İstanbulla döneceksin. Ve ben sana hayatta destek, teselli olacağım. Sevgimin senin çalışma kudretini artıracak. Zaten aslan gibisin. Vazifeni seversin. Mesleğine bağışın. Trablasta ufak bir ev kurarız. İçerisini ben sana bir yuva gibi süslerim. Orası bize mes'ud bir yuva olur. Günlerimiz, hiç duymadandan geçer.. Görürsün.

— İçimde bir garib sıkıntı var, Rânâ.

— Gurbet, başlangıçta her zaman böyledir. Yarın açılırsın.
— Sen de benim gibi misin?
— Ben mi? Ne münasebet? Benim İstanbulda kimsem yok ki. Olsa da, senin varlığın bana hepsini unutturur.
— Haydi, biraz da anemin yanına gidelim.
— Gidelim, Talât.
— Esasen, güverte serim olmağa başlıyordu.

(Arkası var)

Uludağda Üç Gün

Herkes bize aynı şeyi soruyordu: "Siz Uludağa mı çıkacaksınız, yoksa Çelikpalasta güvey mi gireceksiniz?,"

ANLATAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Dağda kayakçılar.. ve Uludağa giden neşeli bir grup

Muhakkak Musa da Turisinaya, biz Uludağa çıkışımız gibi hiç bir kulfete lüzum görmeden turmanmıştır. 38 kilometrelik kar yoluna, Çamlıca tepesine teferruce giden bir ehlikeyf kayıdsızlığı ile, yalnız ayamızda rügan pabuç, elimizde bastonumuz eksik, öyle düştük.

Uludağa çıkmak için Şimal kutbuna giden Rus keşif heyeti kadar hazırlanmak lüzummuş meğerse.. Su geçmeyen ölü cırcır ceket yani —feruarlı— láciverd golf pantolon, dağ ayakkabısı, iki kalın yün çorap, kukulete, gözlük, yün eldiven, kayak, iki ucu demirli baston vesaire, vesaire...

Biz sanıyorduk ki, Bursadan otobüle bindik mi Uludağda otelin kapısında. Halbuki otomobil ancak yolun dörtte birini çıkabiliyor. Ondan sonra kayaklar ayağa, yürü babam yürü... O da yürübilirdiniz.. zira kayakları ilk defa kullanmak saadetine erdi iseniz, mübarek tahta parçaları sizi huylanmış bir merkeb gibi çifte ata ata geriye sürükleyebilir. Nitekim ayama geçirip ilk adımı atar atmaz, sırtı tuşla mağlûp olmuş bir pehlivan gibi yerde buldum.

Dünya cennetinde geçirdiğim üç günün masalı Denizbank vapurunda başlar. Evet, bu bir masaldır. Çünkü masal kadar inanılmaz, masal kadar birbirini tutmaz, masal kadar garib hâdiselerle doludur. İnsanlar cennete bir çok dünya zahmetlerinin pahasına gireceklerdir. Biz de Uludağa belki de hayatımıza mal olacak zahmetler ve meşakkatlerle ulaşılabildik. Araf hakikaten müthişti.

Denizbank vapurunda garsondan bir kakao istemiştik.

Önce konulan fincana ilk kaşık darbesini vurduğum zaman üstü bembeyaz kesildi. Eğilip bakınca, ne görsem beğenirsiniz? Bir sürü kurd yüzüyor mu üzerinde.. şaşırım. Çünkü şimdiye kadar kıymalı kakao hiç içmemistim.

Garsonu çağırdım:

— Kuzum, bu nedir?
— Kakao efendim!
— Onu biliyorum, üstündeki lokmalar?..

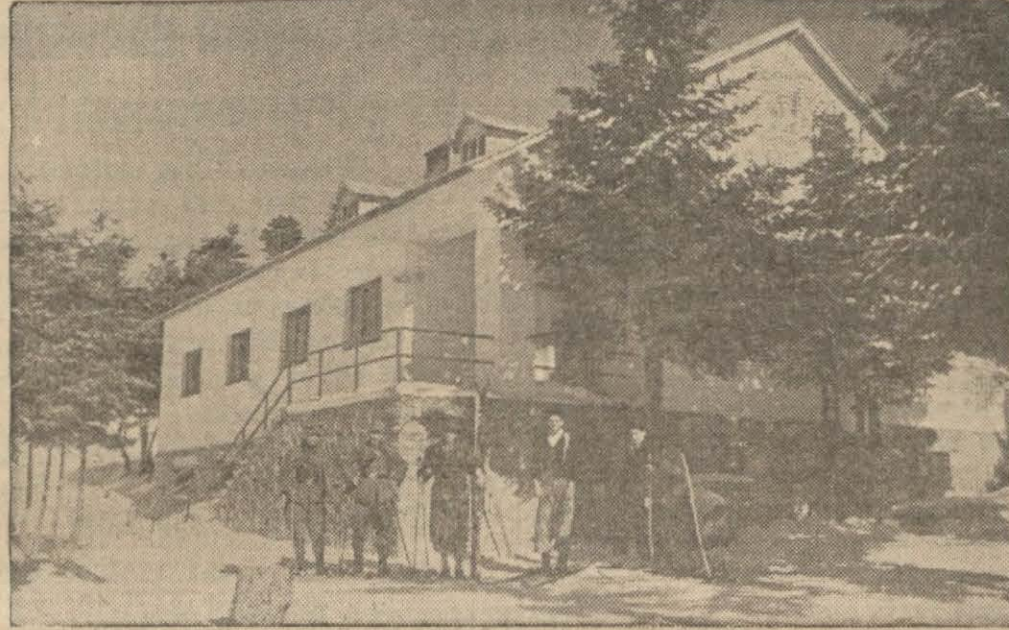
Eğilip baktı:

— Kurd efendim!..
— Listedeyim bu kıymalı kakao diye yazmıyordu.

Uludağ seyahatinin aksiliklerle geçeceğine beni inandıran bu küçük vakayı sadece kaydetmekle iktifa edeceğim. Bazan sükküt acı sözlerden daha belgirdir.

Mudanyaya üç buçuk saatte vardık. Müteveffa (Altay) vapuru da yarım saat fazlasıyla giderdi. Maamafih küçük Denizbankların amelimanda (Etrüks) ağabeylerine çekmesinden tabii ne olabilir?

Vapurda Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü beden terbiyesi öğretmeni, kayakçılık federasyonu ikinci başkanı İlyas Sinala tesadüf ediyoruz. Onunla küçük bir göz aşinalığımız var. Kendi-

«Kirazlıyayla»daki dağevinin önünde..

sini dağ kılığı ile iki dirhem bir çekirdek görünce bu aşinalığı ahablığı, hatâ dostluğa tahvil etmenin lüzumuna kani oluyorum.

Bay İlyas Sinal biz kararımızı kafamızın jürisinden geçirmeden ahbabca elini uzatıyor:

— Bursaya mı?
— Evet, hein de dağa..
— Beraberiz o halde, ben de gidiyorum. Talebelerim dağdalar..

Hay Allah razı olsun, garib kuşun yuvasını Allah yapar, muhababımız bizi bir gözden geçiriyor:

— Kuzum Nusret Safa, sen Bursa ya Uludağa mı gidiyorsun, yoksa Çelik palasta güvey mi gireceksin! Ayol elbisesinin nerede?..

Nerede olacak üstümde.. İşte golf pantolonum, paltomu giydim. Başım da kasketim..

Otomobilimiz, Mudanyadan dekovil ile tren ortası şimendifere tozdan dillini çıkararak Bursaya doğru koşarken İlyas Sinal dağa hangi şartlar dahilinde çıkabileceğimizi anlatıyor. Kayaklarla givilebilecek bir pabuca muhakak lüzum var Bakalım klüpede kayak da mevcut mu?.. Otomobil pek az bir mesafeye çıkabiliyor.

Bursada Parti binasında önünde otomobilden indik. Vakit geçirmeden kayakçılık federasyonu Bursa ajanı ve Bursa kayakçılık klübü başkanı Saimi görmemiz lüzum!

Saim Altıok:

— Evvelden haber vermeniz lüzumdu, diyor.. bilmem kayak bulunabilecek mi? Bunları hiç hesaba katmamıştık. İster misiniz İlyas Sinal gibi bir rehberi kaybedelim..

Telefonlar işliyor.. gazeteciler dağa çıkacak.. pabuç, kayak yetiştirin!

Saim Altıok bir taraftan soruyor:

— Mukavemetli misiniz, atlayabilir misiniz?..

— Tabii, gazeteciyiz biz.. atlamasam bilmez olur muyuz hiç? İşimiz bu zaten..

Yarım saat sonra klübün ve eşin dostun yardımıyla lüzumlu eşya bulunuyor.

Şimdi bir mesele var: Otomobil ve kapı - kaçtı ancak 14 üncü kilometreye kadar çıkabiliyor; ondan sonra Karabelene, oradan Kirazlıyayla kayaklarla yürüyerek gidilecek.. Dağın tepesine aynı günde çıkmağa imkân yok. Gece Kirazlıyayladaki dağ evinde kalınacak, sabahleyin erkenden yukarı çıkılacak. Hesabca ancak ertesi gün öğleden sonra dağdayız. Bütün bu mesafe yürünecek. Karın irtifa yukarıda bir metre yetmiş santim..

İlyas Sinal:

— Şayed gözünüz tutmadıysa başka bir çare var. Katırlara bineriz. Karabelene kadar böyle gideriz.

Diyor.

Mesele deve hikâyesi.. Hani deveye sormuşlar ya!

— İnişi mi seversin, yokuşu mu?

Diye..

O da:

— Allah üçünün de cezasını versin! Demiş.

— Peki anma, biz sana iki şey sorduk, iniş ve yokuş. Sen bir üçüncüyü nereden çıkardın?

Deve gülmüş, masal bu ya:

— Düz yolu unuttunuz mu?.. demiş. Ben de iki vasıta karşısında kalınca:

— Üçü de fena!..

Diye mırıldanmaktan kendimi almadım. Otomobille uzun mesafe katedersem, midem bulanır..

Çocukluğumdanberi dört ayaklı hayvana binmeğe tövbeliyim. Merkebin biri karnımı ısırıştı. O gün bu gündür, dört ayaklı hayvanatın yanına yaklaşmam.

Bir üçüncü olarak yaya gitmek kalıyordu ki, bu da ancak kayaklarla mümkün olabilecekti. Lâkin onları da ayığuma ilk defa takacağım için, kimse Uludağdan sağlamlığımı muhafaza ederek inebileceğimi temin edemezdi. Ben de deve gibi üç vasıtaya lânet okuyarak en ehvenişer hangisi ise, bunu seçmeği sabırlı rehberimiz İlyas Sinala bıraktım. Kaptıkaçtı ile çıkabileceği yere kadar gitmemiz, oradan kayaklarla yola devamımız takarrür etti.

(Devamı 10 uncu sayfa)

Tarihi bir münakaşa

Abdülâziz davası

Abdülâzizin intihar ettiği hakkında bir saraylı tarafından ortaya atılan iddialara yapılan itirazlar

Son Posta gazetesinde birkaç hafta evvel intihar eden (Bir saraylının hatıraları) isimli yazımı okumak lütfinde bulunmuş olan uzun senelerdir teveccühünü ve muhabbetini kazanmış olmakla iftihar duyduğum çok muhterem ve fazıl bir zattan, eski mutasarrıflarımızdan Bay Sadiden şöyle bir mektub aldım:

Kızım,

Sultan Azizin hal'ile intiharı, yahud katli, Sultan Muradın ahvalile Çerkes Hasan vak'ası hakkında yazdığınız yazıları okudum.

Üzerinden, yarım asırdan fazla zaman geçmiş olan bu meselelerin hakikati bazı yaşlı ve saraylı bayanların bu babda leh ve aleyhte söyledikleri hikâyelerle meydana çıkamaz.

Bu mesele hakkında yazmış olduğunuz yazıların tarihî bir hakikati tamamen tebarüz ettirebildiğine benim kanaatim pek yoktur. Bu husustaki bazı malûmatımı ve bu vak'alarda bulunmuş insanlardan işittiklerimi ve nihayet bütün okuyup işittiklerime ilâveten bu husustaki kendi mütaleatımı bir kere dinlemek isterseniz, beni gelip görünüz. Belki benden işiteceğim şeyler sizi ve okuyucularınızı alâkadar eder:

★★★

Aldığım bu mektub üzerine Bay Sadıyı gidip evinde ziyaret ettim. Beni büyük bir nezakete karşılayan Bay Sadî Türk tarihine bihakkın vâkıf olan bir zattır. Bu mesele hakkında düşüncelerini ve bildiklerini bana uzun uzun anlattı. Ben kendi hesabıma Abdülâzizin intihar etmiş olduğuna inanmakla beraber, bana anlattığı şeylerden çok istifade ettim.

Henüz karanlık ve münakaşa ve teklife değer bir mevzu olan «Abdülâzizin intihar mı ettiği, yoksa katil mi edildiği» meselesi etrafında bu son işittiklerimi neşretmeği düşündüm.

İsmi sakladığım saraylının hatıratını takib etmiş bulunan okuyucularımın bu yeni malûmat ve mütaleatıma karşı alâka duyacaklarını tahmin ediyorum.

Bay Sadî söze böyle başladı:

— Yakın tarihe aid olan şu vak'alar, ilerdeki nesillere Osmanlı saltanatının son devirlerini öğretecek meselelerden olduğu halde bunlar zamanımızda kısmen yanlış istihbarat ve kısmen geliş güzel tevilat ile yazıldığından bu yoldaki bazı neşriyatın tarihî fayda noktasından tasrih ve tashih edilmesi icab eder. Vakıâ Sultan Azizin intihar ettiği, yahud katil olduğuna hakkında mevcut olan rivayetler bir takım delillere istinad eder ve bu rivayetlerin istinad ettiği deliller iki ihtimale ayrılır. Bunun için de mesele bugüne kadar az çok şüpheli görülmüştür.

Bu vak'aya temas eden birçok neşriyat vardır. Vaktile ben bunların hemen hepsini okudum. Şimdi size bence bunlar arasında en ehemmiyetli olan birinden bahsedeceğim, bu vak'a zamanında, İstanbulda bulunan İngiliz elçisi «Sir Hanri Elyot» ismindeki zatın «Intihar mı, imate mi, yahud Vak'al Sultan Abdülâziz» ünvanile Londrada bir mecmuaya yazdığı makalenin tercümesidir.

Bir sefirin kuvvetli ve eroin olması lüzum gelen membalardan aldığı istihbarata ve bir kısmı da kendi şahsî temaslarına aid malûmatı havâ olan bu yazı herhalde diğerlerinden daha fazla tarihî hakikatlere istinad eder ve zikre değer.

«Sir Hanri Elyot» un kitabında en ziyade şayanı dikkat olan kısım İngiltere sefaretî tabîbi olan ve Abdülâziz öldükten sonra onun cesedini muayeneye davet edilmiş bulunan «doktor Diksonun» muayeneden sonra hâsıl ettiği kanaate göre vak'anın intihar olduğunu kaydettiği satırlardır. Gene aynı kitabda: Saray hekimlerinden, İngiliz «doktor Mincenin» Sultan Azizin validesi tarafından: «Oğlu mu ben öldürdüm» dediğini işitmiş bulunduğunu anlatan parçadaki tafsilât tâ sizin hatıratını yazmış olduğunuz saraylının söylediklerine uygun gelmektedir.

Halbuki o zaman cesedi muayene eden yerli ve ecnebi doktorlar tarafından müştereken kaleme alınmış ve sonra da neşredilmiş olan rapor muhtasardır. İntihar hakkında kat'î hüküm gösterir şekilde

Abdülâziz devrindeki İngiliz elçisi Sir Hanri Elyot

yazılmamıştır. Doktorlar: Yalnız intiharı kendilerine gösterilmiş olan - makasla - yapılabileceğini ve bununla sağ ve sol şah damarlarının açılacağını söylemişlerdir. O kadar!..

«Sir Hanri Elyot» risalesinde, doktor Diksonun geciktiği için öteki hekimlerden sonra cesedi tek başına muayene etmiş olduğunu ve vücudde katle delâledecek hiçbir yara eseri görmediğini kendisine söylemiş bulunduğunu yazmaktadır.

Gene doktor Mincenin: Valide Sultanın: «Oğlumu ben öldürdüm» demesini, oğlunun istediği makası vermeğe müsaade etmiş olmasından mütevellid yese hamletmiştir. Bu da hatıratını neşrettiğiniz saraylının hikâyelerine uymaktadır.

Valide sultanın yeis halinde söylediği bu sözleri, doktor valide sultandan değil, cariyelerden işittir. Bu sayı ile makasın sarayın içinde bulunduğu ve dışardan getirilmemiş olduğu kanaatini uyandırmak gibi bir maksadın gözetilmiş bulunması pek muhtemeldir.

Fakat oğlunun vefatında: «Eyyvah oğlumu ben öldürdüm» diye teessüründen saçını başını yolan Pertevniyal valide sultan sonradan kâtib kalfalardan birine yazdırmış olduğu «Sergüzeştname» ismindeki kitabında oğlunun pencereden giren eşhas tarafından katledildiğini yazmış ve bunun emarelerini göstermiştir.

Ben kendim bu makas meselesi hakkında şu fıkrayı bir aralık Sultan Azizin mabeynciliğinde ve Sultan Hamid devrinde bazı valiliklerde bulunan Hacı Hasan Paşa merhumun lisanından işittim:

Abdülâziz ekseri makasla sakal ve tırnaklarını kesmeği itiyad edinmiş, bu itiyadında da adetâ ifrata varmış. Bunun için günün birinde başmabeynci ile diğerlerine eğer kendisi makas isterse, eline makas verilmemesini sıkı sıkı tembih etmiş. Fakat birkaç gün sonra yeniden makas istemiş. Bunu başmabeynciye haber vermişler, o da hünkâra makas verilmeyeceğini söylemiş, bunun üzerine Abdülâziz mabeyncisini karşısına çağurarak, onu şiddetle azarlamış.

Sultan Abdülâzizin bu gibi halleri ve münasebet almayan bazı merakları vardı. Meselâ horoz dövüştürmek, pehlivan güreştirmek merakları gibi.. Sonra da Sultan Abdülâziz izzetinefsine çok düşkün, çok kibirli bir insandı. Hal'i onu son derece müteessir etmişti. Hattâ perişan bir halde Topkapı sarayına nakledilirken başmabeyncisine: «Bana bir zehir bulamaz mısın?» da demiştir. Sonra da Topkapı sarayının Valide dairesinin o kasvetli ve binbir saray kurbanının hayalleri dolu olan odasında bu teessürü bir vahime haline gelmiş: «Beni artık yaşatmazlar, muhakkak öldüreceklerdir» sözünü tekrarlayıp durmuş ve birkaç gün sonra kendi arzusu ile Çırağan sarayına nakledilmiştir.

Çırağan sarayına gittikten kısa bir zaman sonra: İntihar etmiş olması katil ihtimalini bertaraf edecek en kuvvetli delildir.

Fakat hâdisenin intihar olmayıp da katil olduğuna dair olan delillere, esassız ve kuvvetsiz değildir. Bunları birbirleriyle mukayese etmek muhakkak ki tarih için faydalıdır. İşte ben bunu yapmak istiyorum.

(Arkası var)

Nakleden: Suad Derviş

Meseleler: (Kömür - Demir limanı) nı Çatalağzında yapmak doğru olur mu?

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

Bu arada Bartın deresini de unutmak lâzım. Büyük Millî Şefimiz İsmet İnönü'nün yüksek bir alaka ile tetkik buyurdıkları Bartın deresi biraz emek ve masrafla mühim bir ticaret limanı olur. Boğazda rıhtım yapıldığı takdirde, her havada vapur dereye girer. 1000-1400 tonluk gemiler Gürken pınarına kadar yanaşacakları gibi küçük gemilerin ve motörlerin Bartın iskelesine kadar inceklerine şüphe yoktur. Ancak derenin derinleştirilip sık sık taranması ve iki tarafına birer dekoliv yapılması ve Ankara hattına bağlanması gerek.

4 — ÇATALAĞZI: Sahilde tahminle 350 metre açıklığında bulunan karışıklı iki tepe üstündeki ağzından içeriye doğru düz ve hemen derin seviyeye bir olarak genişleyen oldukça müsaid, kumlu bir toprak tabakasının kazılıp kaldırılması ve bir taraftan 200, diğer taraftan 800 metrelik dalga kırma vücutu getirilmesi tasarlanan sunî bir limandır.

Liman ihtiyacı ve limanlar arasında mukayese

LİMAN İHTİYACI: 1 — Hükümetimiz takib ettiği millî siyasetle kömür havzasını millete maletmiş, kömür ihtisalatını birkaç yıl içinde beş milyon tona çıkarmak kararını vermiştir.

5 milyon ton tüvenan kömür, 4 milyon yıkanmış kömür demektir. Zonguldaktan şimendiferle içlerine gönderilen kömür miktarı 37 yılında 75 bin tonu bulduğuna göre, kömür sarfiyatının artmasına bakarak birkaç yıl içinde bu miktarın iki yüz bin tonu aşacağını söyleyebiliriz.

Karabük demir ve çelik fabrikalarının yıllık sarfiyatı da 450 bin tondan ibaret olacağına göre şimendiferle içeriye sevkedilecek kömür tutarının 650 bin tonu bulacağı yakın bir hakikattir.

Havzanın mahalli satış ve fabrikalar sarfiyatı da 937 de 70 bin tona yakındır. Şu halde yuvarlak hesabla denizden sevkedilmesi icab eden kömür miktarının 3 milyon 300 bin tondan ibaret olacağını tahmin etmek kolaydır.

İşte bu miktarda kömürü bugünkü Zonguldak mendireğinden ve ağır (*) lardan yükleyebilmek kabil olamıyacağından havzada büyük ve modern bir limana ihtiyaç görülmüştür. Gene ortalama: 3000 tonajı şilelerimiz için esas kabul edersek, bugünkü imrart bu tonajda 523 vapur hamulesi tutar. Gene bir vapur bir seferini en aşağı on günde tamamlayabilirse, en az on beş, yirmi vapur münhasıran kömür nakliyatında durmadan çalışıyor demektir. Bu netice bugün bile Türk şilelerinin büyük bir kısmının kömür nakliyatında çalıştığını gösteriyor. Türk şilepçiliğini ayakta tutan, inkişaflandırın kömür nakliyatıdır. Şu halde bugünkü durum ile de vapurlarımızın en fazla cevelân ettiği, beklediği kömür havzası kıyılarında Karadenizin sık ve çetin fırtınalarına karşı barınma ve sığınma yeri olacak bir liman, en şiddetli bir ihtiyaç olarak önümüze çıkar. Bu ihtiyaç son Ereğli faciasında olduğu gibi her yıl buralarda batan veya karaya saplanan birkaç vapurun ve bunlarda can veren bahtsızların acıklı akıbetlerine, kalblerimizi sızlatacak bir şekil de ifadeleşmiş oluyor. Bugün ağzılarından ve hattâ Zonguldak limanından 6-7 bin tonluk bir vapuru yüklemek için mutlak havanın müsaade lûtfuna ve en aşağı bir haftalık zamana ihtiyaç vardır. Kaldı ki Zonguldak limanı 6-7 bin tonluk bir vapuru tam hamulesiyle yüklemeye müsaid değildir. Bir kısım hamule liman dışında veriliyor. Halbuki kömürlerimizin piyasaya daha ucuz çıkarılmak için yüksek tonajda vapurlarla nakliyatla bulunmak zaruridir. Denizden nakledilmesi icab eden 3 milyon 3 bin ton kömürü bir yılda imrar edebilmek için günde 10 bin ton kömür yüklemek gerek; bugünkü şile-

lelerimiz ortalama tonajını 3 bin üzerinden hesabarsak günde 1/3 - 3 vapur yükletecek demektir. Bir o kadar vapurun da her gün nöbet beklemesi icab eder. Bunlardan her biri en aşağı bir hesabla 10 günde bir sefer yapabilir ki bu hale göre 30, 40 vapurun münhasıran kömürlerimizi taşımak için havza ile İstanbul ve diğer limanlar arasında arazı, seyrüseferde bulunmalar lâzımdır. Bunu temin edebilmek için, bu hat üzerinde çalışacak vapurların seferlerini kat'î bir emniyet altına almak, ilk önce düşünülecek bir zaruret. Demek ki 5 milyon ton istih-salât için kömür vapurlarının yalnız sürat ve emniyetle yükletilmesini değil, aynı zamanda sıra bekliyecek ve seyrüsefer edecek vapurların da fırtınalı havalarda barınmalarını ve deniz tehlikelerinden korunmalarını önliyecek esaslı tedbirlere başvurmak bir vazife haline geliyor.

Bugünkü kömür imrartımız 1 milyon 506 bin tondur, bundan, içeri ihtiyaçlara gönderilecek miktardan maadasi 55 bin ton kok ve 16 bin ton briket, hemen tamamiyle denizden naklediliyor. Hele dış piyasaları için bu kat'î bir zarurettir. Dış piyasaları için hamule almaya gelen 6-7 bin tonluk ecnebi vapurları hamulelerini alabilmek üzere çok defa on beş yirmi gün ve hattâ daha fazla bekledikleri vakidir. Ve bunlardan işitilen sesler, çok acıdır. Karadenizde sefer yapan ecnebi şileplerinin ihrakiyelerini kömür havzasından almakta her bakımdan kârlı oldukları meydandadır. Bütün zorluklara rağmen ihrakiye almağa gelen ecnebi vapurları eksik değildir. Bunun için yakınlık kömürlerini kolaylıkla, sürat ve emniyetle alabileceklerine güvendikleri gün daha birçok ecnebi şileplerinin havzama geleceklerine şüphe yoktur. Onlara böyle bir güvence verebilecek modern bir liman yaptığımız anda, havzada ihrakiyeliği tesis edebiliriz.

Ihrakiyeliği; gerek kömürün peşin para ile ve daima hamule fiatlarından daha yüksek tutarda satılmakta olması, gerek şileplerin komanyalarının aynı limandan tedarik etmek ihtiyacında bulunmaları bakımından yurd için emin ve kârlı bir döviz kaynağıdır. En aşağı 800 veya bin ton kömür alan bu ecnebi gemilerinden her biri memleketke 8-10 bin lira bırakıyor. Ayda on ve yılda 120 ecnebi vapurunun birakacakları döviz miktarı; 1 milyon Türk lirasını aşar. Karadenizde çalışan ecnebi şilepleri ise bu miktardan bir kaç kat fazladır. Bugün bunlardan çoğu ihrakiyelerini Pirenden veya diğer ecnebi limanlarından almak mecburiyetinde kalmışlardır.

2 — Karabük demir ve çelik fabrikalarının istihsal ve ihtiyaçlarına aid nakliyatın arızası başlanabilmesi de, bir limanın vücudile kabilidir. Bu ihtiyaç üzerinde daha fazla durmaya lüzum yoktur.

(Arkası var)

Uludağda üç gün

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

Bursanın kayak metropoliteni yeni tayyare otobüsleri istasyonu acentası.. Hareket memurluğunu da fahriyen Fazıl isiminde hayrüsever bir delikanlı yapıyor.

Biz, sevimli Bursada sevimsiz bir öğle yemeği yedik.

Saat 3 te kayaklarımız kaptıcağın üstüne yerleştirildi. Bu vasıta da bizi dağın ileri mmtakalarına kadar kapıp kaçıracak bir nesneye benzemiyor amma bakalım!..

Bizimle beraber üç kişi daha var: Bursa Ziraat Bankası Müdürü Halûk, muhasebecisi Sedat.. Bir de bayan.. Kız San'at mektebi öğretmenlerinden Bayan Saadet..

Hafta tatillerini geçirmek için Kirazlıyayla, kaymağa gidiyorlar. Dağın tepesine çıkmayacaklar. Hep beraber kaptıcağına dolduk. Yedi kişiyiz. Hakkınızı helâl edin. Gidip gelmemek de var bu işin ucunda..

(Arkası var)

Nusret Safa Coşkun

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

CUMA - 17/2/39

12.30: Program, 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, meteoroloji haberleri, 13.10 - 14: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 — Vinkler - Kemanın aşk şarkısı. 2 — Beethoven - Menuetto (sol major). 3 — Aubert - Şişmanlar resmi geçidi (komik parça). 4 — Ziehrer - Aşık oldum; (Romans). 5 — J. Strauss - Sabah havadisleri (Vals). 6 — Hanns Löhr - Tempo Tempo (Galop). 7 — J. Strauss - Ritter Pasman o-peretinden (Polka). 8 — Niemann - Zenci dansı. 9 — Leopold - Yeni dünyanın eski şarkıları. (Amerikan havaları - potpurisi). 13.30: Program, 13.35: Müzik (Bir konser - Pl). 19: Konuşma - (Haftalık spor servisi). 19.15: Türk müziği - (İnce saz heyetli - Şehnaz fasıl - Celâl Tokses, Hakkı Derman, Esref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet). 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (flat), 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Refik Fersan, Fahire Fersan, K. Niyazi Seyhun, Esref Kadri, Okuyanlar - Mahmud Karındaş, Safiye Tokay. 1 — Emlin ağa - Suzınak peşrevi. 2 — Şükrü Osman - Suzınak şarkı. (Müpteleâyi derd olan). 3 — Udi Ahmed - Suzınak şarkı: (Meth içinde). 4 — Ahmed Rasim - Suzınak şarkı: (Pek revadır sevdiğim). 5 — Fahire Fersan - Kemeç taksimi. 6 — ..... - Gülizar halk türküsü: (Sinemde bir tutuşmuş). 7 — Sadettin Kaynak - Muhayyer türküsü: (İşte seni seven). 8 — Tanburi Cemil - Muhayyer saz semaisi. 9 — Salâhattin Pınar - Nihavend şarkı: (Hâlâ yaşıyor). 10 — Udi Hasan - Nihavend şarkı: (Hatırdan hiç çıkmı). 11 — Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı: (Bağırma taş basaydım). 21: Memleket saat ayarı. 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kambyo - nukt borsası (flat). 21.0: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: N. Ferid Alnar). 1 — W. Mozart - Senfoni mi bemol majör. Adagio - Allegro, Andante Con mote, Minuetto - Trio. Fina!, Allegro. 2 — Fr. Schubert - «Rosamunde». perde arası müziği Nr. 1 ve 3. 3 — E. Grleg 1 inci Per. Cünt süitti. Morgens-timmung (Sabah), Ases tod (Ozenin ölümü), Anitranz Tanz (Anitrannın dansı). İn der Hallo des Bergkönigs (Dağ kralının ininde). 22.30: Müzik (Hafif müzikler operetler ve saire - Pl). 22.45: Müzik (Cazband - Çigan). Lantoz orkestrası. 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Tramvay Şirketi 14 bin lirayı Cümhuriyet Merkez Bankasına yatırmış

Eski Tramvay şirketinin memur ve müstahdemin yardım ve ihtiyat sandığına aid 14.000 altın hakkında gümrük muhafaza teşkilâtı tarafından sorulan suale, Tramvay şirketi dün cevabını bildirmiştir.

Gümrük muhafaza başmüdürlüğü tarafından şirketin verdiği cevap ve gösterdiği vesaik tetkik olunmuş ve mevzuubahs paranın muhtelif tarihlerde Cümhuriyet Merkez Bankasına yatırıldığı anlaşılmıştır.

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiatları 16 - 2 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5,93	5,93
New-York	176,55	176,55
Paris	1,35	1,35
Milano	6,66	6,66
Cenevre	18,74	18,74
Amsterdam	67,9275	67,9275
Berlin	50,7825	50,7825
Breksel	21,350	21,350
Atina	1,0825	1,0825
Sofya	1,56	1,56
Prag	4,3375	4,3375
Madrid	5,93	5,93
Varşova	23,9025	23,9025
Budapeşte	24,9675	24,9675
Bükreş	4,905	4,905
Belgrad	2,8375	2,8375
Yokohama	34,62	34,62
Stokholm	30,54	30,54
Moskova	13,8725	13,8725

İSTİKRAZLAB

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
• • • • •	—	—
• • • • •	—	—
• • • • •	—	—

Hayatım: Manakyani nasıl tanıdım?

(Baş tarafı 8 inci sayfada)

— Fahri Bey oğlum.. biraz hızlı söyle.. Demeğe mecbur oluyordun.

Bir âdeti vardı. Süflörden alamazsa, aynı cümleyi tekrar eder, bundan arkasını getiremediği anlaşılırdı. Süflör daha hızlı söylerdi.

(Büyük iman) heyecanla oynanıyor, heyecanlı seyrediliyordu. Fakat perdenin kapanışı muvaffakiyetle olmadı. Oyuncuların da, seyircilerin de heyecanını yarı yarıya kaybettiren bir hâdise oldu. Fahrinin önündeki eserini parça parça kâğıdlara yazdığını söylemişim. Oyuna kendisini kaptıran rahmetli Fahri kâğıdlardan bir ikisini aradan düşürüyor, bir de bakıyor, sayfa numaralarının arasını açılmış, bulayım derken telâşla büsbütün karıştırıyor, tam bu sıralarda da perde kapanacak.

Manakyanın şöyle bir sözü var:

— Bu büyük ihtilâlcî de dua ediyor..

Cümle uzun olarak devam edecek, böylece perde de incek. Lâkin Manakyan: — Bu büyük ihtilâlcî de dua ediyor. Dedikten sonra durmuştu.

Fahri delikte kan ter içinde kalmış, sayfa numaralarını bulmağa uğraşıyordu. Aksilik bu ya.. bir türlü lâzım olan kâğıd ele geçmiyor. Manakyan bir kere daha tekrarladı:

— Bu büyük ihtilâlcî de dua ediyor.

(Papa) seçimi dünyanın en garip seçimidir!

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

1 — Derunî tesir şuna derler: Bütün kardinaller, yahud kardinallerin ekserisi muayyen bir kardinale evvelden anlaşmadan hep birden reylerini verirler.

2 — Anlaşma: Müntehibler aralarında içtima ederek grup halinde hareket ederek intihabı yaparlar.

İntihab mevcudun dörtte üçünün ittifağı ile temin edilebilir.

Papaların milliyetleri

Şimdiye kadar papalık mevkiini işgal eylemiş olan papaların sayısı ile milliyetlerini zikreylemenin tarih bakımından faydalı olsa gerek...

İtalya	: 214
Fransa	: 17
Almanya	: 6
İspanya	: 3
İngiltere	: 1
Portekiz	: 1
Felemenk	: 1
İsviçre	: 1

İtalyanın elde eylediği ekseriyet İtalyan kardinallerinin sayısının fazla olmasından neşet eylemektedir.

Papa seçiminden sonra

Kat'î intihaba varmazdan evvel ihzarî intihablar vardır. Ekseriyet hâsıl olduktan sonra intihabı kararlaştırılan kardinale ayağa kalkıp:

«— Kabul ettim!...»

Demesi şarttır. Bunun yerini başka hiç bir cümle tutamaz..

Bunun akabinde intihab edilen kendine bir isim seçer. İsmi kendi ismiyle alakası olmamalıdır..

Bu dakikadan itibaren papa intihab edilmış sayılır.. Derhal Sixtine kilisesinin duya yerine gider. Evvelden hazırlanmış olan üç beyaz çübbeden birini iksa eder. Ayaklarına kırmızı terlikler geçirir ve kilisede hazırlanmış olan tahta oturur. Kendisine ipek bir yastık üzerinde beyaz bir takke uzatılır, onu alır..

Dahiliyecî kardinal parmağına mukaddes yüzüğü geçirir ve halka yeni papanın ismini bağırarak ilân eder. Bunun üzerine balkona papa dahi çıkar ve halkı ilk defa olarak taksid eder..

O. T.

75 yaşında bir ihtiyar kalb sektesinden öldü

Hasekide oturan gümrük memurluğundan müteakid 75 yaşında Bekirin 2 gündenberi görülmeyişi zabıtaya ihbar edilmiş, evinde yapılan araştırmada cesedi taşlıkta bulunmuştur. Ölü-nün başında kan mevcud olması hâdisinin bir cinayet eseri olduğu şüphesini tevhit etmiştir. Adliye tabibi Enver Karan tarafından yapılan muayene sonunda, Bekirin kalb durmasından öldüğü tesbit edilmiş ve defnine ruhsat verilmiştir.

Fahriden ses yok.. bir kere, bir kere daha tekrar.

Manakyan seslendi:

— Fahri Bey oğlum, arkasını getir..

Zavalı Fahri büsbütün şaşırmış, onu alıyor, bakıyor, değil, atıyor, bunu alıp bakıyor, değil, atıyor..

Piyas durdu. Nihayet Manakyan:

— Bu büyük ihtilâlcî de dua ediyor. Cümlesini beşinci defa tekrarlarken perdeyi kapattılar. İşte bu da Manakyana aid bir hatıradır.

Manakyanın büyük takdirlerini mazhar oldum. Beni pek beğenir, daima rakıbsız bir komedyen olacağıma tekrarlardı. Tavsiyelerine tulâtı muhakkak terketmem lüzumunu ilâveyi de unutmazdı. Ona göre ben tulûttan daha çok alafranga komedilerde muvaffakiyet gösterebilmişim. Bunu birçok değerli münevver ve san'atkârlar da tasdik ediyorlar. Fakat ben tulûatı alafrangalaştırmak, ona yeni bir vechе vermek kararını daha evvelden verdiğim için yalnız yazılı eserler oynayan bir aktör olmağı tercih etmedim.

Filhakika vodvillerde, tulûttan daha çok muvaffak olduğum iddia edilmekteydi. Fakat ben mazbut tulûatı da bugünkü tiyatro zevkimizin yanısıra yürütmeye daha doğru buldum ve buluyorum.

(Arkası var)

Çorluda bir avukat kazaen öldü

Çorlu (Hususi) — Kazamız dava vekillerinden Zühtü Erol tabancasına karıştırılarak silâh her nasılsa ateş almış, çıkan kurşunla avukat yaralanarak on beş dakika sonra ölmüştür.

Çorlu Ziraat Bankasında tayinler

Ziraat Bankası Ayvalık şubesi muhasebecisi Mustafa Enver Pasacı Ziraat Bankası Çorlu ajans memurluğuna gelmiş ve işe başlamıştır. Eski ajans Sabit de mmtaka seyyar ajanı olmuştur.

Şehir işleri:

İtalya General konsolosu Vall muavinini ziyaret etti

İtalya general konsolosu, dün Vall muavini Hüdaî Karatabanı makamında ziyaret etmiştir.

Belediyede bütçe hazırlıkları devam ediyor

Belediyede bütçe hazırlıkları devam etmektedir. Dün muhasebe müdürünün odasında fen heyeti müdürünün de iştirakile fen heyeti bütçesinin hazırlıkları meşgul olunmuştur.

İlk tedrisat müfettişlerinin toplantısı

İlk tedrisat müfettişleri dün sabah İstanbul Maarif Müdürlüğünde toplanarak Devlet Şûrasına verilecek raporu hazırlanmasını ikmal etmişlerdir. Ayın 20 sinde umumî bir toplantı yapılacaktır, rapor Vekâlete gönderilecektir.

Toplantılar:

Denizlili geceler bir memleket gecesi tertib ettiler

Şehrimizde yüksek tahsilde bulunan Denizlili gençler yarın akşam Perapalas otel salonlarında bir memleket gecesi tertib etmişlerdir. Memleket gecesi toplantısı saat 22 den sabaha kadar devam edecektir.

Bir sarhoş birahane camlarını kırdı

Üsküdüarda Selimiye kışlası içinde bakallık eden Hallî, sarhoş olarak Beyoğlunda Firavun birahanesinin camlarını kırmış, dükkân sahibi Melkonu da dövmüştür. Suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

Mezbahadan bir manda kaçtı

Mezbahada kasab Eskinazıye aid manda, kesilmek için götürülürken birdenbire caddeye fırlayarak etrafa saldırmaya başlamış, halkı ürkütmüştür. Mandanın tutulmasını anlaşıldığından zabıta memurları tarafından tabanca kurşunu ile öldürülmüştür.

Bir çocuğu beygir ısırdı

Ekmekçi Nuri adında birinin beygiri Şişli pazar yerinde 7 yaşında Salih adlı çocuğu ısırmıştır. Beygir müşahade altına alınmış, çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

(*) Zonguldaktan başlayarak «Kilimli, İnâçlı, Kasaptarla, Kozlu...» gibi limansız ve ancak tahmîlât iskeleleriyle ocaktan gemilere kömür yüklenen yerlere «ağz» denir ki, buralardan kömür vermek için müsaid bavalırlardır.

Nevyork sergisine iştirakimiz meselesi acıklı bir hikâye oldu

Nevyork beynelmül sergisi otuz Nisan'da merasimle açılacak ve altı ay açık bulundurulacaktır.

Hükümetimiz bu sergiye iştirak edeceğini bundan bir sene evvel Amerika hükümetine bildirmiş ve pavyon kiralamıştır. Geçen Mayıs'tan itibaren de sergi hazırlıklarına başlanmıştır. Altı ay devam edecek olan bu sergideki Türk pavyonu için tahsisat konulmuş ve o zaman İktisad Vekâleti müradlarından Suad Şakir sergi komiserliğine seçilmişti Suad Şakir Amerikaya kadar gitmiş, dönüştürüp Avrupa'nın büyük şehirlerinden bazılarına uğrarak İstanbula dönmüştü. Sergi hazırlığı devam ettiği sırada Suad Şakir istifa etmiş, yerine eski Merkez Bankası umum müdürü Salâhaddin Çam geçmişti.

Suad Şakir'in idaresi zamanında sergiye gönderilecek eserlere kıymetlerinden fazla para verildiği, münakasalar yapılmadığı şayi olduğundan Salâhaddin Çam hazırlıkları durdurmuş, faturaların tetkikine, hesapların kontrolüne başlamıştı. Tetkikat ve tahkikat devam ettiği sırada Salâhaddin Çam da istifa etmiş, sergi komitesi reisliğine Vedat Nedim, komiserliğine de Nizameddin Âi getirilmişti.

Nizameddin Âi ile Vedat Nedim, İktisad Vekâleti ile yapmış oldukları anlaşmaya tevfikken yirmi beş Kânunuevvel'den evvelki sergi hesaplarından mes'ul tutulmuşlardır. Yirmi beş Kânunuevvel'den itibaren sergi hazırlıklarına tekrar başlanmıştır.

İddialara göre sergi hazırlıkları devam ederken birçok eşya satın alınmış, siparişler yapılmıştır. Güzel sanatlarla taallük eden eserlerin mübayaasında usulsüzlük gören 'Güzel Sanatlar Akademisi' müdürü Bürhan Toprak hemen sergi komitesi azalığından istifa etmiştir. Bürhan Toprak istifa edince resim, heykel vesair güzel sanatlarla taallük eden alım işleri sergi heyeti tarafından yapılmaya başlanmıştır. Gene iddialara göre güzel sanatlarla vukufu olmayan bu heyet azası gayet ucuza alınabilecek eserleri münakasasız, sahiblerinin istedikleri fiatlarla satın almıştır.

Bu suretle mevcut tahsisatın bir kısmı sarfedilmiştir.

Eski komite reisi ve komiserleri birçok firmalara mal sipariş etmiş, kaparo bırakmıştır. Yirmi beş Kânunuevvel'den sonra ikmal edilen bu eşyalar, bedelleri tamamen alınmak üzere sergi heyetine gönderilmiş, fakat şu cevap alınmıştır.

— Biz size sipariş vermedik ki, yirmi beş Kânunuevvel'den önce yapılan muamelelerden mes'ul tutulamayız. Sipariş kim yapmışsa paranızı ondan alınız.

Halbuki memleketimizde tanınmış birçok firmalar, bu işde bütün hüsnü niyetleriyle çalışarak siparişleri tamamlamışlar, paralarını almak üzere beklemekteydiler. Fakat karşılığında mes'ul şahıs bulamamaktadırlar.

Bu arada gazete fotoğraflarından da bir miktar fotoğraf alınmış, Nevvyorka gönderilmiş, fakat bedelleri yukarıdaki sebeplerden dolayı ödenmemiştir.

Şimdiye kadar Amerikaya pek az eşya gönderilmiştir. Bunlar bir miktar fotoğrafla, afiş ve grafikler ve Amerikada demode olmuş birkaç parça çiniden ibarettir.

Bunlar yapılan işlere aid iddialar... Bir de yapılmayanlar var. Onları da gözden geçirelim:

Pavyonumuzda sergi nizamnamesine göre bütün devletlerinkinde olduğu gibi bir akvaryum bulunacaktır. Akvaryomda memleketimiz sularında bulunan balıklar canlı olarak gösterilecektir. Deniz bank tarafından hazırlanması istenen akvaryom için hiçbir hazırlık mevcut değildir.

Pavyonumuzda bir kütüphane bulunacaktır. Kütüphanemize ecnebi dili ile memleketimiz hakkında lehde yazılan kitaplar konacaktır. Kitaplar toplanmış, derleme heyetinde depo edilmiştir. Maarif Vekâletinin tayin edeceği bir heyet tarafından incelenerek gönderilecek bu kitaplar hakkında hiç bir hazırlık yoktur.

Sergiye gönderilmek üzere müzeleri - mizde birçok eserler hazırlanmıştır. Bu eserlerin ne ambalajı yapılmış, ne de sigorta muameleleri tekemmül ettirilmiştir.

Sergide Kafe Türk köşesi bulundu - lacaktı. Sergiyi ziyarete gelenler bir köşede oturdukları sırada elle çekilen bir araba hareketi geçirilecek, ziyaretçinin önüne getirilecekti. Kahve dövülecek, elenecek, cezvede pişirilecek, fincanın içine konarak ziyaretçiye takdim edilecek ve hep bu işler arabanın içinde yapılacaktır. Bu işin hazırlığı da yapılmamıştır.

Serginin açılmasına pek az vakit kalmış, fakat asıl mühim mesele para bitmiştir.

Müzedeki eserleri sigorta ettirmek lâzımdır. Lâkin elde sigorta parası kalmamıştır.

Pavyon sahnesinde millî oyun ve danslarımız, millî kıyafetimiz gösterilecektir. Bu iş için hiç olmazsa on beş, yirmi kişiyi Amerikaya göndermek lâzımdır. Lâzımdır amma para bulunmamaktadır.

Altı ay devam edecek serginin neşriyat işlerini idare etmek üzere yalnız elli bin lira kalmıştır. Sergiye gelecek altmış milyon ziyaretçinin eline hiç olmazsa birer kart tutuşturmak bile bu para ile imkânsızdır. Amerikan gazetelerine ilân vermek, neşriyat yaptırmak ta caba...

Bütün bunlar bir memleket meselesi olan davada ortaya atılan iddialardır ve biz bu hususta alâkâdaların dikkat nazarlarını çekerken bunların hiç birinin tahakkuk etmemesini temenni ediyoruz. Şimdi gelelim işin havadis tarafına:

Öğrendiğimize göre Amerikadaki pavyonun bundan sonraki hazırlıklarında Türkiye hesabına Amerikada tahsilde bulunan genlerden istifade edilmek istenmektedir.

Sergiye gönderilen bir çeşme nümü - nemiz Türkiyenin Nevvyork şehrine bir hediye olarak Amerikada kalacaktır.

Sergi komiseri Nizameddin Âi hazırlıklarla meşgul olmak üzere Amerikada bulunmaktadırlar.

Diğer taraftan İktisad Vekâleti sergiye gönderilen eşya mübayaasında yol - suzluk iddiası üzerine İstanbula bir heyet göndermiştir. Heyet, tetkikatını ikmal ettikten sonra hazırlıyacağı raporu Vekâlete verecek ve icab eden muamele yapılacaktır.

Mecidiyeköyü yolunda uç soyguncu bir adamı bağlayarak soydular

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rak, dün, adliyyeye teslim edilmişlerdir.

Birkaç gün evvel İzmirden şehrimize gelen Mustafa vapurda Ahmed isminde birile tanışmış ve ahbab olmuştur.

Ahmed vapurdan çıkınca Mustafayı kendi yatacağı otele götürmüş, sonra da kendisine şehirde bir gezinti teklif etmiştir. Bu suretle, hep birlikte Mecidiyeköy civarında, Şişli deposunun yanındaki Dutluğa gitmişlerdir.

İşte, tam şehrin tenha yerine geldikleri zaman, evvelce hazırlanmış bir plân üzerine, önlere iki kişi çıkmış ve beraberce Mustafanın elini kolunu kayışlarla bağlamışlardır. Mustafa hareket edemez hale gelince, yanında bulunan 76 lira parasını aldıktan sonra, adamağın tramvay deposu önüne bırakarak, firar etmişlerdir.

Deponun bekçisi Mehmed, bir müddet sonra eli kolu bağlı adamı görerek, kayışları çözmüş ve Mustafayı kurtarmıştır.

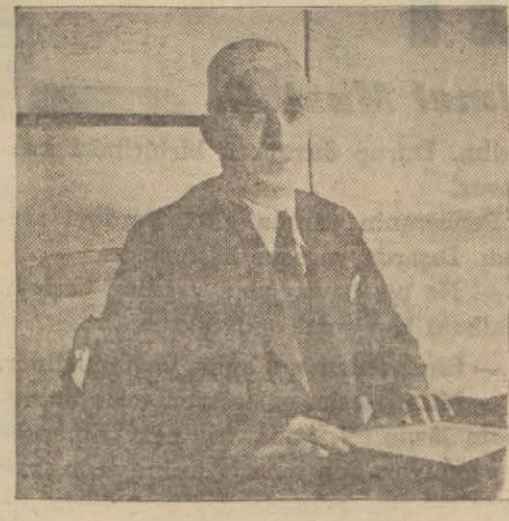
Hâdise zabıtaya intikali edince, derhal faaliyete geçilerek, iki gün sonra suçlulardan Ali Rıza ile Ahmed Galata rıhtımında yakalanmışlardır. Suçlulardan Ali Rızanın Rizeye gitmek üzere olduğu, diğerinin ise onu teşkiye geldiği anlaşılmıştır.

Üçüncü suçlu, diğer Ahmed ise, henüz firar halindedir. Zabıtaca takib edilmektedir.

Ali Rıza ile Ahmed, müddeumumiliğe teslim olunmuşlardır. Her ikisi de vak'ayı inkâr etmekte iseler de, tecavüze uğrayan Mustafa kendilerini teşhis etmiştir.

Suçlular 2 nci sorgu hâkimi tarafından yapılan isticvablarını müteakib, tevkiif edilmişlerdir.

Manisa vilayet umumi meclisi toplandı

Vali Osman Şahinbaş

Manisa, (Hususi) — Vilâyet Umumi Meclisi Valimiz Osman Şahinbaş tarafından açılmıştır.

Valimiz Manisaya ayak bastığı gündün bugüne kadar memleketin ihtiyaçları etrafında tetkikler yapmış, hazır - lanmış işlerin bir düzen altına alınması için icab eden tedbirlere tevessül etmiştir.

Valimiz Meclisi açarken çok güzel bir nutuk söylemiştir. Yeni bütçenin tatbikine başlanacağını ve bunun hayırlı bir şekilde devam edeceğini söylemiştir.

Valinin nutkunu müteakib ikinci re - is seçimi yapılmış, buraya Akif Öztürk getirilmiş, Fahriye Akşit, Faruk Çelebi kâtibliğe seçilerek encümen intihabına geçilmiştir.

Bazı azanın söz almalarını müte - akib büyükelimizimize tazim telgrafları çekilmiş, toplantıya nihayet verilmiştir.

Macaristanda Naziler partisi kapatılacak mı?

Budapeşte 16 (A.A.) — Dohany soka - ında yapılan ve 14 Yahudinin yaralan - masile neticelenen bomba suikasının da faileri tesbit edilmek üzeredir. Bombayı henüz olgunluk yaşına gelmeyen gençler atmışlarsa da bunlar ifadelerinde nasyonal sosyalist partisi mensublarının teşvikile hareket ettiklerini söylemişlerdir. Nasyonal sosyalist partisinin hükümetçe kapatılacağı söyleniyor.

Yeni Macar Kabinesi

Budapeşte 16 (Hususi) — Eski maarif nazırı Kont Telaki, bugün kabineyi kur - mağa muvaffak olmuştur.

Yeni kabinede, eskisine nazaran mü - him hiçbir değişiklik yoktur. Kont Şaki hariciye nazırlığında ipka edilmiştir. İmredî, yeni kabineye girmemiştir.

Amerikada Mitralyözlü haydutlar Bir oteli soydular

Miami 16 (A.A.) — Revolver ve mitralyözlerle müsellâh olan beş hay - dud, büyük bir otele girerek kasala - ları soymuşlar ve mücevher ve para o - larak 200,000 dolar çalmışlardır. Hay - dudlar, otel müstahdemlerinden beş ki - şi ile beş müşterinin ellerini, ayakla - rını bağlamışlardır.

Kudüste 4 Arab İdam edildi

Londra 16 (Hususi) — Kudüs askerî mahkemesi bugün dört Arabı idama mah - kûm etmiştir.

Filistin'in muhtelif semtlerinde bugün tekrar Arab âsileri tarafından hâdise - ler çıkarılmıştır.

Romanyanın ilk Belgrad büyük elçisi

Belgrad 16 (A.A.) — Romanyanın Belgrada izam etmiş olduğu ilk büyük elçi Victor Cadere, dün itimadnamesi - ni Naibi hükümet Prens Paul'e tak - dim etmiştir. Merasim, mutantan bir surette eski sarayda yapılmıştır.

Yeni Siird Valisi

Ankara 16 (Hususi) — Emniyet umum müdür muavini İzzeddin Çağpar Siird valiliğine tayin olunmuştur.

İngiltere, Amerika ve Fransada teslihata milyarlar tahsis edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Deniz inşaatında, inşa halinde bulu - nan gemiler geçen ay zarfında 544,000 ton gibi muazzam bir rakama balığ ol - maktadı. Bu rakam ilkbaharda 659 bin 500 tona yükselecektir.

Efrad kaydediliyor

Üç ordu için efrad kaydı da ilerlemektedir. Deniz için kayıtlar sene 15 bin kişi yani 1931 e nazaran beş misli fazladır. Kara ordusu efradın - dan da 77 bin kayıtlı fazla yapılmıştır. Hava kuvvetleri mevcudü malî sene sonunda muhtemel olarak 39 bin faz - lalık gösterecektir. Umumî kayıtlar 164 bindir ki bu rakam «gönüllü hizmet» u - sulü tatbik eden bir memleket için memnuniyeti mucib bir neticedir.

Deyli Telgraf gazetesi de bu rakam - ları gözden geçirecek şu neticeye var - yor:

Bir sene sonra askerî hazırlıklarımız gerçek bir surette ilerlemiş olacaktır. Fakat daha evvel işe başlanmamış ol - ması teessürü mucibdir.

«Şimdiden kuvvetliyiz»

Deyli Ekspres diyor ki:

Daha şimdiden kuvvetliyiz, fakat ye - ni program bizi kimsenin tecavüz ce - saretini göstermeyeceği derecede kuv - vetli bir hale koyacaktır.

Deyli Meyil yazıyor:

Hükümetin hiç korkusu olmasın. İn - giliz milleti yükü taşımağa amadedir. Bu milletin istediği icab eden gay - retti yapmaktır, yeter ki iyi sevk ve i - dare edilsin.

News Chronicle gazetesi bu defa kabinenin tenkid edilemeyeceği kana - atını göstererek diyor ki:

Faşizm ile Hitlerizmin teşkil etmekte olduğu tehlike bizi masraflarımızın bu müthiş surette artırılmasına me - bur ediyor.

Deyli Herald gazetesi diyor:

Önümüzdeki malî yıl zarfında tesli - hat için 885 milyon sarfedeceğiz. Ger - çi bunun sevinilecek tarafı yoktur. Fa - kat bugünkü ahval ve vaziyet içinde bu elzemdir ve hükümet, mühim bir kısmını vergilerle kapatmağa mecbur olmakla beraber, buna karar ver - mekte haklıdır.

Yeni sene bütçesi

Londra 16 (A.A.) — İngilterenin 1939 - 40 bütçesi, takriben bir milyar 300 milyon İngiliz lirasına balığ, yani son sene bütçesinden 270 milyon fazla olacaktır.

Fransız hazırlıkları

Paris 16 (A.A.) — Temps gazetesi, Fransız hava kuvvetlerinin artırılma - sı hususunda aşağıdaki malûmatı ver - mektedir: 1940 senesinde en son sistem 2800 harb tayyaresi ilk hattı teşkil edecek ve ayrıca da 4800 tayyare ve 12 bin motör yapılacaktır.

Erkânharbiyeler arasında

Paris 16 (A.A.) — Figaro gazete - sinin Londra muhabirine göre, Fransa hükümeti, İngiltere hükümetine Fran - sız ve İngiliz erkânharbiyeleri arasın - da daha etraflı görüşmeler yapılması - nı teklif etmiştir.

İngiltere hükümetinin mümkün ol - duğu kadar yakın bir zamanda bilhas - sa Akdenizde ve Uzakşarkta yapılacak askerî teşriki mesaiye aid muhtelif projeleri tetkike taraftar görünmüş olduğu söylenmektedir.

Amerikada

Vaşington 16 (A.A.) — Meclis bah - riye komisyonu Alaska'da ve Pasifik denizindeki tısların tevsiine matuf o - larak 86 milyon 400 bin dolarlık tah - sisat lâyihasını kabul etmiştir.

Komisyon bu inşaatın Guam adası - nın harîç tutulması hakkında Cümhu - riyetçi Hesu tarafından yapılan teklifi 5 reye karşı 14 reyile reddetmiştir.

Fransa - İngiltere - Amerika

Vaşington 16 — (Havas ajansı mu - habirinden) :

Salâhiyettar mehafil, hava kuvvet - lerinin artırılmasına müteallik olan programı, Ruzvelt'in umumî siyasetini teyid eder mahiyette adetmektedir.

Cümhuriyetçi meb'uslardan Pace, şöyle demiştir:

Şuna kanım ki Reiscümhur, şayed bizim hududumuzun Rhin üzerinde ol -

duğunu söylememiş ise fikrimce bi - zim ilk müdafaa hatlarımızın Fransa ve İngilterede olduğunu pekâlâ söy - yebilirdi. Eğer Fransa ile İngiltere, mağlûb olacak olurlarsa derhal tehli - keye maruz kalırız.

Aynı hatib, Almanyanın bir Avrupa ihtilâfında muzaffer olması, meselâ Bermudes'lerin Almanyaya terki ma - nasını ifade edebilir.

Ruzvelt'in silâhlanma programı kabul edildi

Vaşington 16 (A.A.) — Müessiller meclisi, Ruzvelt tarafından tevdi edil - miş olan ve mühim hiçbir tadil yap - maksızın 552 milyon doların sarfına derpiş eden yeniden silâhlanma pro - gramını 15 reye karşı 367 rey ile ka - bul etmiştir.

Kabul edilmiş olan program, 3032 tayyarenin inşasını natik bulunmakta - dır.

Avam Kamarasında

Londra 16 (A.A.) — Bugün Avam Kamarasında muhafazakâr Adams Bağ vekilden kara ordusu mevcudünün de - hal mühim surette artırılmasını iste - miş ve «İngilterenin garb demokral devletleri topraklarına filî yardım im - kânı daha maddî bir şekil ahıra Fran - sanın resmî makamatı daha müsterihli olur, demiştir.

Çemberlayın, verdiği cevabda, ordu bütçesini tevdi etmeden evvel bu hu - susta hiçbir şey söyleyemeyeceğini be - yan etmiştir.

Bir Alman gazetesine göre

Berlin 16 — Correspondance Diplo - matique, İngiliz silâhlanması hakkın - da neşrolunan Beyaz Kitabı mevzuu bahsederek esbabı mucibesini müsaîd görüyor ve diyor ki:

İngiliz silâhlanmasının hakiki hede - finin bize, İngilterenin diğer devletler - le istikbalde takib edeceği siyaset gö - sterecektir. O zaman İngiliz silâhları - nı dünya sulhünün anahtarı mı, yoksa sürgüsü mü olduğunu anlıyacağız.

Arî ırkına mensub bir genç kızla münasebatta bulunan bir Yahudi mahkûm oldu

Nuremberg 16 (A.A.) — D. N. B.

Nuremberg mahkemesi, Temmuz 1938 tarihine kadar Arî ırkına mensub bir genç kızla cinsî münasebat idame etmiş olan Yahudi Kurt Leeseri bu sebebden dolayı sekiz sene şakke hizmetine ve beş sene hukuku umumiyeden iskata mahkûm et - miştir.

Moskova radyosu bu akşam Türkiye için bir konser veriyor

Moskova 16 (A.A.) — Voks cemiyeti ile radyo komitesi, 17 Şubat Cuma günü Tür - kiye saatle saat 21 de Türkiye için bir konser tertib etmiştir. 1744 metrede Mos - kova, 1210 metrede Kiev, 1060 metrede Tiflis, 309 metrede Odesa ve 349 metre - de Simferpol radyoları ile verilecek olan bu konserde Gürücü kompozitörü Paliş - vilinin «Daisi» operasından parçalar çal - nacaktır.

Mısır tahvilleri çekildi

Kahire 16 (A.A.) — Yüzde 3 faizli ve ikramiyeli Mısır kredi fonsiye tah - villerinin dünkü çekilişinde:

1903 senes tahvillerinden 698,571 numara 50,000

1911 senesi tahvillerinden) 239,537 numara 50,000 frank ikramiye kazan - mışlardır.

Samsun vilâyetinin yeni sene bütçesi

Samsun 16 (A.A.) — Vilâyet umumî meclisi toplanmış, encümenlerini seçerek çalışmalarına başlamıştır. Vilâyetin 1939 bütçesi geçen yıla nazaran elli, yedi bin fazlasıyla 886 bin küsur lira üzerinden tes - bit edilmiştir. Yeni bütçede kültür işle - rine 273 bin, sağlığa 98 bin, nafia işle - rine 147 bin, ziraat ve baytarlığa 35 bin, muhtelif ve müşterek işlere de 244 bin lira ayrılmıştır.

Hususi idarenin başardığı işler her yıl artan bir inkişaf göstermektedir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Ana Oğul

Yazar: Nimet Mustafa

Ferdi çok küçüktü. Henüz dört yaşına yeni basmıştı. Babası yazı yazarken yavaş yavaş yanına sokulur:

— Baba, bana kâğıd verir misin?

Derdî, Ferdinin babası muharrirdi. Hemen her gece evinde çalışır, ertesi gün gazeteye vereceği yazıyı hazırlardı. Oğlu kâğıd ister istemez birbiri üzerine konulmuş kâğıdları arasından bir iki tane çeker:

— Al oğlum, oyna!

Diyerek Ferdiye uzatırdı. Ferdi kâğıdları alır almaz sevinir, fakat aynı zamanda başka bir şey arardı. Bu aradığı bir kurşun kalem idi. Onu bulmakta ekseriyetle annesinin kendine yardımcı dokunurdu. Ferdinin annesinin tuvalet çekmecesinin bir kenarında daima bir kurşun kalem bulunurdu. Belki bunu kaşlarını düzeltirken lazım olduğu için, belki de Ferdi istediği zaman ona vermek için saklardı. Ferdi babasından kâğıdları alır almaz, annesinden de kurşun kalem isterdi. Kâğıda ve kaleme, bir arada sahip olunca sol elini kâğıdın üzerine bastırır, sağ elile tuttuğu kaleme elinin resmini kâğıda çizerdi.

Ferdi büyüdükçe resim yapmak merakı da artıyordu. Beş yaşına geldiği zaman başka bir şeye merak etmişti. Kâğıda bir damla mürekkebe damlattıktan sonra kâğıdı katlıyor, mürekkebe damlasının kâğıd katlandıktan sonra kat yerinin iki tarafında yaptığı birbirinin eşi şekilleri neye benzetirse onun eksiklerini kalemlerle tamamlıyordu. Bazan bunlardan bir tavan resmi çıkarıyor, bazan bir masa etrafına toplanmış birkaç insana benzer bir şeyler yapıyordu.

Ferdi büyüdü. Liseyi bitirdi. Güzel San'atlar Akademisine girdi. Babası Ferdiye şehrin iyi bir yerinde bir atölye açtı. Ferdi artık akademiye gidiyor ve atölyesinde çalışıyordu. Yaptığı tablolar çok beğenilirdi. Bu sırada hayatlarında bir değişiklik oldu. Ferdinin babası ansızın ölüverdi. Anne oğul kaldılar.

★

Ferdi atölyesinde çalışıyordu. Yaptığı resme o kadar dalmıştı ki annesinin atölyeye girdiğini, yanına geldiğini bile farkedememişti.

— Ferdi.

Ferdi başını çevirdi. Annesini gördü. Babasının öldüğü zamandanberi, annesi arada sırada atölyeye geliyor, oğlunun çalışmasını uzun uzun seyrediyordu. İşte şimdi gene gelmiş, gene o çalışırken seyredecekti.

— Dün akşam eve gene geç geidin Ferdi.

— Evet anne.

— Nerede olduğunu bilseydim!..

— Bana sorsaydın söyledim.

— Söylememen için sormadım ya, gene muhakkak orada, onların evinde yemeğe kalmıştın.

— Onlar dediğin Jaleler değil mi?

— Evet!

— Niçin anne Jaleyi istemiyorsun. Ben o kızı çok seviyorum, onunla evleneceğim.

— Olmaz.. ben buna hiçbir zaman razı olmam.

— Niçin razı olmuyorsun anne, Jale fena bir kız değil ki...

— Bunu düşünmedim bile.. fakat ailesi bizim ailemizle denk değil. O kızı aramıza almak, onun ailesile birleşmek, bu çok fena...

Ferdinin annesi, eski bir paşanın kızıydı. İyi kalbli, çocuğunu çok seven, kocasına çok sadık bir kadındı. Fakat haddinden fazla mağrurdu. Her şeye yukarıdan bakar, öyle olur olmaz şeyleri beğenmezdi. Oğlunun evlenmesini istiyordu. Hattâ o gün atölyeye bunu söylemek için gelmişti. Kocasının arkadaşlarından eski bir sefirin Avrupada tahsil görmüş kızını oğluna alacaktı. O daha bunlardan bahsetmek için vakit bulmadan oğlu Jaleyi ortaya koymuş. Jaleyi sevdiğini, onunla evlenmek istediğini söylemişti.

— Hayır, hayır Ferdi sen bu kızı almayacaksın.

— Hayır anne, ben bu kızı alacağım.. hele sen, peki! de, Bir kere gör, konuş ne kadar seveceksin.

— Ben sana..

— Demek istediğini anlıyorum, sen bana filân paşanın.

— Paşa değil, sefir..

— Her ne ise; paşa, sefir.. onun kızını münasib görüyorsun, çünkü ailesi... Öyle amma Jalenin ailesinin nesi var? Biraz fakir; bundan ne çıkar?

— Kâfi Ferdi, bundan artık bahsetmi-

yelim. Durup dururken birbirimizi kırıyoruz.

Pencerenin yanına gitti. Perdeyi araladı. Dışarda yağmur başlamıştı:

— Ne pis hava, gene yağmur başladı. Halbuki ben şimdi gidecektim.

— Biraz otursun anne, yağmur diner.

— Misafirlerim gelecekler, evde bulunmam lâzım. Yağmur da pek dineceğe benzemiyor. Sen burada üşümesin, bak gene ceketin arkanda değil, süeterini de çıkarmışsın, giy onu üşüyeceksin Ferdi.. gece de pek geç kalma, üşürsün, diye söylüyorum oğlum.. dün gece öksürdün de..

Gene pencereden baktı. Yağmur yağıyordu.

— Bunun dineceği yok, ben gidiyorum.

Ferdi, elini öptü. O Ferdiiyi kucakladı. Kapıya doğru yürüdü. Portmantoda bir kadın şemsiyesi vardı. Elini şemsiyeye uzattı. Sonra birden çekti:

— Bir kadın şemsiyesi.

— Evvelki gün Jale unutmuştu.

Bir an anne oğul birbirlerine baktılar:

— Şemsiyeyi ben alayım mı oğlum?

— Al anne, ıslanmazsın.

Şemsiyeyi aldı. Kapıdan çıkarken arkasına döndü:

— Allaha ismarladık Ferdi, ben fazla geç kaldım. Jaleyi görürsen söyle bana gelsin, şemsiyeyi kendisine ben vereceğim.. evine de haber versin, akşama yemeğe alkoyarız. Sen de erken gelersin.. adı Jale değil mi idi? Ben onu çok seveceğim.. söyle söyle.. hem bugün söyle, akşama bekliyorum.

YARINKİ NÜŞHAMIZDA:

Kuyruklu yıldız

Çeviren: İbrahim Hoyi

Boyabadda iki küçük hırsız yakalandı

Boyabad (Hususi) — Uzun müddet-tenberi kazamızda bir çok evleri so-yan iki küçük hırsız yakalanmıştır. Bunlar 12 yaşında Hacıçaylı Yusufun oğlu ile 13 yaşında amele Kel Hasanın oğlu Tevfiktir. Her ikisi de adliye teslim edilmiştir. Hırsızlardan Tevfik evvel-çe de hırsızlık yüzünden yakalanmış, yaşı küçük olduğuna için adliyece serbest bırakılmıştı.

Diye söylendi. Arkasından da, cevabını beklemeden gene kendisi ilâve etti:

— Bu gidişle Despina ailesi Madende bir ev daha yapacaktır. Hemen Allah enişte beyin yüreğine sabır, kesesine bereket versin!

Fazla söylemesine vakit bırakmadan, Suphiyi geriye doğru çekti:

— Haydi gene kalabalığa karışalım, Suphi, dedim. Sen birazdan eniştemi otele götürürsün. Ben onunla ancak orada görüşürüm. Olmaz mı, gelir haber verirsin bana? Ben pastanedeyim.

Biraz sonra eniştemle Suphinin konuşarak pastanenin önünden geçtiklerini gördüm. Eniştem, yan gözle içeri baktı bana baktı. Sonra birlikte uzaklaştılar.

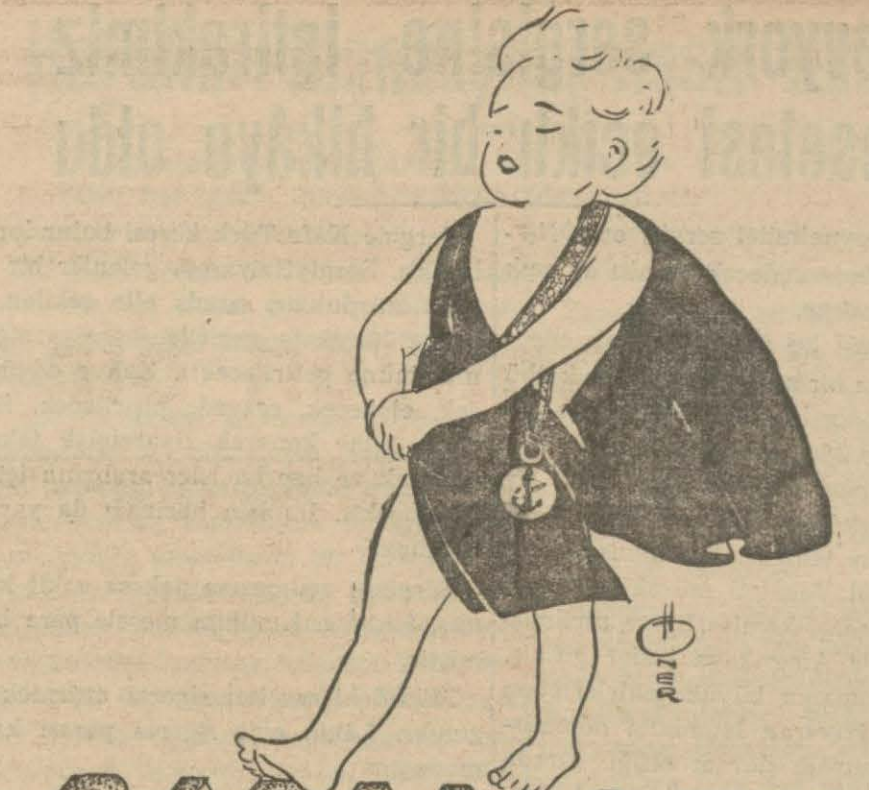
Bir müddet bekledim. Nihayet Suphi dönüp geldi ve kulağıma:

— Haydi, dedi, seni bekliyor.

Ve o benim iskemleme otururken ben pastaneden çıktım.

Eniştem beni, oteldeki odasında, sabırsızlıkla ayakta bekliyordu. Vakıa biraz tereddüde elini uzattı, fakat ben bu uzatılan eli reddedemedim. Nedense bu iradesiz adama karşı içimde ansızın bir merhamet uyanmıştı, belki de hiç layık olmadığı bir merhamet... Fakat acaba ben de hayatta ondan daha mı dürüst hareket etmişim? Despinanın başına gelen, Süheylânın da başına gelebilirdi ve o zaman...

O zaman, belki vaziyet, ruhlı safhada benim için şimdikinden daha acı olurdu! Babamın hırsını yenemesem on-

ÇAPA MARKA

Pirinç - Mercimek - Arpa - Kornflör - Yula'
Patates Unu vesair müstahzaratı

Yavrularınızı neş'e ve sıhhate
ulaştırın bir zafer yoludur.

Tarihi tesisi : 1915 M. Nurl Çapa Beşiktaş

Türk Hava Kurumu Ankara şubesinden

- 1 — Ankara merkez kazasının tayyare piyango biletleri satışının müteaddid bayiler marifetile idaresi kararlaştırılmıştır.
- 2 — Bu iş hakkındaki şartnameyi her talib şubemiz kaleminden isteyebilirler.
- 3 — Teklifte bulunabilmek için taliblerin asgarî on bin liralık nakid veya banka mektubu veya arttırma ve eksiltme kanununun kabul ettiği esham ve tahvilât vermeleri şarttır.
- 4 — İhale kapalı zarf usulile ve arttırma, eksiltme kanununun tarifati dairesinde 11/Mart/1939 Cumartesi günü saat on altıda Ankarada Genel merkez binası dahilinde şubemiz idare heyeti huzurunda yapılacaktır.
- 5 — Bu işe talib olanların ihale gününden bir gün evvel yani Cuma günü saat on altıya kadar teminat ve teklif mektublarını ayrı ayrı zarf içerisinde olmak üzere bir zarfa koyarak makbuz mukabili şubemize vermeleri lâzımdır. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmeyecektir. (488) (977)

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Son Postanın edebî romanı: 57

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazar: Halid Fahri Ozansoy

— Bilmem, diye cevap verdi, herhalde inmiş olmalı. Fakat nerede ise direk vapur geliyor. Bakarız.

İskele önu kalabalıklaşmıştı.

— Haydi öyle ise.. gel bakalım...

Diye Suphinin elinden tuttum.

Vapur halkı, iskeleden tâ yukarıya, Saat meydanına kadar iki taraflı birikmiş halkın arasında akın akın rih-tima boşalıyordu. Bu sağdan soldan ve ortadan dalgalanma arasında gözlerim hangi çehreye bakacağını şaşırmıştı ki Suphi kolumu dürttü:

— Nab.. işte bak.. karşıda...

Dedi.

— Kim? Eniştem mi?

Diye sordum.

— Hayır.. Despinanın anası.. anlaşılabilir kârı da onu bekliyor!

Gösterdiği tarafa baktım. Hakikaten Despinanın anası, önündeki yahudi kızlarının omuzları arasından başını çıkarmış, kısa boyunun üstünde yük-selmeğe çalışarak, çipil gözlerini kırıştıra kırıştıra vapurdan çıkanları gözliyordu. Nihayet eniştem göründü ve sağa sola dizilmiş kızları tebessümle süze süze iki taraflı karşılayıcılar zinciri arasından geçmeğe başladı. Fa-

kat tam kocakarının önüne gelmişti ki, Despinanın anası, birdenbire dalgıç gibi yahudi kızlarını iki elile yararak ona doğru atıldı. Kızlar, kaşlarını çatıp arkasından söylendiler. Fakat o, bu söylenişlere hiç aldırmadan eniştemin koluna yapışmış ve kafasını yana çarpıp yukarıya çevirerek, serbest elile de hareketler yaparak bir şeyler anlatmağa başlamıştı. Hey gidi hovarda enişteciğim! Aşırı çapkınlığının cezasile birdenbire öyle şaşırdı, öyle afalladı ki.. Yüzü kıpkırmızı kesilmiş, cadaloza dik dik bakıyordu. Nihayet kolunu o-nun elinden kurtarabildi ve hiddetle rih-timın sol tarafını gösterdi.

Şimdi karşı safı yararak bizim tarafa geçmişler, fakat bizi görmeden Selek birahanesine doğru yürümeğe başlamışlardı. Biz de, Suphi ile uzaktan arkalarını takib etmiştik.

Bir iki adım daha yürüdükten sonra, rih-timin kenarında durdular. Eniştem acele cüzdanını çıkararak, bu müz'ic, bodur karyı defleyecek parayı, Suphinin dediği gibi bu akşam da avucuna sıkıştırdı.

Suphi:

— Sanırım, yirmi liradan aşağı savamadı!

dan ve ailemden uzak düşsem bile, hiç değilse öbür tarafta Süheylâyı kazanır, onu kaybetmezdim. Çünkü o zaman Süheylânın benimle evlenmesi mutlak bir zaruret olurdu. İşte eniştemle o otel odasında karşılaştığım esnada bir şimşek hızile bunları düşünmüş ve içimden bunun için ona acımıştım. Kendi hesabıma onu hemen hemen affetmiş gibi idim. Zaten ablamın balkondan savurduğu küfürler ona kâfi bir ceza değil mi idi?

İlk önce nezaket gösterdi, yalnız hatırımı sordu, sonra sesini yavaşlatarak:

— Evdekiler nasıllı? Çocuklar iyi mi?

Diye konuşacağımız davanın alâkadarlarımızı hatırlattı.

— Herkes iyi.. yalnız ablam o akşamdanberi haylice sarsıldı, dedim. Çocuklara gelince...

Sustum. Eniştem, gözlerinde fık defa belirildiğini gördüğüm bir damla yaşla:

— Eyy.. çocuklara gelince?

Diye sordu.

— Bana gizli gizli hep sizi soruyorlar. Hattâ Erdinç, neş'esizliğinden kaç gündür salonda tahta atına bile binmiyor!

— Peki, dedi, şimdi ne olacak? Ablan beni affedecek mi?

— Bilmem. Yalnız şunu temenni ederim ki annem ona Naciye hanımdan bahsetmesin!

Sarardı:

— Naciye hanımla benim ne alâkam var?

Diye yalandan bir asabiyetle gösteriş yapacak oldu. Fakat derhal kısa kestim:

— Enişte, dedim, nafle birbirimizi

aldatmıyalım. Ben buraya her şeyi bilerek geliyorum. O da sizin arzunuzla.. O halde benimle açık konuşun. Zaten başka türlü bu işin içinden çıkamayız.

— Cevap vermedi, sustu, düşünüyord.

Ben sözüme devam ettim:

— Hem size şunu söylemek isterim. Süheylâyı da kendinize düşman etmeyin. Belki o yüzden başkalarını da...

— Ne demek istiyorsun, Tuğrul?

Dedi.

— Ne demek istediğimi siz pekâlâ anlarsınız, dedim. Süheylâ zaten, sevdiğileri için bile kaybolan bir yıldızdır. Onun yolundan çekiliniz.

— Bunu size kim söyledi?

Diye sordu.

— Bizzat Süheylâ...

Gene sustu ve başını önüne eğdi.

Sonra:

— Bu söylediklerin eski şeyler! diye anlatmağa başladı. Ben asıl içinde yuvalandığım batakliktan kurtulmağa çalışıyorum. Bir bataklik ki gittikçe beni dibine çekiyor, belimden aşiyor omuzlarıma kadar yükseliyor. Bir gayret etmezsem boğulacağım. Şerefim, mesleğim, isimim, hepsi tehlikede bulunm.. ne demek istediğimi belki anlatabilirim.

Açıkçası, Despinanın ailesi beni tehdit ediyor. Ada rum-ları ben geçerken yüzüme dik dik bakıyorlar. Hasılı bu iş mahkemeye düşerse benim için çok fena olacak. Daha fenası da var: ablamın da, babanla birlikte, benden boşanma davası için avukatı gittiklerini öğrendim. Eğer o davaya bu Despina meselesini de karıştırlarsa iki taraflı mahkûm olurum.

(Arkası var)

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZIYA ŞAKİR

Beklenmiyen bir darbe

Gözleri parıldaya parıldaya:

— Allah versin.. Allah versin... Vurgun tam değil amma, gene iyi bir parti vermişsun.

Dedi.

Birdenbire afalladım. Yaptığım işin duyulmuş olmasından korkarak:

— Ne biliyorsun?

Diye mırıldandım.

Kurnaz herif, neş'eli bir tebessüm ile cevap verdi:

— Bilmez olur muyum, hiç? Kaç gündübenberi, kulaklarım kırıştı idi. Bugün gazete okurlarken işittim. Hemen Artin'in dükkânına koşarak meseleyi tahkik ettim. Artin, kasayı kıra madığını söyledi. Hattâ, fena halde canı sıkılarak «Keşki, Sarafimi orada yalnız bırakıp gitmeseydim. Bu paralara ben de ortak olacaktım.» dedi... Dikkat et, Sarafim. Bu herifin ağzını kapa. Eğer polislerden birinin kulağına (Fis) diyecek olursa, gürlütiye gidersin.

Dedi.

Proodomuz, bu sözleri söylerken garib bir hal almıştı. Ve bu halde, apaçık bir tehdit manası vardı.

Hiç bozmadım:

— Dostum! Ben, çiğ bir delikanlı değilim. Rüzgâr gelecek delikleri tıkadım... Bu işde, onun da bir hissesi var. Senin de...

Diye mırıldandım. Yavaş yavaş cebimden çıkardığım elmas mahfazalarla altın bilezikleri, Proodomuza uzattım.

— Bunları al. Sessiz sadasız, okut bakalım, ne tutacak?. Ondan sonra, bir taksim geçiriz.

Proodomuz, güya bir tokgözlülük göstermek istedi:

— Canım.. benim için kolay. Fakat ben Artinden korkuyorum. Ona hemen gidip biraz para versen çok iyi edersin. Dedi.

★

Artin'in dükkânına gittiğim zaman, bir köşeye çekilmiş oturuyor, derin derin düşünüyordu.

Beni görür görmez, birdenbire heyecanlanarak ayağa kalktı:

— Hoş geldin, Sarafim.

Diye mırıldandı.

Ayakta ve aramızda şu muhavere geçti:

— Çalışmıyorsun, Artin.

— Şu ellerimin haline bak. Çalışacak hal kaldı mı?

— E, zarar yok. Bir kaç gün istirahat edersin.

— Evet.. istirahat, fena şey değil. Fakat evde çocuk ekmek bekliyor.

— Canım, ona da Allah kerim... Sen gittikten sonra bulduğum paradan, sana da bir hisse vereceğim.

— Aşkolsun, Sarafim. Hakikaten sapına kadar delikanlı imişsin.

Artin; sarfettiği emek mukabili olmak üzere, büyük bir hisse beklileyebirdi. Onun için kendisine hakikati bildirmek istedim.

— Ancak şu var ki Artin usta.. bu işi hazırlayanlar, paranın yarısını elimden çekip aldılar. Onun için sana vereceğim para belki büyük bir şey olmayacak. Şimdilik, ne verirsem hoş görürsün. İleride, başka bir işde bunun acısını çıkarırız.

Dedim.

Uysal bir adam olan Artin, başını önüne eğdi:

— Ne yapalım?. Kısmetimize razı oluruz.

Diye, cevap verdi.

★

Hiç beklenmiyen bir darbe

Her tarafı iyi idare ettiğim için artık hiç bir tehlikeye maruz bulunmadığıma kanaat getirmiştim. İki gün sonra, Proodomuzun gizlice sattığı elmaslarla bileziklerin bedeli olan iki yüz yetmiş lirayı onunla Artine taksim ettim. Ben, şimdilik sakladığım paralarla iktifa edecek, ve kafama koyduğum o sakın ve aşıkane hayata kavuşabileceğim için, gene büyük bir vurgun beklিয়ে-
cektim.

Elisavın minimini ellerile doldurduğu kadehleri zevkle içiyordum

Teyzeme ve Elisaviye karşı kendimi bir iş sahibi gibi göstermek için sabahları muayyen bir saatte evden çıkıyordum. Akşama kadar -göze az görünmek şartile- şurada burada vakit geçiriyordum. Ve bu müddet zarfında, Elisaviyi aklımdan çıkaramıyordum. Ortalık karanlıktan sonra, namuslu bir işçi gibi eve dönerek, hazır bulunan sofraya kuruluştum. Elisavın minimini ve bembeyaz ellerile doldurduğu kadehleri, büyük bir zevk ve neşe ile içiyordum.

Tezlem, Beyoğlunun Tarlabası semtinde, gönül işlerinin harman olduğu yerde yetişmiş, binbir aşk ateşi içinde pişmişti. Çok tabiidir ki, benim Elisaviye olan düşkünlüğümü, bütün manasile hissetmişti.

İhtimal ki Elisavi, o ananın ve kim bilir hangi aşkın mahsulü olduğu için, zekâsının bu babdaki hassasiyeti sayesinde, kendisine olan sevgimi çoktan keşfeylemişti.

Ben; bu iki ihtimale de tamamiyle kani olmakla beraber, mümkün olduğu kadar ağır davranıyordum. Ve, aşkı gizlemekten duyduğum heyecanı biraz daha fazla yaşatmak istiyordum. Onun için, Elisaviye hiç bir itirafta bulunmuyordum. Tezleme karşı da, ketum davranıyordum.

Aradan tam bir hafta, böylece geçmişti. Hergün büyük bir dikkatle takib ettiğim gazeteler, bu müddet zarfında şirket hakkındaki yalan yanlış bir çok havadisler vermişlerdi. (Arkası var)

Edebiyat: Bizim derdimiz

(Bakarsanız 8 inci sayı)

etmezler, edemezler. Ancak, hiç değilse, muhteşem salonlarının bir köşesinde kitab dolu bir kübik etajer bulundurmuş da bir moda veya üstünlük alameti sayabilirler. O zaman kitab veya mecmua alanlar da, sadece, gündeliklerinden, gıdalarından fedakârlık yapan mekteb talebeleri arasında aranmaz.

Meselâ bakın, filân bay veya bayan Avrupada tahsil etmişlerdir? Amma ne tahsil etmişler, onu pek sormayın! Fakat herhalde Avrupayı görmüş, Avrupada gezmişlerdir. Orada belki anlayışlı bir dosttan utanarak, günün birinde, bir müzeden içeriye de girmiş olabilirler. Yalnız muhakkak olan, bunun haricinde bütün gördükleri, gezip tozdukları yerler ne kütüphaneler, ne de yüksek san'at ocaklarıdır, bilâkis adamları hiç değişmemek şartile hep barlar, hafif Bulvar tiyatroları ve cazbandlı otellerdir. Bunun için, bütün san'at müntesibleri gibi edebiyatçıya da kıymet vermezler. Hattâ onları, az çok cehaletin ve zevksizliğin dudaklarında her zaman uyandırdığı bir gülümseyişle:

— Şair adam! romancı adam! hayalî adam!

Diye istihkarla anarlar.

İşte Türk edebiyatımızın bir talihsizliği de, bu biçim, daha doğrusu bu biçimsiz dudaklarda uyandırdığı hakaret bükümüdür. Maamafih gene onu, san'atkârı hakir görenler mazurdurlar, ihtimal ekseriyet itibarile başka türlü de düşünemezler. O yarım kafaları ve dolu keselerle nasıl takîr edebilsinler ki şair adam lisans işliyen, hisleri incelten adamdır, romancı hayatın içinde yuvarlanırken aslı hayatın manasını, asıl cemiyetin yürüyüşünü gören, tiplerini belirten adamdır ve tiyatro muharriri bütün o tipleri hayatın üstünde bir kudretle bir sahnede karşılaştıran

adamdır. Münekkide gelince, bütün bu hareketleri, bu eserleri ayrı ayrı tetkik eden ve kıymetlerini ölçen adamdır. A-caba hangi cemiyet onlarsız yapabilir? Hangi cemiyet, edebiyatı, san'atı hakir görebilir? Fakat gene sorarım, hangi cemiyette hissiz kalbler ve boş kafalar ek-siktir? İşte asıl korkulacak şey, bunların çöküğüdür. Yoksa hiçbir memlekette, en fazla revaçta, en fazla harcıralem bir san'at olan sinemaya koşanlar arasında bile, ince bir hayat eserini görmekten hoşlananlar, âdi bir melodrama, yahud cazlı bir filme can atınlarda ziyade değildir. Ekseriyet hiç şüphesiz ki gene basitinden anlar ve ondan zevk duyar. Fakat nihayet, bunun da bir derecesi vardır: değil ki topyekûn san'ata ve bilhassa edebiyata bizdeki kadar omuz çevrilmiş olsun!

Bir çeyrek asırdan fazla bir zamandanberi içine düştüğüm, gençliğimi feda ettiğim bu edebiyat uğurunda benim gibi ne kadar hayatlarını hiçe saymış meslektaşlarım var. Biliyorum, sesin onların sesidir ve teessürüm onların teessürü... Amma bizler artık geldik güdüyoruz. Düşüneceğlerimiz, asıl bizden sonra gelenler, yetişmekte olanlar ve yarın yetişecek olanlardır. Zira bütün bu genç edebiyatçılar kafilesi de, senelerden sonra bizim hüsrânlarımızla karşılaşsınlar çok yazık olur! Fakat gene düşünüyorum, buna imkân yok diyorum. O halde?..

O halde edebiyata ve edebiyatçıya lâ-yık olduğu mevki verelim. Onun yükselmesi, refaha ermesi Türk kültürünün yükselmesi demektir ve bunu temin etmek, yegâne zayıf olan cephemizi kuvvetlendirmektir. Bir gün gelmeli, hem çok geçmeden bir gün gelmeli, Türk edebiyatı da beynelmilel bir kıymet olarak tammalıdır. İşte istediğimiz sadece budur. Bir istek ki hayalî bile tath! O kadar gönülden!

Halid Fahri Ozansoy

GRIP . NEZLE . ROMATİZMA

DERMAN

BAŞ . DIŞ . SİNİR . KIRIKLIK

Bütün ağrı ve sizlara karşı en müessir ve mükemmel kase

Baron de Tott'un hâtıraları

Tercüme eden: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Kanunlar ve hâkimler

Bir davada yalan yere yemin edecek şahidler çok cüz'î bir paraya mal olur. Davayı kazandıran hâkime de yüzde on vermek icab eder

Tercüme eden: Hüseyn Cahid Yalçın

Her sancağa ikinci derecede valiler ve hususî mültezimler gönderirler. Bunlar her kazaya aynı derecede müstebid başka mültezimler yollarlar. O surette ki bu müthiş meratib silsilesi içinde her madun memur vermeğe mecbur olduğu meblâğın iki mislini ele geçirir.

Mültezimlik hakkı her yerin senevi iradı üzerinde bu kadar tahribkâr bir surette tatbik edilebildiği gibi, daha geniş ve daha korkulacak bir nüfuz ve iktidar ile müsellâh bulunan vilâyet valisi de daha büyük bir cüret ve sühulet ile aynı muameleyi yapabiliirdi. Vali taaddi ve tecavüzleri artırabilir, kapıldığı hırs ve tamaha göre halka karşı her türlü zulmü tatbik edilebilirdi. Canının istediği kimseleri ufacık bir bahane ile mahkemesinin huzuruna celbetmek salâhiyeti onda vardı. Doymak bilmez bir adamın ayakları altında zengin bir adam hiçbir zaman masum değildir.

Bu sırada, zahiren sakin bir seyirci olan padişah tecavüz ve taaddilerin cezasını vermek için, haktan haksız alınan paraların haslatı kendi hususî hazinesinde mevki alabilmeğe lâyık bir miktara baliğ olmasını bekler. Padişah yalnız mansab sahibi insanlara karşı fırsat gözetir gibi görünürse de zengin bir adamın kendisini hiç göstermez bir mevkiye kalıp ta istibdadın pençesinden kurtulmayı ümid etmesi de faydasızdır. Çünkü çok geçmeden ona bir memuriyet verilecektir. Bu da ergeç hükümdara ona karşı bir hareket geçmek imkânını temin edecektir.

Binaenaleyh bu adam için diğerlerini hesaba katmak ve ele geçirdiği vurgunları, daha kolaylıkla saklayabilmek üzere, nakid paraya tahvil etmekten başka yapılacak iyi bir şey yoktur. Servetlerinden rahat rahat istifade yolunu yalnız temin edebilmişlerdir. İmiye ricalı hristiyan yahud Yahudi tebaadan bahsetmeyeceğim. İstihfaf edilen, kullandıkları müslüman hamallardan bile hakaret gören bu hristiyan ve Yahudilerin hükümet nazarında hiç kıymetleri yoktur. Bunların iş güçlerinden temin ettikleri servet, mansab sahibi kimselerin gasb ve tecavüzleri tarikle, döne dolaşa, her şeyi yutan padişahın hazinesini doldurmağa gider.

Avrupahıların sözlerine bakılacak olursa, Türklere gümrük resminin sair milletlerdekinden daha mutedil olduğuna hükmedilebilir. Fihakika, frenkler ancak yüzde üç bir resim tediye ederler. Uğradıkları her türlü zarar ve hasarı hesaba katmak istemiyoruz. Bunlar ecnebidirler. Onların vaziyeti yerlilerin tâbi oldukları hükümetin ve ahlâk ve âdatın tahlilinde mevki alamaz. Yerliler yüzde yedi gümrük resmine tâbidirler. İstihlâk maddelerinin bir çoğu için yüzde on verirler.

Pek methedilen bir lûtuf ve atıfet eseri olarak bu resmin aynen tahsil edildiği de vakidir. Fakat bunun neticesi ne oluyor? Bir bahkçının getirdiği yüz kalkan balığının içinde en güzel on tanesini alıyorlar. Bu on balık geri bırakılan sair balıkların hepsine bedeldir.

Şimdi kanun kitaplarına bakalım. Bunların mahkemelerde nasıl tefsir edildiklerini görelim.

Her şey hakkında şahidlerin şahadetine göre hüküm verilmeğe icab eder. Arabların vâzı kanununun birinci kanunu budur. Binaenaleyh müddei de müddealehy te şahidsiz mahkeme huzuruna gidemezler. Demek oluyor ki şahidsiz dava yok demektir. Hâkimin hünerî bir takım mahirane isticvablarla hangi tarafa iddia ve isbat hakkını vermek lâzım geleceğini tayin etmekten ibarettir. Bu ilk hükme göre davanın neticesi de takarrür eder sayılabilir.

Eğer bir taraf red ve inkâr ederse diğer tarafta isbat hakkı vardır. O surette ki hiçbir zaman yüzünü bile görmediğim bir adam tarafından kendisine hiçbir zaman borçlu olmadığım bir meblâğ için mahkeme huzuruna götürülürsem benim

borçlu olduğumu temin edecek iki Türk şahidinin şahadeti üzerine bu paraları ödemeğe mahkûm olurum.

Benim elimdeki müdafaa çaresi nedir? Bu ancak evvelce borçlu olduğumu fakat muahharen borcumu ödediğimi iddia etmekten ibarettir. Eğer kadı öteki tarafa meclûb değilse benden şahid isteyecektir. Ben de çarçabuk bizzat bu şahidleri tedarik edebilirim. Benim lehimde yalan yere yemin edecek bu adamlar bana pek cüz'î bir paraya malolurlar. Davayı bana kazandıran hâkime de yüzde on vermeli icab eder.

Muhakeme masrafını daima kazanan taraf öder. Binaenaleyh, eldeki parayı kaybetmek korkusu diğerlerinin parasını ele geçirmek arzusuna mâni olmaz. Yalancı şahid getirenler ve bizzat yalancı şahidler aleyhindeki ceza (1) nadiren hükümlenir. Menfaat temin ettikleri hâkim onları gözetmeğe mecburdur.

Bir Türk, komşusunun gayet meşru surette tasarruf ettiği bir tarlayı onun elinden almak istiyordu. Bu Türk iptida tarlanın kendisine satıldığını şahadet edecek bir takım adamlar temin etti. Sonra, gidip kadıyı buldu ve ona yapacağı gasb muamelesine müsaade etmesi için 500 kuruş verdi. Bu müracaat talebin haksızlığını kâfi derecede isbat ediyordu. Kadı nefret duydu. Fakat bir şey belli etmedi, tarafları dinledi. Meşru mal sahibinin yalnız tapu senedinden başka bir müdafaaı olmadığını görünce, ona:

— Hiç şahidiniz yok mu? diye sordu ve, kendisini celb için verilmiş olan keseyi göstererek:

— Bende sizin lehinizde beş yüz şahid var, dedi. Tarlayı hilekârlıkla ele geçirmek isteyen adamı kovdu.

Kadının namus ve iffetini gösteren bu hareket muhakkak ki kanunun iyiliğini isbat etmez. Kanun hep odur. Bütün kadılar bahsettiğim kadıya benzemezler.

Biraz karışık davalarda, tarafar şahidlere ilâveten müftünün bir fetvasına da istinad ederler. Fakat bu karar, yukarıda da söylediğim veçhile, müftü tarafından ancak kendisine arz edilen esbabı mucibeye göre verilir. İki taraf ta kendi işine gelen bir fetvayı kolaylıkla istihsal edebilir. (Arkası var)

(1) Yalancı şahidler aleyhindeki ceza onları eşeğe ters bindirip sokakta dolaştırmaktır. Fakat ben bu kanunun tatbik edildiğini hiç görmedim.

Son Posta

Yevml. Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindedir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Yurd çocukları hakkındaki yüksek ve asilâne düşünceleriniz, Çocuk Esirgeme Kurumuna vereceğiniz bir lira ile tahakkuk edebilir.

«Son Posta» nın deniz romanı: 97

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmən

Boralar ve yağmurlar içinde

Bizim Rarotonga adasına yaklaşmazdan aylarca evvel, bir vapur, ada sahlinde biraz açıkta bir mercan rifi üzerine bindirmiş ve yüzdürmek imkân-sızlığı üzerine orada terk edilmişti. Fakat kazazede vapur öyle bir durumda bulunuyordu ki gece karanlığında onu demir üzerinde bulunan bir vapur diye telâkki etmemek mümkün değildi.

Rarotonga adasından bir hayli mesafe açıldıktan sonra, bu Kuk takım adalarının bizim için tekin bir yer olmadığına karar vermiştik. Ativ adasında hiç bir gemiye rastlamamıştık. Aitutaki'de keza. Üstelik bir çok musibetler.. ve Alman olduğumuzun tanınmış bulunması. Şimdi Rarotonga'da ise karanlıkta az kalsın bir muavin kruvazörün kucağına düşmek tehlikesiyle karşılaşmış idik. Arkadaşlara:

— Çocuklar, demiştim, en iyisi buradan çıkıp gidelim ve talihimizi başka sularda deneyelim.

— Hay hay.. fakat nereye? Fiji adalarına mı?

— Evet Fiji adalarına! Orada çok gemi bulacağımız muhakkak!

Bu karar üzerine rotamızı ona göre aldık. Giderken hesabıyorduk, tahminler yapıyorduk ki bu sular yelken gemilerinin devamlı bir seyir sahası idi. Zira harbe iştirak eden şimali Amerikanın mühimmat fabrikalarına lüzumu olan iptidai maddelerin kaynağı olan bu adalar büyük yelken gemilerine uğrak oluyorlardı. Fakat aynı zamanda şundan da haberdar idik ki Kuk adalarından kalkıp böyle küçük ve açık bir tekne ile Fiji adalarına gitmek çok tehlikeli ve ölümlü bir teşebbüstü.

Maamafih bu seyahatimizi iyi gitmişti. Bu esnada boralarla karşılaşmış değildik. Bundan dolayı Cenabihakka karşı müteşekkirdik bulunuyorduk. Sosyal adalar grubunun bir cezaresi olan ve bizim hareket üssümüz bulunan Mopeliadan bu grupun komşusu Kuk adalarına ve bu adalar arasında vaki seyahatimiz bir çok yüz milleri ve bir hayli günleri ihtiva eden sıçramaları temsil ediyordu. Fiji adalar grubuna gitmek demek 20 tül derecelik bir mesafeyi katetmek demektir. Bu gidişin ilk yarısı veyahud bin millik bir mesafe, icabında iltica edilebilecek veya taze komanya ve su alınacak adalardan tamamen hali, geniş bir deniz mesafesi katedilmişti ve daha doğrusu tam on üç gün hiç bir kara parçası görmeden rüzgâr önünde ve ucsuz bucaksız enginlerde yol almış bulunuyorduk.

Mopeliadan hareket ettiğimiz zaman hattâ havalarda iyi gitmiş bulunsa bile Fiji adalarına gidişimizin çok müskül bir seyir olacağını zannediyorduk. Halbuki havalarda iyi gitmek şöyle dursun bütün hafta aleyhimize olarak esmişti ve şimdi St. Swithen günü esnasında denizde bulunduğumuz anlamağa başlamıştık. Biz bu ciheti unutmuştuk. Bugünlerde, bu sularda hattâ üstüvâ firtınaların patladığına hatırlama getirmiş olsaydık gemimizin provasını Fijiyeye çevirmezdik.

Tam on gün devam eden yağmur altında seyretmiştik. Çünkü mevsim, bu sularda, yağmur mevsimi idi. Deniz çok kabarıktı. Rüzgâr, dalgaların köşüklerini ve su serpintilerini mütemadiyen üzerimize atıyordu. Bizim midye kabuğu gemimizde her şey su içinde yüzüyordu. Minderlerimizi kaldırıp denize atmağa daha muvafık bulmuştuk. Çünkü sırsıklam bir halde bulunan bu minderlerin üzerinde yatmaktansa kuru tahtada yatmak daha iyi idi. O halde onları hâlâ elde bulundurmamak tamamen faydasızdı. Ara sıra güneş görüldüğü zaman ıslak elbiselerimiz çabucak kuruyor, o vakit de tuzdan mamul bir mukavva gibi sertleşiyor ve vücudlarımızı tahriş edip kaşındırıyordu. Elbiselerimiz tekrar ıslandığı vakit ise tuz, tahriş olunmuş vücudümüze nüfuz ederek yer yer iltihablandırıyordu. Vücudümüzün sanki ateş üzerinde imiş

gibi yanmakta bulunduğunu hissediyorduk.

Muntazam uykudan mahrumduk. Muntazam uyku yerine her birimiz gayri muayyen bir zamanda ayakta veya otururken ansızın kendimizden geçiyorduk. Tehlikenin en büyüğü dümen vardiyasında bulunan kimseye el halin vâki olması idi. Bu takdirde el altında bulunmayacak olan dümenle kayığımız rotasından çıkmış ve deli gibi yanlış bir istikamet tutmuş olabiliirdi.

Bir sabah, şafak sökerken, gözlerimiz müşküllüla inanabiliştik: Deniz rengi, normal mavilikten sarılığa tahavvül etmişti. Denizden bir kova su aldığımız zaman kükürt ve kül olduğu kanaatine vardığımız bir köpük bulunmuştu. Şimdi kükürdenmiş bir saha içinde sevreliyorduk. Üç gün mütemadiyen ufuktan ufuğa bu sarı ve volkanik tuzun, denizin rengini değiştirdiğini gördük. Bu hâdise, şüphesiz, deniz dibi bir infilâkın neticesi idi. Seeadlerin felâketine sebebiyet veren ve böyle bir deniz dibi infilâkın tesiriyle husule gelen muazzam bir med dalgasıyla karşılaşmış bulunduğumuz şükrettik. Dalgalar bu kükürtlü serpintileri üzerimize püskürüyorlardı. Bunlar da her yerde, her şeye nüfuz

ediyorlardı. Her şeyi sathî zımpara kâğıdına dönmüştü. Cildlerimiz kabalaşmış ve kabarmıştı. Battaniyelerimiz, zımpara kâğıdı gibi bir hal almışlardı. Elbiselerimiz keza.

Seyahatimiz uzadıkça içme suyumuzu daha çok idareli kullanmak mecburiyetini hissediyorduk. Komanya da azalmağa başlamıştı. Bundan böyle yelkenlerden istifade ederek yağmur suyu toplayamayacaktık. Zira onların üzerinde kat kat tuz husule gelmişti. Biz bu yelkenleri evvelâ yağmur suyu ile yıkamağa çalışıyor idiysek de mütemadi deniz serpintileri onları tekrar tuzlu ve topladığımız su da bittabi tuzlanıyordu.

Kuk adalarında tedarik ettiğimiz meyva da sona ermiş ve komanya olarak yalnız kuru peksimet kalmıştı. Bu ise hararet teskin edici değil, bilakis su suzluksu ihtiyacını daha çok hissettirici bir gıda idi. Peksimetten başka gayet nefis tarafından büyücek bir parça da jambon var idiyse de şüphesiz hararetimizi arttırmak korkusile ona el bile sürmeğe cesaret edemiyorduk. Denizde suzluksu hararetinin ne demek olduğunu ekseriya işitmiş, dinlemiş olmalısınız, değil mi?

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa:

- 1 — Sana ne oluyor.
- 2 — Az kalan.
- 3 — İşaret sıfatı - İstidmad nidası - Beyaz.
- 4 — Başında bir «K» olsa taş - Genişlik - Ekin ekilen düzlük.
- 5 — Babanın kızkardeşi - Belli.
- 6 — Hatırlıyan - Büyük bir nehir.
- 7 — Nazlının yaptığı - Kırmızıya benzer renk - Kitabın en üst yaprağı.
- 8 — Genişlik - Minarede okunan - Sonunda bir «L» olsa başı saçsız.
- 9 — Taharri edilen.
- 10 — Tecrübe.

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Sebep.
- 2 — Uykudan kalkan.
- 3 — Şart lâhikası - Saçı dökülmüş - İsim.
- 4 — Üye - Lâhza - Nail ola.
- 5 — Mektûb - Coşan.
- 6 — Saha - Yuva.
- 7 — Ekmek - Beygir - Şeref.
- 8 — Genişlik - Oyulmuş yer - İstifham nidası.
- 9 — Serser
- 10 — Koltuğun büyüğü.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1	S	I	N	E	M	A	İ	L	A	
2	İ	K	A	M	E	T	E	D	E	N
3	N	A	F	İ	L	E	A	Z	A	
4	E	M	İ	N	E	A	R	İ		
5	M	E	K	İ	E	Z	A			
6	K	K	E	Ç	İ	F				
7	Ö	K	Ü	Z	İ	L	A	V	E	
8	Y	E	T	E	R	İ	M	A	R	
9	Ü	Z	Ü	L	K	A	R	İ		
10	A	K	İ	D	E	L	N			

Evveldi bulmacanın halledilmiş şekli

TURAN Tiyatrosu

Bu akşam

Okuyucu Burhan gecesi Sahibinin Sesi baş münasipesi Fikriye, bu gece izmirde ses müsabakasında birinciliği kazanan Melâhat, Ertuğrul Sadi

Tek, İsmail Dömbüllü ve arkadaşları, (Se) Atilla Revüsi Millî ayak oyunları, Cumartesi matine olarak itibaren HAMLET

Bir doktorun günlük notlarından

Uykusuzluk: 2

Sinir hastalıkları umumiyetle uyku suzluğu tevtil eder.

En basit nevrasteniden başlayalım. Nevrasteniklerde, yani zâfi azımı asabi denilen sinir zâfının bellibaşı ârazından birisi de uykusuzluktur. Başta demir bir kasket varmış gibi ağırlık, bel ağrısı bilhassa sabahları. Çalışmağa kudretsizlik daha ziyade yeise ve bedbiniye doğru giden düşünceler, hafızada durgunluk ve tenakusu, bilhassa isimhassalarda bu unutkanlık çok vâkidir. Mesele eşhas isimlerini çabuk unuturlar. Bahsedeceğimiz şeylerden güzel güzel söyler de o bahis içindeki isimhassalara gelince birdenbire durur. O ismi ararlar. Bu gerçik ihtiyarlarda da görülür. Fakat bizim buradaki bahsimiz gençlerdeki nevrastenidir. Nevrastenikler telkin ile, nasihat ile, tebdilîhava ve seyahat ile derhal düzülürler. Az zamanda kuvvet ve kudretleri yerine gelebilir. Zihin yorulgunluklarından, herhangi bir felâket sademesinden uzak kaldıkça yavaş yavaş azalır ve hattâ şifayab olunabilir. Çünkü asla esaslı bir delilikle alakası yoktur. Ve en büyük farkı müemiyeli de en ufak bir iki nasihatle yola geymeleri. Halbuki cinnetlerde bu maalesef mümkün değildir. İşte bu nevrastenide uykusuzluk başlıca ârazdan sayılır. Diğer hangi asabi ve ruhi hastalıklarda uyku azalır. Bunu da yarın yazalım.

Cevab isteyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir. ...

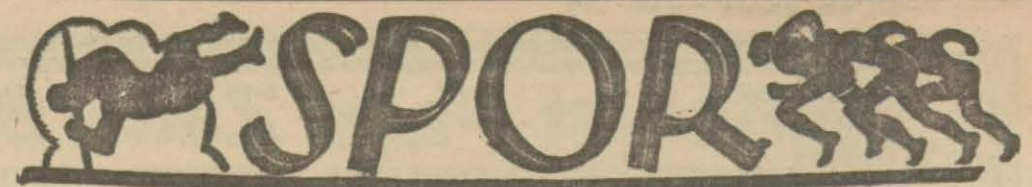
Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda (Şeref), Alemdarda (Abdülkadir), Beyazıda (Cemil), Samatyada (Teofilos), Eminönünde (Hüseyn Hüsnü), Eyüde (Hikmet Atlamaz), Fenerde (Hüsameddin), Şehremininde (Hamdi), Şehzadebaşında (İ. Halli), Karagümrükte (Arif), Küçükpazarda (Necati Ahmed), Bakırköyünde (İste - pan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde (Galatasaray), Tünelbaşında (Matkoviç), Galatada (İki - yöl), Fındıklıda (Mustafa Nail), Cümhuriyet caddesinde (Kürkçüyan), Kalayoncuda (Zafiropolos), Fırzağada (Ertuğrul), Şişli'de (Asım), Beşiktaşta (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar'da (İttihad), Sarıyerde (Osman), Kadıköyünde (Moda, Merkez), Büyükdada (Şinasi Rıza), Heybelide (Tanaş).

İngiltere Kral Kupası maçları heyecanlı safhada

Birinci lig lideri olan Everton, aynı ligde 22 nci olan Birmingham ile berabere kaldı

«Kral kupası» maçlarının beşinci turu on altı klüp arasında yapılmış, birinci lig lideri Everton, aynı ligde yirmi ikinci olan Birmingham ile 2-2 berabere kalmış kupa galibi Preston kazanmış, dört takım da berabere kalmıştır. Berabere kalan takımlar hafta arasında oynayacaklar ve altıncı tura kalacak olan sekiz takım bu suretle ayrılmış olacaktır.

Beşinci tur maçları hasılat ve seyirci bakımından mühim bir yekûn tutmaktadır.

Birmingham 2 - Everton 2

Biri ligin başında, diğeri ligin sonunda olan bu takımlar arasındaki oyun hiç bir vakit vasattan yukarı çıkmamıştır. Fakat her iki devrede yapılan dört sayı büyük heyecanlar doğuran hücumlar ve birbirinden güzel şutlerle yapılmıştır. İlk golü Birmingham yapmıştır. Bir dakika sonra Everton bu sayıya mukabele etmiştir.

İkinci devrenin başlaması Everton takımının hakimiyeti almasına vesile olmuştur. Hemen çekilen bir korner Evertona ikinci sayıyı kazandırmıştır.

Everton kalesinde patlayan bir hücumda üstüste çekilen üç şutu kurtaran kaleci dördüncü şüte mâni olamamış ve oyun 2-2 berabere bir şekilde nihayete ermiştir.

Bu beraberlik Birminghamın ligdeki kredisini birdenbire yükseltmiştir.

Maçta yirmi sekiz bin lira hasılat olmuş, 67,341 kişi bulunmuştur.

Wolverhampton 4 - Liverpool 1

Netice 4-1. Evet. Bu mühim maç bu kadar büyük bir sayı ile sona ermiştir.

Liverpool kupa maçlarından bu kadar kolay dışarı çıkacak bir takım değildi.

İlk devrede yapılan iki sayı, 8 inci ve 23 üncü dakikalarda olmuştur.

Wolves takımının genç muhacimleri bir iki oyun daha bu kadar süratli oynadıkları takdirde mutlakla «Wembley» yolunun en hakiki yolcuları olacaklardır.

Devre sonunda soyunma odasına iki gol avantajla giden Wolvesiler sakatlanan sol açıklarını da omuzlarında taşımışlardır.

İkinci devrenin sekizinci dakikasında Liverpool beklediği yegâne sayıyı yaptı.

Bu sayı bütün Wolves muhacimlerini ilk devredeki süratli oyununa dönmeğe mecbur etti.

Liverpool müdafaası futbolün bu kadar süratli oynanabileceğini hesap etmemiş olacak ki şaşkına dönmüş ve yapılan yedi hücumdan biri gol, yedisi frikik ile nihayetlenmiştir.

Dördü muhacimlerin, üçü muavinlerin ayağıyla çekilen bu frikiklerden ancak biri gol ile neticelenmiştir.

Wolves takımı ligde üçüncü, Liverpool yedincidir.

Yirmi yedi bin lira hasılat olmuş, maçta 61,315 seyirci bulunmuştur.

Chelsea 1 - Sheffield. W. 1

Stamford Brice stadında yapılan bu maç haklı bir netice ile sona ermiştir.

İlk devre 1-0 Sheffield takımının galibiyetle bitmiştir. İkinci devrede hafif bir hakimiyet gösteren Chelsea beşinci dakikada penaltıdan beraberliği temin etmiştir.

Kupa maçlarının heyecanlı olan bu oyun o nisbette güzel bir tarzda devam etmiştir.

Chelsea birinci ligde yirminci, Sheffield ikinci ligde dördüncüdür.

Maçta yirmi dört bin beş yüz lira hasılat olmuş, 60,920 kişi bulunmuştur.

Aston Villa kaleci bir hücumdan kurtuluyor

İki takım hafta içinde tekrar karşı karşıya olacaklardır.

Preston 2 - Newcastle 1

Oyunun devam ettiği müddetçe Newcastle daha yüksek bir futbol oynamıştır. Devrenin on dördüncü dakikasında ilk golü Newcastle yapmıştır.

Kral kupası galibi Preston yediği golden sonra bir türlü kendini toplamağa vakit bulamamıştır.

Oyunu biraz yumuşatan Newcastle 33 üncü dakikada yediği gol ile beraberliğe düşmüştür.

İkinci devrenin 15 inci dakikasında Preston sağ açıkları sayesinde galibiyet sayısını yapmağa muvaffak olmuştur.

Preston birinci ligde on beşinci, Newcastle ikinci ligde dokuzuncudur.

Maçta yirmi altı bin lira hasılat olmuş, 62,327 kişi bulunmuştur.

Grimsey 0 - Sheffield U. 0

Wembley yolunda yapılan bu kupa yarışı iki tarafın güzel oynamasına rağmen bir neticeye bağlanmadan sona ermiştir.

İki takım tekrar karşılaşmak üzere sahayı terketmişlerdir. Grimsey birinci ligde on ikinci, Sheffield United ikinci ligde birinci vaziyettedir.

Maçta yirmi dört bin lira hasılat olmuş, 62,022 kişi bulunmuştur.

Sunderland 1 - Blackburn 1

Mümkün olduğu kadar sert, süratli bir şekilde başlayan oyun adam adama mücadele halinde son on beşinci dakikaya kadar iki tarafı üzen ve ezen bir halde devam etmiştir. İkinci devrenin bitmesi ne on beş dakika kala Blackburn yaladığı büyük bir fırsattan istifade ederek Sunderlandi mağlûb vaziyete sokmuştur.

Beraberlik için yaptığı hücumların son dakikasında bir gol yapan Sunderland ümitsizliğe düşmeden hücumlarının mukafatını görmüştür.

Sunderland birinci ligde on dördüncü, Blackburn ikinci ligde ikincidir.

Maçta on dokuz bin lira hasılat olmuş, 52,637 kişi bulunmuştur.

Yeniden yedi oyuncu cezalandırıldı

Fenerbahçe kaptanı Fikret iki ay oyun oynayamayacak

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi A. jantından: Aşağıda klüpleri ve isimleri yazılı idmanlılara lig maçlarındaki sul hareketleri dolayısıyla hizalarında yazılı maddeler için müsabaka boykotu cezalari verilmiştir. Bu cezalar tebliğ tarih olan 17/2/1939 tarihinden itibaren uygulanmaktadır. Alâkadar klüplere hakemlerin bu idmanlıları müsabakalara idhal etmemeleri lüzumu tebliğ olunur.

(Devamı 15 inci sayfada)

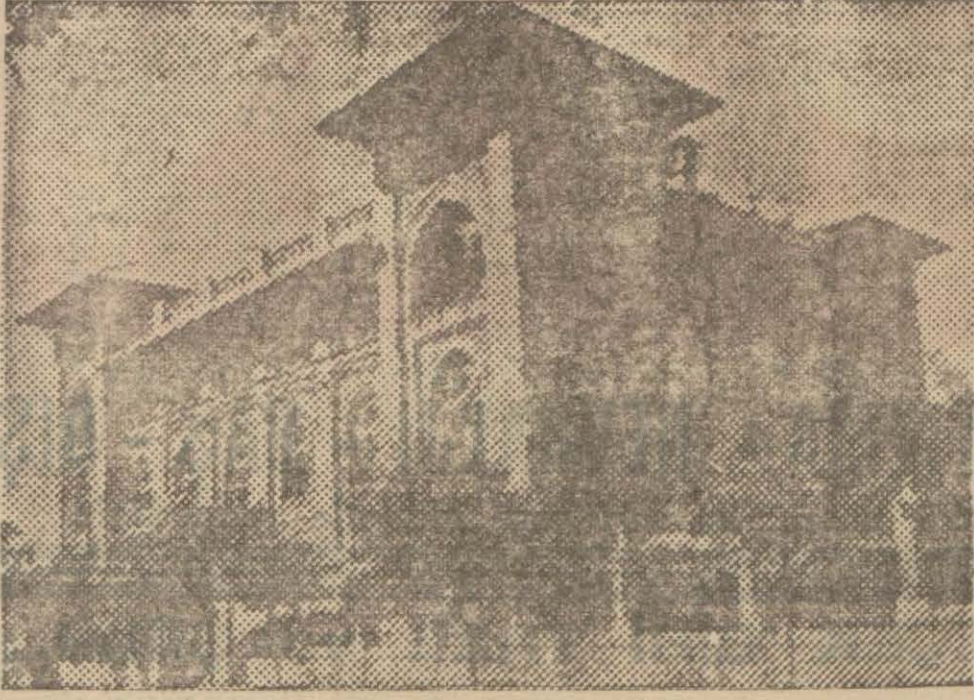
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kurulduğu tarih: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4	"	500	"	2,000	"
4	"	250	"	1,000	"
40	"	100	"	4,000	"
100	"	50	"	5,000	"
120	"	40	"	4,800	"
160	"	20	"	3,200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — İdaremizin Çamaltı tuz'ası için alınacak iki adet Dizel lokomotif kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

Muhammen bedeli Sif İzmir (5400) lira % 7,5 muvakkat teminatı (405) liradır.

II — Eksiltme 3/4/939 tarihine raslıyan Pazartesi günü saat 15,30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların fiatsız tekliflerini ve Detay resimlerini eksiltmeden bir hafta evvel İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tuz Fen Şubesine berayı tetkik tevdi etmeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.

V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka mektubunu ve münakasaya iştirak vesikasını ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü eksiltme saatinden bir saat evveline kadar yani nihayet saat 14,30 za kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. (1035)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilanları

Muhammen bedelleri miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (6) grup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere ve hızarlarında yazılı gün ve saatlerde Haydarpaşada gar binasındaki satınalma komisyonu tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve her gruba aid hızarlarında yazılı muvakkat teminatlarla birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müraaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 2 kalemden ibaret 372 top ve 186,000 tabaka şartnamesinde eb'adları yazılı matbaa kâğıdı: Muhammen bedeli 1671 lira 60 kuruş muvakkat teminatı 125 lira 37 kuruş olup açık eksiltmesi 2.3.1939 Perşembe günü saat 10,30 da yapılacaktır.

2 — 4000 kilo kalın ambalaj kâğıdı: Muhammen bedeli 1224 lira muvakkat teminatı 91 lira 80 kuruş olup açık eksiltmesi 2.3.1939 Perşembe günü saat (10,30) on buçukta yapılacaktır.

3 — Döner koltuk, koltuk minderi, maroken koltuk, yazıhane ve dolabdan mürekkep 7 kalem ahşap eşya: Muhammen bedeli 3844 lira muvakkat teminatı 288 lira 30 kuruş olup açık eksiltmesi 3.3.1939 Cuma günü saat (10,30) on buçukta yapılacaktır.

4 — 8000 metre 1000 ve 15000 m/m eninde delik kutru 1 m/m sinek teli 600 metre 1500 m/m eninde delik kutru 30 m/m hudud teli 100 kilo 3 m/m lik sert piring teli: Muhammen bedeli 4810 lira muvakkat teminatı 360 lira 75 kuruş olup açık eksiltmesi 3.3.1939 Cuma günü saat (10,30) on buçukta yapılacaktır.

5 — 10,000 kilo gres yağlı muhammen bedeli 3000 lira muvakkat teminatı 225 lira olup açık eksiltmesi 6.3.1939 Pazartesi günü saat (10,30) on buçukta yapılacaktır.

6 — 1000 kilo potas kostik (feronikel akümülatör bataryalarında kullanılmak üzere hazır kırılmış bir halde) muhammen bedeli 750 lira muvakkat teminatı 56 lira 25 kuruş olup açık eksiltmesi 6.3.1939 Pazartesi günü saat (10,30) on buçukta yapılacaktır. (929)

Yeniden yedi oyuncu cezalandırıldı

(Baştarafı 14 üncü sayfada)

Anadolu klübünden Kadri Ulukal bir ay.

Fenerbahçeden Fikret Arıcan iki ay.

Kasımpaşadan İhsan Kilerman bir ay.

Topkapıdan Ali Zeren bir ay.

Galatasaraydan Cemil Güren bir ihtar.

Galatasaraydan Adnan İncirmen bir ay.

Beykozdan Kâzım Arkal bir ay.

Bundan bir müddet evvel Fenerbahçe - Romanya muhtelîti maçında yan hakemin verdiği karardan dolayı evvelâ itiraz eden ve yan hakemin kararında ısrar etmesi üzerine hakeme hücum ettiğinden dolayı Fenerbahçe kaptanı Fikret cezalanmıştır.

Galatasaraylı Adnan ise, Beykozlu bir oyuncuya kasten tekme attığı için ceza almıştır.

Pazar günü yapılacak maçlar

Taksim stadı:

Anadoluhisarı - Beylerbeyi A takımı - ları saat 13,30.

Fenerbahçe - Galatasaray A takımları, saat 15.

Beşiktaş stadı:

Galata Gençler - Boğaziçi A takımları saat 9,30.

Karagömrük - Davudpaşa A takımları saat 11,15.

Vefa - Süleymaniye A takımları saat 13

Beşiktaş - Beykoz A takımları saat 15.

Halkevi basketbol müsabakaları

Beyoğlu Halkevinden.

1 — Evimizin tertib eylediği. 939 yılı basketbol şampiyonasına 4 Mart 939 tarihinde başlanacaktır.

2 — Müsabakalar 3 kategori üzerinden yapılacaktır.

3 — Müsabakalara iştirak etmek isteyen klüp ve mekteplerin 24 Şubat 939 akşamına kadar spor şubemize müracaatla kaydolanmalarını rica ederiz.

Bulgar takımı bugün geliyor

Şehrimizde iki maç yapacak olan Bulgar A. S. 23 takımı bugün şehrimize gelecektir.

Bursada güreş müsabakaları

Bursa (Husuf) — Bu hafta bölge güreş salonunda resmî teşvik müsabakaları yapılmıştır. Tecrübesiz güreşçiler arasında yapılmış olmasına rağmen bu müsabakalardan güzel neticeler alınmıştır. Müsabakaya altı güreşçi ile Bursagücü, iki müsabık ile Akınspor, bir müsabık ile de Acar İdmanyurdu iştirak etmiştir. Müsabakaların neticesi şudur:

56 kiloda Akınspordan Hüsameddin birinci, Hilmi ikinci.

61 kiloda Bursagücünden Adil Sarı birinci, İsmail ikinci, Mustafa üçüncü.

66 kiloda Bursagücünden Enver birinci, Hüseyin ikinci.

72 kiloda Bursagücünden Osman birinci, Cemal ikinci.

Bursa Halkevi maçları

Bursa (Husuf) — Geçen Pazar günü Atatürk stadyomunda Halkevi kupa maçlarına devam edilmiş, Erkek lisesi ile Muradiyespor takımları arasında yapılan maçta Liseller 2-0 galib olmuşlardır. Ayrıca Bursagücü takımı M. Kemalpaşaya giderek orada yaptıkları maçta 1-1 berbere kalmışlardır.

Kocaeli sporcuları Eskişehirde

İzmit (Husuf) — Kocaeli bölgesi spor muallimi Tahirin nezareti altında Eskişehirde yapılan kros koşularında beş bir metrelik mesafeyi Kocaelinden Galib birinci, İbrahim ikinci, Kemal dördüncü olarak bitirmişlerdir ve yedi puvanla takım da birinci, Eskişehir takımı da ikinci olmuşlardır.

Eskişehir valisi ve maarif direktörü koşuyu çok yakın bir alâka ile takip etmişler ve sporcularımızla da alâkadar olmuşlardır. Koşudan sonra Eskişehirde yeni yapılan banyolarda sporcular yıkanmışlar ve şereflerine de bir yemek ziyafeti verilmiştir. Bunu müteakib sporcularımız istasyonda Eskişehir sporcuları tarafından teşvi edilmişlerdir.

HALK OPERETİ

Bunakam 9 da

ESKİ HAMAM

ESKİ TAŞ

Operet 3 perde

yokında Macar balesi

Doktor. I. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

İktisad Vekâletinden :

30 San'at Okulu mezunu Avrupaya Tahsile gönderilecektir.

1. — Avrupa dericilik, yünlü mensucat ve pamuklu mensucat meslek mekteplerinde tahsil ettirmek üzere müsabaka ile 30 talebe alınacaktır. Bu talebelerin «10» u dericilik, «10» u yünlü mensucat ve «10» u da pamuklu mensucat tahsili yapacaktır.

2. — İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lazımdır.

A — Türk olmak,

B — Sıhhati tam ve tahsil edeceği san'at subesinde çalışmaya müsaid olmak,

C — En çok 25 yaşında olmak ve askerliğini yapmış bulunmak,

D — Maarif Vekâleti Bölge San'at Okulları tesviye ve elektrik şubelerinden mezun bulunmak ve mektebi bitirdikten sonra en az iki sene san'atında çalışmış bulunmak.

3. — İmtihanlar 15/3/939 tarihinde Bölge San'at Okulları müfredat programına göre aşağıdaki derslerden olmak üzere Ankara, İstanbul, Bursa ve İzmir Bölge San'at Okullarında yapılacaktır.

Matematik

Mekanik

Makine ve motör

Meslek teknolojisi ve malzeme

Lisan «Almanca veya Fransızca»

4. — Kabul edilen asgarî vasatiden fazla not alarak imtihanda muvaffak olanlardan muvaffakiyet sırasile 30 namzed ayrılacaktır. Bu namzedler üç gruba tefrik edilerek mesleklerine göre 31/12/939 tarihine kadar Sümer Bankın Beykoz, Feshane, Hereke ve Kayseri Fabrikalarında staj görecek ve mesleki fabrika kurslarına devam edeceklerdir. Staj müdetince kendilerine ayda 50 şer lira verilecektir.

5. — Staj müddetinin sonunda fabrikalarda yapılacak kurs imtihanlarında ve umumî çalışmalarında muvaffakiyet gösteren ve ahlâkan mazbut olduklarına kanaat getirilen namzedler Avrupaya gönderileceklerdir. Bu imtihanlarda muvaffak olanlar serbest kahrılar ve hiç bir hak talebinde bulunamazlar. İmtihanda muvaffak olarak Avrupaya gönderilecek talebe, Sümer Bankın idare ve nezareti altında olmak üzere Eylül 1940 tarihine kadar lisan kurslarına devam edecek ve 1940 senesi kış sömesterinde meslek tahsiline başlayacaktır.

6. — Avrupaya gönderilecek talebe Sümer Bank fabrikalarındaki staj ve Avrupadaki tahsil müddetlerinin bir misli fazlasile İktisad Vekâletinin göstereceği işlerde usta, ustabaşı veya fen memuru olarak çalışacaklardır. Bu mükellefiyeti tevsik etmek üzere Avrupaya gönderilecek her talebe bir taahhüdname verecek ve muteber bir kefil gösterecektir.

7. — Talibler en geç 1/3/939 tarihine kadar ikinci maddenin üçüncü fıkrasında yazılı Bölge San'at Okullarından hangisinde imtihana gireceklerini gösteren bir istida ile aşağıdaki vesikaları İktisad Vekâleti Sanayi Umum Müdürlüğüne göndereceklerdir.

A — Nüfus hüviyet cüzdanı

B — Askerlik vesikası,

C — Mektep şehadetnamesi.

D — Hüsûhal varakası.

E — Çalışacağı san'ata mütehammil bulunduğunu gösteren resmen tasdik edilmiş sıhhat vesikası.

F — San'at Okulunu bitirdikten sonra çalıştığı yerlerden aldığı bonservisler.

G — Altı adet vesikalık fotoğraf.

8. — Fazla izahat almak isteyenler İktisad Vekâleti Sanayi Umum Müdürlüğüne müracaat etmelidirler. «407», «793»

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Beşinci Keşide: 11 /Mart / 939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyango nun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Heybeliada Deniz Lisesi müdürlüğünden :

108 lira ücretle bir ingilizce öğretmeni alınacaktır. Okula müracaat edilmesi. (913)

Bakırköy Malmüdürlüğünden :

Eski seneler muamele ve kazanç vergileriyle cezalarından borçlu değirmen Mehmed Alinin Bakırköye bağlı Küçükçekmece köyünde Hacı Alinin dükkânında 4 adet Hollanda zımpara değirmen taşı ile 4 taşlı bir adet İspango tahsili emval kanununa tevfikane haciz altına alınmıştır. 22/Şubat/939 Çarşamba günü saat 14 de açık arttırma ile satılacağından talib olanların Bakırköy Malmüdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «991»

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan :

Mikdarı	Cinsi	Tahmin bedeli	İlk teminatı
Kilo		Lira Ku.	Lira Ku.
20.000	Kösele	33000 00	
12.000	Vaketa	30000 00	
		63000 00	4400 00

1. — Cinsi, mikdarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı iki kalen kundura malzemesi kapalı zarf eksiltmesiyle 22/Şubat/939 Çarşamba günü saat 15 de Gedikpaşadaki İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonunca satın alınacaktır.

2. — Şartname 315 kuruş bedel mukabili adı geçen komisyonca alınabilir.

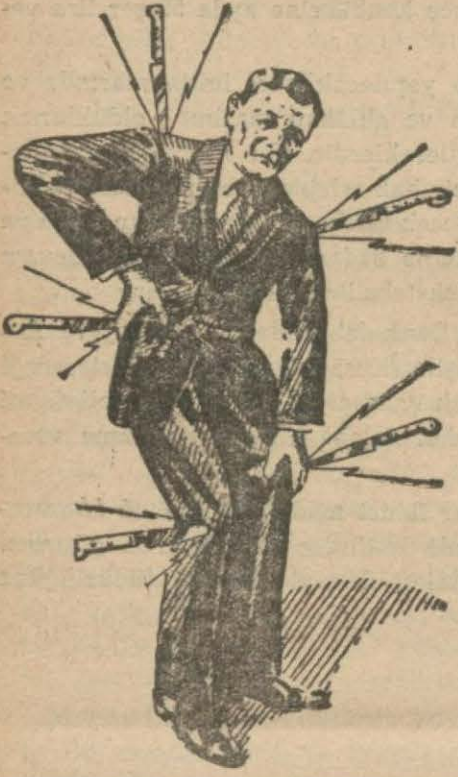
3. — İsteklilerin 2490 sayılı kanuna göre tanzim edecekleri kapalı zarf tekliflerini ihale günü saat 14 de kadar komisyonca vermeleri ve makbuz almaları. «726»

GRİPİN

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUKALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları derhal keser. İsim ve markaya dikkat. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetleri - nizi URİNAL ile geçiriniz.

URINAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

**İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ**

BEYOĞLU — İSTANBUL

KREM PERTEV

İstanbul Belediyesi İlanları

Umumi bahçeler için lüzumu olan ve hepsine 2141 lira 79 kuruş bedel tahmin olunan 93 kalem muhtelif malzeme açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 160 lira 63 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 23/2/939 Perşembe günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (762)

PASTİL KATRAN HAKKI

Öksürükleri kökünden keser tecrübelidir.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1887

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenikapı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevî banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

SÜMER SALONUNLA

Her Cumartesi ve Pazar akşam ve Pazar günü gündüz
Bayan NEZİHE UYAR'ın iştirakinde
DARÜTT. LİMİ MÜSİKİ
Heyeti konser'er verecektir.
Meşrubat 3) Kuruş

İstanbul 2 nci İflâs Memurluğundan:

Müflis Avonduk masasına müracaat eden hazinenin istediği 8640 lira borçtan dolayı hazineye ipotekli olan Ankaradaki gayri menkulün bedelinden mevcut miktarın evveleminde hazineye mümtazen tahsisi ve itası ve bakiye alacağın masaya kaydı hakkındaki talep masa mümessiliğince tetkik edilerek satılan gayri menkulün tapu kaydında ve mübrez tezkerede hazinenin imtiyaz iddiasını varid kılacak bir güne kayıd mevcut olmadığından 6 ncı sıraya kayıd için müracaat halinde tetkikat yapılarak icabı ifa olunmak üzere imtiyaz iddiasının reddine karar verilmiş olduğu ilân olunur. (15057)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tarz, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

Hâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

ÇİÇEK GİBİ TAZE ve ŞİRİN...

İŞTE KOLİNOS

Kulandıktan sonra ağız ferahlık hisseder. KOLİNOS'un faydalı ve müessir köpüğü ağız ve dişlerin aralık ve yarıklarına nüfuz eder. SARARMIŞ DIŞLERİN çirkin gözükken

KURU FIRÇA ÜZERİNE BİR SANTI-METRE Koyarak kâfidir. TÜPÜN Muhteviyatı uzun müddet ihtiyacınızı temin eder.

KOLYNOS DENTAL CREAM

Lekelerini Sür'atle izale eder. Aynı zamanda derhal doğurduğu tehlikeli MİKROPLARI imha eder ve Süpürür. KOLİNOS DIŞ MACUNU'nu tecrübe ediniz. Hakikaten Cazip: Şirin ve temiz bir AĞZIN vereceği neş'eyi tatmış olursunuz. KOLİNOS'la GÜLÜŞÜNÜ ZÜN PARLAKLIĞINI YÜKSELTİNİZ. Büyük Tüp 40, Küçük 22 1/2 Kr.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için (Helmoblö) kullanınız.

HELMOBLÖ

Böbreklerin çalışma kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder.

İdrarda kumun ve mesanede taşların teşekkülüne mani olur.

Sihhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur
Dikkat: Helmoblö, idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Devlet Havavolları İdaresinden:

Müsabaka ile Telsiz Memuru alınacaktır.

1 — İdarenin her hangi bir yer telsiz istasyonlarında istihdam edilmek üzere «4» ve uçucu telsizci olarak ta «2» ki cem'an «6» telsiz memuru alınacaktır. Ücret ehliyeteye göre «90» ilâ «150» lira arasındadır. Uçucular ayrıca uçuş ikramiyesi alırlar.

Müsabaka aşağıdaki bilgilerden yapılacaktır.

Mors muhaberesi «tatbiki» ve beynelmilel muhabere kaideleri «Meteo kısmı dahil, nazari».

Elektrik ve telsiz bilgisi «nazari».

Coğrafya esas bilgisi «Harita mütaaleası vesaire hakkında nazari».

2 — İmtihana talib olanların askerliğini yapmış olmaları ve 28/Şubat/939 tarihine kadar aşağıdaki vesikaları Umum Müdürlüğe göndermeleri lâzımdır.

Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporu.

Doğruluk vesikası ve «6» kit'a fotoğraf ile nüfus tezkeresi sureti ve en son çalıştığı yerden bonservis, varsa beynelmilel telsiz bürövesi «P. T. T. den».

3 — Vesikaları tam görülen talibler şahıslarına yapılacak tebligat mucibince İstanbul'da ve Ankarada imtihana geleceklerdir.

4 — Lisan bilgisi ile seyyar servis bürövesi olanlar tercih edilirler. Uçucular için bu bürövenin mevcut olması şarttır. «479» «926»